ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

60 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ | 13-14 ЮНИ | 2015 ГОДИНА/25 | БРОЙ 133 (7134)

ИНТЕРВЮ

Проф. Стефан Стоилов за кърпенето в социалната политика 10

ПАРАГРАФ 22

Бюрократични спънки пак оставят болни без лекарство 5

Животновъди блокираха за 2 часа Дунав мост 6

Ангелкова иска тройно повече пари за реклама

Министърката на туризма каза, че било необходимо всички да са убедени, че това е правилното решение

Министерството на туризма иска средствата за национална реклама през следващата година да са 14 млн. лв., съобщи вчера във Варна министърката на туризма Николина Ангелкова, която участва в среща с представители на местната власт, националните курорти и туристическия бранш. Увеличението, което иска министерството, е почти тройно по-голямо, защото през тази година средствата за национална реклама са 5 млн. лв.

Ангелкова, която само преди 2 седмици "извади" поредния си гаф, като пусна брошури за лов на мечки гризли и сьомга в България, каза, че за да бъдат осигурени повече средства за реклама, е необходимо всички да бъдат убедени, че това е правилното решение. В началото на годината МТ даде 2 млн. лв. за реклама на 50 малко познати туристически обекта, които са буквално недостъпни за туристите.

2

ЧЕТИВО

ПЕГАС

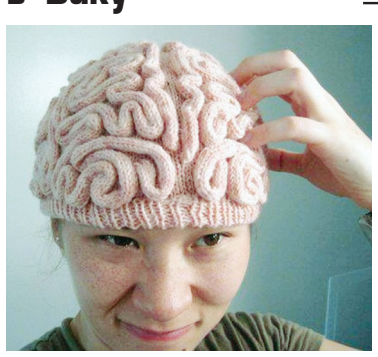
Познаваме ли Иван Вазов? 21

Неделник

Велосипед българска направа вдига 133 км в час 14

1ST BAKU 2015 EUROPEAN GAMES

6000 спортисти, 150 олимпийски и 200 световни шампиони в Баку 38-39

Как се чества Световният ден на плетенето пред публика 34

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Полицаи, граничари, пожарникари и служители на затворите дадоха началото на десетдневен маратон от протести срещу гледаната в парламента пенсионна реформа. Вътрешният министър Румяна Бъчварова не вижда основания за национален протест

2

НЯКОЛКО ДУМИ

Таня ДЖАДЖЕВА

РЕТРОГРАДНО

Като заваляха мераклии да напускат, та цяла неделя. Даже две. Заявления кротко затрупаха бюрото на председателя Миков.

И тъкмо да паднем в плен на всеобщия потрес и злокобни тълкувания как това е началото на края на пустата Столетница, и открихме оптимистичен нюанс.

Колкото и да е невероятно, за първи път установихме полза от жълтите сайтове. Отваряш унил, объркан, притеснен и прочиташ: "Добра новина! Свърши периодът на ретроградния Меркурий: Всичко си идва на мястото! Сбогом на грешките и недоразуменията! Постепенно всяко нещо ще започне да си идва на мястото."

Обичаме Меркурий! И ретроградността му обичаме! Колкото и да се отвинтва от ретроградност, все накрая вземе, та се върне в правия път. Пък той, горкият, си няма пиари. Никой не му прави "медия планирането". А какъв рейтинг има тук, на Земята, а?

"Да, с охота и облекчение отдъхваме, че всичко си идва на място, но някои конфликти ще си останат неразрешени, защото отношенията отдавна са били непродуктивни. Може и да не получим положителен отговор за нещо, което сме очаквали с нетърпение, защото не ни е там мястото."

Това беше цитат. За Меркурий. За политиката ще се изкажем друг път. Да повалят още малко.

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

Синдикатите в МВР излязоха на мащабен протест

Преговорите с ръководството и социалното министерство претърпяха пълен провал

Полицаи, надзиратели и пожарникари изпълниха заканата си да излязат на протест в защита на социалните си придобивки и условията за пенсиониране. В 18 ч. в София тръгна шествие, организирано от полицейския синдикат СФСМВР и подкрепено от националния синдикат на пожарникарите "Огнеборец" и Синдиката на служителите на затворите. Протестът започна с националния химн, а след това служителите отдадоха едноминутно мълчание в почит на загиналите по служба. Председателят на СФСМВР Валентин Попов заяви, че повече не могат да бъдат крепостни селяни, и припомни, че законите дават и права. Докога ще трябва да се молим за това, което ни е право по закон, обърна се към множеството шефът на Синдиката на служителите на затворите Иван Петров.

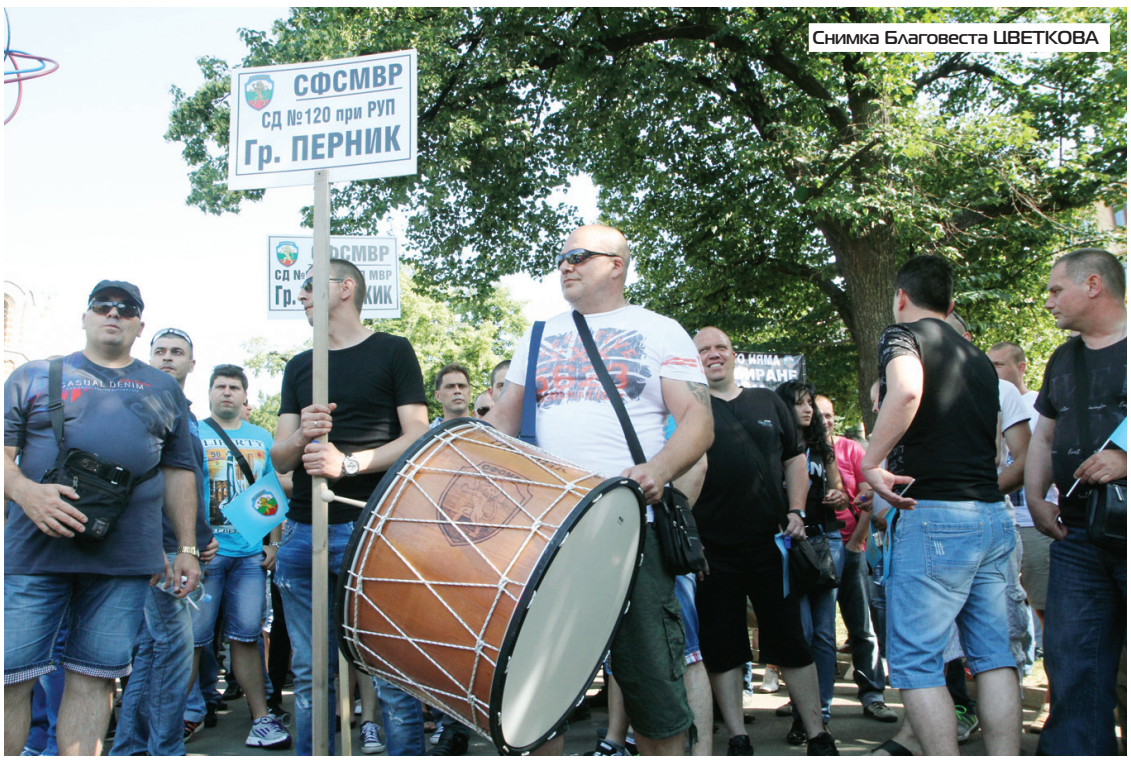
Пълен провал претърпяха протестите между синдикатите, МВР и социалното министерство. След срещата с министрите Румяна Бъчварова и Ивайло Калфин Валентин Попов предположи, че е възможно да бъдат поискани и оставки. "Исканията са същите. Аз твърдя, че не сме получили конкретни отговори, но може би Румяна Бъчварова ще каже нещо друго. Останахме на коренно различно виждане що е то социален диалог и има ли почва у нас. Разбирайте, не се разбрахме", обобщи Попов. Вътрешният министър заяви, че синдикатите нямали ясно зададени въпроси, а имало "някакви теми, по които разговаряхме". Тя бе удовлетворена, че е дала отговор на всички въпроси. Бъчварова уверила синдикатите, че ще могат да изразят мнението си и при парламентарните обсъждания.

Попов отговори на обвиненията, че протестът бил политически, а полицаите само демонстрирали мускули пред новия вътрешен министър. Въпреки че отрече да знае кой стои зад протеста, порано Бъчварова предположи, че целта била да се покаже сила пред новото ръководство. "Защо не каза кой е той. Питайте я кой стои зад нас. Ние сме провели протести, когато е имало за какво, при всички правителства, откакто нас ни има като синдикат. Кой е стоял зад нас през всичките тези години? Марсианците, американците, руснаците? Кой?", възмути се синдикалният лидер.

"Доказвали сме много пъти, че сме готови на компромиси, продължаваме да го доказваме. Очевидно отстъпките, които сме готови да направим, се виждат или недостатъчни, или и аз не знам какво. Воденето на социален диалог и воденето на партньорство на Съвета за социален диалог в стил "заповядайте да ви кажем какво сме решили" това не е социален диалог", обобщи Попов.

Провалът на преговорите бе предизвестен с изказване на Ивайло Калфин, който се закани да не отстъпва от намеренията си за пенсионирането на полицаите.

Коментар на стр. 12

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Протестиращите обявиха, че обмислят и дали да искат оставката на вътрешния министър

Акционерите освободиха шефа на Окръжната болница в София

Аида ОВАНЕС

На проведеното на 12 юни 2015 г. Общо събрание на акционерите на Университетската болница "Св. Анна" в София е освободен от длъжност изпълнителният директор д-р Димитър Димитров. Съобщението дойде от БСК. Д-р Димитров е член на Управителния съвет на работодателската организация. "Чрез административни процедури и без аргументи беше освободен от длъжност. Убедени сме, че причина за това действие са не пропуски в работата на д-р Димитров, а безпринципен и недопустим персонален натиск", смятат от БСК.

Смяната на д-р Димитров, който ръководи болницата от 1997 г., не е неочаквана. След депутатски питания от БСП в началото на март здравният министър Петър Москов обяви, че директорите на държавните болници "Св. Анна" в София, "Св. Марина" във Варна и "Св. Георги" в Пловдив ще бъдат сменени. Причината за това бе, че болниците са генерирали загуби, тъй като против закона са държали на депозит в КТБ повече от 25%. Тогава министърът каза, че загубите възлизат на около 1 млн. лв., но не уточни дали сумата е обща за трите болници. Миналата седмица бе разпространена подписка на над 330 лекари и сестри от болницата до премиера и всички институции. Медиците изразяват тревогата си от готвената смяна на ръководството и заявяват, че ако въпреки техния призив МЗ го направи, целият персонал ще подаде колективна оставка. Сменен е целият борд на директорите и е намален от 5 на 3 души. Мандатът му изтича на 17 септември 2016 г., става ясно от Търговския регистър. ДУМА припомня, че самият д-р Москов работеше в "Св. Анна" преди да стане здравен министър. "Силно сме обезпокоени от факта, че случаят с д-р Димитров не е изолиран. Неотдавна по същия недопустим начин беше освободен и друг водещ мениджър в системата на здравеопазването. Не изключваме тази практика да продължи", коментират от БСК.

Заради ген. Шивиков предлагат промени в закон

Мила ХРИСТОВА

Ангел Найденов и депутати от парламентарната група на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ внесоха в деловодството на парламента законопроект за изменение и допълнение на Закона за защита на класифицираната информация. Това обясни вчера на брифинг н НС депутатът от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Ангел Найденов. Случаят с ген. Шивиков се превръща в прецедент за предложение за промяна на закон, подчерта той. Найденов заяви, че поводът за внасянето на ЗИД на Закона за класифицирана информация от ПГ на БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ е пряко свързан с отнемането на разрешителното за достъп до класифицирана информация на бригаден ген. Шивиков и в резултат на това е рапортът, който той подава за напускане на Българската армия. Според него ген. Шивиков се ползва с пълното доверие и подкрепа на парламентарната група на левицата. "Обмисляхме няколко опции за промяна на закона, доколкото сегашните изисквания по Закона за защита на класифицираната информация предвиждат 8 критерия, които се ползват при предварителното проучване на лицата, на които да бъде даден такъв достъп", обясни Найденов. Според него сред тези 8 критерия е изискването лицето да няма образувано досъдебно или съдебно производство за престъпления от общ характер. Той допълни, че същите изисквания се ползват и когато се прави проверка за отнемане на вече издаденото разрешително. Ако има някаква логика при предварителното проучване, то прилагането на този критерий при отнемането на разрешително влиза в противоречие с един основен конституционен принцип и това е принципът за невиновност, коментира Ангел Найденов.

АНГЕЛКОВА ИСКА ТРОЙНО ПОВЕЧЕ ПАРИ ЗА РЕКЛАМА

От стр. 1

Решението за 30-секундния рекламен клип за 50 недостъпни обекти е взето отново от ведомството на Ангелкова, а цената за снимането скочила, защото екипът работил при минусови температури и спотовете показват само зимни картини.

За скандала с мечките и сьомгите министърката се оправда, че дипляните били печатани по времето на Иво Маринов, зам.-министър в първото правителство "Борисов". Тя лансира и абсурдната версия, че случаят бил "провокация, предизвикала излишно напрежение и дискусия". Още тогава тя оповести какви реклами се кани да прави. Вече бил привлечен популярен индийски актьор, който ще участва в рекламен клип за България, предназначен за Индия. Пак с местни знаменитости ще се популяризира страната в САЩ, Германия и други ключови пазари.

В началото на месеца Румен Драганов от Института за анализи и оценки в туризма заяви, че проблемът с рекламата на българския туризъм е, че тя не успява да ни превърне в разпознаваема туристическа дестинация. "Министърът на туризма в момента няма нито една атракция публична държавна собственост, която да управлява. Министърът не знае как да докара и един турист на тази своя собственост", каза Драганов.

ТОДОР ТАНЕВ:

Може да се увеличат учителските заплати наесен

От есента е възможно да се увеличат заплатите на учителите, премиерът обеща да бъдат намерени 20 млн. лв. допълнително, каза вчера пред Нова телевизия просветният министър Тодор Танев. Дано това стане, добави той и призна, че разчита на опита на лидерката на Синдиката на българските учители Янка Такева.

МОН обмисля варианти за промяна на начина, по който се правят матурите, съобщи още министърът. Според него не става дума за "ловене" на преписвачи, а за това да се направи "невъзможно и безсмислено да се прави търговийка по този начин". При 5000 класни стаи преписването не може да се прекрати. А при 10 хил. квестори е възможно 100 да са изнасяли информация. Министърът каза, че са хванати 84 абсолютно еднакви ученически работи на матурите и по видеозаписите от камерите ще се изяснява какво са правили квесторите в това време. Трябва да се увеличи ролята на родителите и на училищните настоятелства и те да бъдат в непрекъснат контакт с педагогическите съвети, смята Танев.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

„Преписване винаги ще има. Камерън, и Меркел, а и български политици са преписвали, когато са били в училище“

ТАНЕВ РАЗБИВА ОЧАКВАНИЯТА, ЧЕ ПРЕПИСВАНЕТО МОЖЕ ДА БЪДЕ СПРЯНО

Парламентът промени Кодекса на труда

Първи май остава празник на труда, решиха депутатите

Нови взаимоотношения ще имат работодатели и служители, след като вчера депутатите от Народното събрание гласуваха промените в Кодекса на труда. През последните два дни народните представители обсъждаха седем различни законопроекта за промени на правата на работниците и работодателите, а по настояване на шефката на парламента Цецка Цачева гласуването беше насрочено за вчера.

Практически всички законопроекти бяха обединени в един, който депутатите подкрепиха. Основен вносител беше председателят от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Петър Кънев, който практически се явява като основен автор на приетите текстове.

Народните представители подкрепиха да отпадне задължителният сега график за планиране на отпуските от края на предходната година. По искане на левицата отпада и изискването за издаването на правилник за вътрешния трудов ред. Според промените работодателят вече не е задължен да разработва и утвърждава правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в предприятието.

Друго съществено изменение е отпадането на задължението на малките фирми за предварително писмено уведомяване на Инспекцията на труда за удълженото работно време и за предварително съгласуване със синдикатите на временното установяване на непълно работно време.

Създава се възможност да се възстанови възможността работодателят да прекратява трудовия договор с лица, придобили право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Народните избраници гласуваха със „за“ предложенията за промени в Кодекса на труда от страна на Министерския съвет. Най-съществената искане на кабинета е въвеждането на т.нар. еднодневен трудов договор, който според държавните експерти щял да узаконява сезонната работа.

Депутатите гласуваха 1-ви май да бъде само празник на труда, докато от Реформаторския блок настояваха той да бъде и ден, в който се отбелязва началото на Априлското въстание.

Коментар на стр. 12

Възстановката в Белене неуместна според Калфин

Социалният министър Ивайло Калфин обяви, че не намира за уместна възстановката на сцени на насилие от лагера в “Белене” с участието на деца на 30 май на остров Персин, нито нейното представяне на сайта на официални институции. Това обяви вицепремиерът в отговор на питане на депутата от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Атанас Зафиров, който обясни, че подобни фотоси с участието на деца са шокиращи.

Въпреки разпоредените проверки на Агенцията за социално подпомагане и Агенцията за закрила на детето наказания не може да има, защото няма правно основание за това.

Калфин подчерта, че идеята деца да играят сцени на насилие била на местния католически пастор Паоло Кортези, а от училището в Белене, както и родителите на децата приветствали начинанието. Всички родители са дали съгласие. Абсолютно неуместно е да бъде показвано подобно насилие между деца, но нямаме законодателство, за да се санкционира, отговори Калфин. По думите му това, което не е приемливо, е държавни институции да публикуват и пропагандират на сайтовете си подобни сцени.

В спора се включи и Цецка Цачева, която каза, че децата са били там със съгласието на родителите, а пистолетчетата им са били бутафорни, пластмасови.

Снимка БГНЕС

Шефката на НС Цецка Цачева в спор с депутата от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ за това трябва ли децата да правят възстановки с елементи на насилие

ТАСКО ЕРМЕНКОВ:

Връщането на ГЕРБ се отразява пагубно на цените на тока

Свидетели сме как връщането на ГЕРБ и на дясната коалиция на власт се отразява пагубно на цените на електроенергията, заяви депутатът от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Таско Ерменков. Според него са налице всички предпоставки отново да се направи опит за прехвърляне на тежестта на решенията в енергетиката върху гърба на обикновения човек. “Свидетели сме и на продължаване на политиката за намеса на изпълнителната власт, в лицето на министър-председателя, в работата на КЕВР”, допълни той.

По думите му председателят на партията мандатоносител, който е пословичен с това, че е единствено последователен в своята непоследователност, не е могъл да устои на изкушението отново еднолично да се разпорежда със съдбата на хората и предложил решения на КЕВР, което е в категорично противоречие със статута й. “Нещо повече, премиерът си позволи да определя и дневния ред за работа на парламента и комисиите му, а така също и да дефинира техните правомощия”, допълни Ерменков. Той заяви, че е трудно да си представи по-брутална намеса в работата на независим регулаторен орган от страна на изпълнителната власт и опит за диктат над парламента.

Депутатът обясни, че парламентарната група също има своите резерви към решението на КЕВР относно небалансирания подход по отношение на държавните и частни предприятия. “Безпокойство буди фактът, че в условия на дефицит се намалява цената, по която НЕК ще продава електроенергията на крайните снабдители, като едновременно с това се повишава цената на електроенергия за бита, като най-пострадал ще бъде североизточният район на България. Ние не разбираме с какво хората във Варна, Добрич, Разград, Русе, Силистра, Търговище са виновни, за да бъдат наказвани с по-висока цена на електроенергията”, подчерта той и предположи, че това е отмъщението на управляващите за събитията от февруари 2013 година, започнали именно от Варна.

ЗАМ.-ПРЕДСЕДАТЕЛЯТ НА ЯПОНСКАТА КОМУНИСТИЧЕСКА ПАРТИЯ ПОСЕТИ ПЛОВДИВ

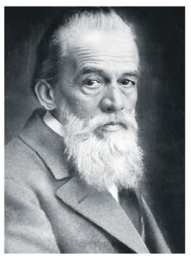
Зам.-председателят на Изпълнителното бюро на Японската комунистическа партия Ясуо Огата бе на кратко посещение в Пловдив в рамките на срещите му с ръководството на БСП.

Ясуо Огата е автор на много статии и книги, посветени на международните отношения, култура и цивилизация. Журналист е в левия вестник “АКАХАТА”, чието име в превод означава “Червено знаме”.

Впечатлен съм от древната история и красотата на вашия град, сподели Огата след обиколка на града под тепетата. Той допълни, че ще разкаже на симпатизантите на левицата в Япония как се е променила България и какво се е случило в годините на прехода.

В разговор с депутатите от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Захари Георгиев и Георги Търновалийски Огата сподели недоумението си от факта, че в България има толкова много работещи бедни. “В Япония има много бедни хора, експлоатирани от работодателите си. Неслучайно има и израз “да работиш до смърт” и именно това са хората, до които стигат нашите идеи. Не разбирам обаче как в България има толкова висок процент на хора, които не успяват да посрещнат своите елементарни жизнени нужди, въпреки че работят. Това са всъщност хората, до които левите идеи и политики трябва да стигнат”, категоричен бе представителят на японската компартия.

Георги Търновалийски изрази увереност, че срещите са били ползотворни и ще прераснат в добро сътрудничество между двете леви партии.

ГС и МО на БСП в София и РС на БСП в Банкя имат удоволствието да ви поканят на традиционното честване, посветено на 159 години от рождението на

ДИМИТЪР БЛАГОЕВ - ДЯДОТО

Мероприятието ще се проведе на 14.06.2015 г. от 10.30 часа в двора на къщата-музей на Димитър Благоев в гр. Банкя.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

Лукарски и Ненчев отговорни за инцидента на полигона „Анево”

Румяна Бъчварова си изми ръцете, че служба „КОС” няма отношение към контрола на полигона

Милена НИКОЛОВА

Инцидентът на полигона в Анево, където загина един и четирима бяха ранени, стана причина за парламентарното питане на депутата от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Атанас Мерджанов, който настоя за оставките на икономическия министър Божидар Лукарски и на военния министър Николай ненчев. Това стана след обяснението на Румяна Бъчварова, че контролът над полигона не е в правомощията на МВР. Мерджанов я попита как служба “Контрол на общоопасните средства” осъществява текущ контрол, на което министърката отговори, че тя има отношение само към съхраняването, отчетността и защитата на складовете. На територията на полигона има такъв склад и МВР е изпълнило задълженията си спрямо него, категорична бе тя и добави, че разработването и утвърждаването на инструкции за безопасност е задължение на производителите.

Не знам дали си давате сметка, че с това изказване подписахте оставката на Божидар Лукарски и намекнахте за оставка на Николай Ненчев. И двамата категорично опровергаха и отхвърлиха извинения на ръководените от тях ведомства, припомни Мерджанов. Същевременно виждаме прехвърляне на топката каква законодателна инициатива да се предприеме, все още всички очакват цялостната визия на Николай Ненчев за съхраняване на боеприпаси, допълни Мерджанов.

Говорителят на БСП подчерта, че за инцидента на полигона в Анево са отговорни поне 5 министерства - на икономиката, на отбраната, МВР, социалното ведомство, МВнР, както и ресорният вицепремиер. По думите му инцидентът е част от трагичната поредица, случваща се поради нехайството и бездействието на държавните служби. Мерджанов посочи няколко публикации в медиите, според които ранените при взрива американски граждани са тествали оръжие, предназначено за опозицията в Сирия. Не закъсня и отговорът на Москва, която се интересува защо съветският образец е използван за такива цели, направи ретроспекция депутатът.

Не бързайте с оставките, води се разследване, очакваме констатации и резултатите от него, репликира Бъчварова.

ДУМА припомня, че позовавайки се на американското посолство в София, Ройтерс съобщи, че на полигона в Анево е тествано оръжие, предназначено за умерените бунтовници в Сирия. То е трябвало да бъде купено от американската фирма “Пърпъл шовъл”, което работи с Пентагона. Частната компания подпомагала американската правителствена програма за обучение и въоръжаване на умерените опозиционни сили в Сирия. Сирия е в забранителния списък за износа на оръжие и на търговията със стоки с възможна двойна употреба от България. В края на октомври 2012 г. са утвърдени промени в постановление на Министерския съвет, с което са утвърдени държавите под ембарго.

МВР БЕЗ УБЕДИТЕЛЕН ОТГОВОР ЗА ГЪРМЕН

Повече от ясно е, че ръководството на МВР не успя да даде убедителен отговор за случая в Гърмен, заяви Мерджанов. Вчера изтече срокът за доброволното събаряне на незаконно построените жилища в ромската махала. Депутатът попита вътрешния министър какви са конкретните мерки, които МВР е предприело след инцидентите в Гърмен, защото вече се говори за инициатива за създаване на ромски барети и съвети по сигурността към общините. Според него гражданите започват да се самоорганизират поради липсата на държава и самите полицаи твърдят, че няма държава.

Случаят в Гърмен е типизация на цялостната обстановка в страната, смята Мерджанов. Той припомни направеното по отношение борбата с битовата пре-стъпност от правителството на Орешарски. Изградихме една интерактивна карта на престъпността, демонстрирахме засилено присъствие на жандармерията по малките и отдалечени населени места, създадохме и програма “Сигурност” към МТСП, която създаде възможност за повече солидарност в охраната на имотите на хората, даде примери за направеното Мерджанов.

МАЛИНОВ ПРЕДСТАВИ РУСКИ САЙТ, СЛЕД КОЕТО НАПУСНА БСП

Павлета ДАВИДОВА

Официалното представяне на българската секция на сайта “Руски дневник” бе направена вчера. Екипът се състои от седем души, а още петима помагат от Москва, уточни Дея Йорданова, ръководител на проекта. Целта на изданието е да представя непознатите аспекти от живота на страната, уточни Вячеслав Чарски, генерален продуцент на “Russia beyond the headlines”. Той добави, че отношенията между Русия и България не са свързани само с газовите отношения и различни “потоци”. “Руски дневник” е част от проекта “Russia Beyond the Headlines”, който публикува новини и политически, икономически и културни анализи на 16 езика в 26 страни. Чарски изрази благодарност към председателя на движение “Русофили” Николай Малинов, който също присъства в залата. След края на пресконференцията през информационна агенция той разпространи писмо, с което обявява, че напуска БСП заради несъгласия с политиката ѝ спрямо Русия. През последното десетилетие, когато е на власт, БСП управлява по начин, който е абсолютно неприемлив за мен, пише Малинов в уведомлението си до Параскева Гергова, председател на Районния съвет на БСП в “Илинден”.

През това десетилетие Малинов беше народен представител от БСП, член на Изпълнителното бюро на партията и заместник-председател на Градския съвет на БСП в София.

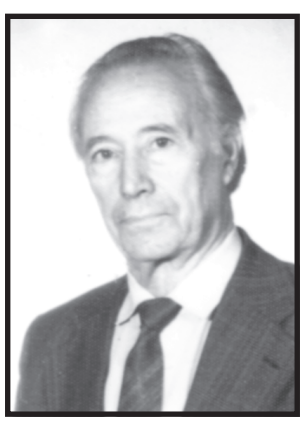
МЪЖЪТ, ПРЕГАЗИЛ ПАОЛО, ОБЖАЛВА ПРИСЪДАТА СИ

Шофьорът Георги Сапунджиев, който прегази 4-годишния Паоло на пешеходна пътека, обжалва присъдата от 6 години затвор и настоява тя да бъде намалена под три години. Това стана ясно вчера по време на разглеждането не делото от Върховния касационен съд. Майката на Паоло, близки и роднини на семейството застанаха още рано сутринта пред ВКС. Сапунджиев не присъства на делото - в момента е на свобода, и беше представляван от адвоката си. Защитникът му заяви, че по делото до момента са допуснати нарушения на закона. Той се оплака и от огромния обществен натиск върху клиента му, който, по думите му, бил демонизиран от медиите. Майката на Паоло беше възмутена от думите на адвоката и каза, че се прави опит да се омаловажи случилото се. Решението на върховните магистрати се очаква в срок от един месец.

На 13 ЮНИ 2015 г.
се навършват 100 ГОДИНИ
от рождението на

БОРИС ИВАНОВ СОЛАКОВ

1915 - 2014

Да си спомним с любов за прекрасния човек!

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ!

От семейството

Почетоха годишнината от раждането на Димитър Благоев в София

Теодора КРУМОВА

Десетки столичани се събраха пред къщата, в която е живял и творил Димитър Благоев - Дядото в София, за да почетат 159-годишнината от рождението на вдъхновителя и учителя на организираното социалистическо движение в България.

Пламенно слово за живота и делото на Димитър Благоев произнесе членът на НС на БСП Юрий Асланов. Той определи Благоев като личност, за която думи на уважение могат да бъдат чути и отвъд границите на България, а следи от неговото теоретично и организационно наследство могат да бъдат открити в Русия, в Гърция, в Сърбия, в Словения, та чак до Латинска Америка.

Димитър Благоев е един от марксистките философи, уплътнил идеята за социализма с конкретна визия за бъдещето и убеждение, че социализмът няма да преживее дните си на социална приказка, а ще надживее времето си като реална и осъществима цел на общественото развитие, заяви Асланов.

Асланов подчерта, че в днешните смътни и размирни времена е понужно отвсякога да се обърнем към неговите философски думи и припомни виждането на Дядото за социалистическата идея: “Социализмът- това е мир, това е чиста и свята република, това е равенство между хората, това е любов и признателност към Русия. Но не бързайте да заключите, че ако англичанин, французин, германец или поляк ви отговори друго, той или не е социалист или е помалко социалист от мене. Капитализмът има само една идея на и тя е всякъде по света - алчност и грабителство. Социализмът е силен като идея със своето универсално виждане за справедливосста, но той блести в умовете на човеците със своята местна оригиналност и национална идентичност”.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Граждани поднесоха цветя в памет на основателя на организираното социалистическо движение в България

Социологът призова да осмислим, да преосмислим, да оценим, да преоценим неговото идейно и теоретично наследство, за да го пресътворим в модерната му версия, да го преведем на езика на новите поколения, да го съотнесем към новите класи и новия характер на труда и обществени отношения. Той отбеляза, че причината днес социализмът да не се оглежда в одобрителния поглед на народа, се крие в това, че социалистите са забравили, че са такива.

Забравихме, че социалистическият идеал е принцип, който налага преди всичко честност и почтеност, безусловна вярност и преданост, безкорисност в името на народното добруване, а не личното партийно битие, заключи членът на НС на БСП.

След речта десетки граждани отдадоха почит към основателя на работническото движение у нас Димитър Благоев, като положиха цветя пред дома му.

www.duma.bg

По-малко от четвърт от кръводарителите в България даряват доброволно

България продължава да бъде на едно от последните места по доброволно кръводаряване в Европа, а доброволните и безвъзмездни кръводарители са по-малко от 24%. Това съобщиха от Българската организация за доброволно кръводаряване (БОДК) в навечерието на Световния ден на доброволния кръводарител 14 юни. От организацията припомнят, че всеки ден над 500 души у нас имат нужда от кръв, всекидневно болници и кръвни центрове принуждават близки на пострадали и пациенти да търсят кръводарители. Повече от 3/4 от даряващите го правят само за близък човек, а когато роднините се изчерпят или не могат да дарят, те се принуждават да плащат на черно на търгашите на кръв - със съмнително здравословно състояние, услужливо чакащи около кръвните центрове в цялата страна.

От БОДК през 2013 г. разработиха система за регистрация на доброволни кръводарители и нуждаещи се от кръв. Към настоящия момент през онлайн платформата и мобилното приложение "Дари кръв" са регистрирани повече от 700 българи от страната, които даряват безвъзмездно кръв за непознати хора. Само за изминалата година чрез електронния регистър на БОДК са проведени 141 акции за спешна помощ и намиране на кръводарители с конкретна кръвна група, с успеваемост над 93%. В рамките на тези инициативи и кампаниите за кръводаряване на сдружението 104 човека дариха кръв за първи път в живота си, а безвъзмездно и доброволно бе дарена повече от 430 л кръв.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Дългогодишни кръводарители и институции, допринесли за популяризирането на доброволното кръводаряване, бяха удостоени с почетни плакети от председателя на Българския Червен кръст Христо Григоров и от директора на Националния център по трансфузионна хематология д-р Николай Андреев

Бюрократични спънки оставят болни без лечение

НЗОК с лекари и производители се опитват да излязат от параграф 22

Аида ОВАНЕС

„Д-р Комитов, лекарството е тук, в България. Стои някъде в някой склад и събира прах, докато хората умират на метри от него. Не позволявайте това да се случва". Това пишат близки на пациент с миелофиброза (рядко заболяване на костния мозък) до управителя на НЗОК д-р Глинка Комитов с молба да премахне пречките за получаване на животоспасяващо лекарство. Копие от писмото е пратено и на редакцията на ДУМА. Животоспасяващият медикамент RUXOLITINIB е включен от м.г. и в българския Позитивен лекарствен списък (ПЛС) на МЗ и може да бъде изписван за лечение на български пациенти с това заболяване. Въпреки това НЗОК все още не може да реимбурсира препарата. Една от причините е, че промени от 2014 г. предвиждат вече веднъж на 12 месеца да бъдат включвани нови лекарства в ПЛС, които се плащат с публични средства. Още при приемането на промените от фармацевтични компании прогнозираха, че мерките ще отложат във времето навлизането на нови медикаменти, а пациентите ще трябва да чакат до 3 години, за да получат иновативни терапии, чиято стойност поема НЗОК.

Друга причина пациентът с миелофиброза да няма достъп до медикамента е, че диагнозата не е включена в Националния рамков договор за 2015 г., обясниха от НЗОК за ДУМА. По тази причина още в средата на седмицата от касата са пратили писмо до Българския лекарски съюз за среща с цел съвместно да бъде изработен анекс за медицински дейности към НРД. Едновременно с това е пратено писмо до националния консултант по хематология за уточняване на критериите за лечение на заболяването по клинична пътека N 251 "Левкемии при лица над 18 години" и Клинична процедура N 7 за проследяване на пациенти на домашно лечение с прицелно противотуморно лечение и химиотерапия с таблетки. От НЗОК уточниха, че няма данни за ефективността на въпросния медикамент при лечение на основното заболяване - хронична миелофиброза, а повлиява само един от симптомите (увеличена слезка). Цената на RUXOLITINIB е 100 пъти по-висока, отколкото цената на лекарство, прилагано за лечение на заболяването, уточниха от НЗОК. Представители на касата и на фирмата производител в момента преговарят за отстъпка в цената, казаха от НЗОК. От фирмата производител поясниха пред ДУМА, че се търси решение на проблема. Междувременно стана ясно, че подуправителят на НЗОК д-р Димитър Петров е поканил на среща дъщерята на болния в понеделник.

Според Националния регистър на пациенти с миелофиброза, разработен от Института по редки болести, през 2013 г. у нас са регистрирани общо 129 души с тази диагноза.

Коментар на стр. 12

НАКАЗВАТ МЕДИЦИНСКИ ЕКИП, ОСТАВИЛ РОДИЛКА НА ПЪТЯ

Екип на Спешна помощ, който е изоставил родилка на пътя за Симеоновград, ще бъде наказан. 30-годишна родилка е била изоставена от линейката на път за хасковската болница, защото фелдшерът решил да се отзове на сигнал за катастрофа с ранен. Той съобщил на родилката и мъжа й, че "има жестока катастрофа" и не може "да се занимава с тях". Препоръчал им да си намерят друг транспорт, например такси. С помощта на близки те все пак стигнали до болницата в Хасково, където жената родила здраво момченце.

Директорът на спешния център д-р Петя Радева съобщи вчера, че на фелдшера и дежурната медицинска сестра ще бъде наложено предупреждение за уволнение. Тя обясни, че в случая грешката на фелдшера е, че не е извикал друг екип, който да поеме родилката или спешния случай след катастрофата.

Фелдшерът е подносил извинение на родилката.

ЗАДЪРЖАХА МОНЕТНО СЪКРОВИЩЕ НА ЛЕТИЩЕТО В СОФИЯ

Безценно монетно съкровище разкриха и задържаха митническите служители на аерогара София, съобщиха от Държавна агенция "Митници". Служителите на отдел "Митническо разузнаване и разследване" задържаха колекция от 82 сребърни тетрадрахми от времето на македонския цар Филип II в средата на IV в. пр.н.е. Някои от тях са изсечени с лика на царя с венец на главата и датират от 359 - 336 г. пр.н.е. Според направената експертиза монетите са част от колективна находка и са с изключителна стойност. Всяка една от тях е и културна ценност съгласно Закона за културното наследство. Освен изключително висока парична и колекционерска стойност, монетите имат и безценна научна стойност, тъй като към момента са непознати на историческата наука. Съкровището е трябвало да бъде изнесено от страната с куриерска пратка от България за САЩ. Монетите са били скрити в три рутера.

„Рефан България" с нова награда

Фирма „МАН" - един от световните лидери в производството на аромати за фина парфюмерия и козметика, с над 1 милиард долара оборот и производствени бази в 25 държави, награди „Рефан България" за 20-годишно ползотворно сътрудничество в областта на иновациите и налагане на нови стандарти в парфюмерията и козметиката.

Церемонията се състоя в посолството на Република Франция и под домакинството на Н.Пр. г-н Ксавие Ламер дьо Кабан, посланик на Франция в България. Той съпостави 20-годишното партньорство на фирма „MANE" и „REFAN" с порцелана - синоним на качество, на традиции, на умение за направа, за финес и елегантност, каквито са отношенията между френската и българската фирми.

Саманта Ман - част от петото поколение наследници на елитната световна парфюмерийна фирма в Грас - люлката на френската парфюмерия, връчи 9-килограмов плакет на Ангел Попов - управител на фирма „REFAN", за да ознаменува 20 години партньорство между фирмите „REFAN" и „MANE". „МАН" е лидер във Франция и е на 7-о място в световната класация в индустрията на парфюми и аромати, с над 1 милиард долара оборот на година.

Сътрудничеството между „МАН" и „Рефан България" се корени в далечната 1994 г., допринасяйки за успеха на българската компания на европейския и световен пазар за парфюмерия. Със своите над 400 бутика в 28 държави на 5 континента, с гъвкави форми на бизнес и модерна франчайзинг система, с над 2000 продукта в портфолиото „Рефан България" е сред най-популярните във Франция и по света български производители.

ДУМА

Животновъди блокираха за 2 часа Дунав мост

Млекопроизводителите се готвят за нов протест в края на месеца, който ще се състои в София

Неколкостотин млекопроизводители от страната излязоха на протест в района на Дунав мост, като блокираха за два часа движението през граничния пункт. Първоначално протестът бе обявен за мирен. Още в самото му начало обаче участниците в него застанаха на пътното платно и спряха движението, като изляха туби с мляко.

От 11 до 13 часа не бяха пропускани никакви превозни средства, което доведе до образуването на огромни колони от камиони, автомобили и автобуси. Полицията се опита да убеди фермерите да не затварят пътя, но те не се съгласиха. Органите на реда не се намесиха, за да не се създава излишно напрежение. Протестиращите пристигнаха с автобуси и коли от цялата страна. От думите на протестиращите стана ясно, че няма конкретен организатор на протеста, така че се действаше спонтанно. По-рано обаче стана известно, че 15 браншови организации на животновъди организират протеста пред Дунав мост в Русе. Това бе съобщено от Бисер Чилингиров, председател на Националната овцевъдна асоциация. Същевременно бе съобщено, че млекопроизводителите обмислят да организират нов протест в края на месеца, който ще се състои в София.

Снимки БГНЕС

Стотици животновъди от 15 браншови организации от цялата страна излязоха на протест вчера, те спряха движението на Дунав мост и изляха мляко

Основните искания на млекопроизводителите са да се спре дъмпинговият внос на дотирано мляко от Европейския съюз в България - от страни, които имат по-голямо субсидиране, да се повиши контролът по митниците и мандрите, както и в магазинната мрежа, където се предлагат имитиращи продукти. Фермери и млекопроизводители от различни региони споделиха своите проблеми, като общото в исканията бе за по-висока изкупна цена на млякото и намеса на държавата срещу вноса на сурогатни продукти, както и проверки има ли картелни споразумения между мандрите да изкупуват на една и съща цена млякото.

Искаме да ни бъдат възстановени щетите зарадиембаргото, което Европа наложи на Русия. В момента търпим около 20-25 стотинки загуба на литър мляко, заявиха производителите. Те искат органите на НАП, ДАИ и БАБХ съвместно да влязат в млекопреработвателните пунктове, за да се провери, защото една кофичка айрян от 400 грама е 70 стотинки, а един литър мляко струва 40 ст.

Стефан Тончев от Първомай, който отглежда 165 животни, заяви, че в момента работи на загуба и е принуден да продава кравите си на кланици. “От три литра овче мляко излиза един килограм сирене. Защо ще ни лъжат мандрите, че трябват 10 литра и да го изкупуват по 20 стотинки за литър”, каза Юри Кънев, държейки в ръцете си домашно сирене.

Атанас Къцов - председател на Контролния съвет на Асоциацията на млекопроизводителите, заяви, че е очаквал в протеста да се включат 2000-3000 души. “Дойдохме от 300 километра - от Южна България, за протеста. В Северна България е най-ниската изкупна цена за литър мляко. Хората ги няма и ме боли”, заяви пред протестиращите Къцов.

Падането на банковата тайна мина на първо четене в парламента

Падането на банковата тайна за финансова институция в несъстоятелност мина безпроблемно на първо четене през Народното събрание вчера. Промени в Закона за кредитните институции, които бяха предприети заради фалита на КТБ, бяха подкрепени почти единодушно от 112 депутати. Само един народен представител гласува против, а друг се въздържа. Вносител на промените е председателят на временната комисия по случая “КТБ” Десислава Атанасова от ГЕРБ и група народни представители от различни парламентарни групи.

Промените са вследствие работата на комисията и установяването на данни за физически и юридически лица с влогове, сметки и кредити, предоставени в отклонение от обявените от банката условия, както и за лица, които са извършили разпоредителни сделки след поставяне на банката под специален надзор, мотивира предложението за промени в закона Десислава Атанасова. По думите ѝ около предложенията са се обединили всички депутати от комисията.

С предлаганите промени се цели да се разкрие банковата тайна за привилегировани влогове, кредити и сметки на физическите и юридическите лица, включително на партии и хора, заемащи висши държавни длъжности, както и на техните семейства. Ще бъде хвърлена светлина и върху консултантските договори, договорите за наем и други възмездни и безвъзмездни договори между банката и лица, заемащи висши държавни и други длъжности.

С промените се въвежда и процедура в Закона за банковата несъстоятелност по предоставянето на достъп до данните в платежната система за брутен сетълмент в реално време.

Същевременно парламентът удължи срока за представяне на доклада на Временната анкетна комисия за проверка на фактите и обстоятелствата, свързани с действията на държавни органи и институции, които е следвало да упражнят контрол и противодействат на източването на Корпоративна търговска банка в периода 2009-2014 г. Срокът се удължава до обнародването и влизането в сила на промени в Закона за кредитните институции, които парламентът прие на първо четене.

Туристическият бранш алармира за недостиг на качествени кадри

Сериозен дефицит на качествени кадри вече изпитва българският туристически отрасъл и са необходими спешни мерки за разрешаване на проблема. Около това мнение се обединиха във Варна участниците в дискусия, посветена на проблемите на сектора, на която присъства министърът на туризма Николина Ангелкова. В срещата се включиха представители на всички черноморски курорти, както и областните управители на Варна, Бургас и Добрич.

Сезонът става все по-къс и няма как да задържим качествени кадри, ако ги наемаме само за по 4 месеца, посочи Ивелина Грозева от “Албена” АД. Георги Щерев от Съюза на хотелиерите в Златни пясъци допълни, че в бюрата по труда са регистрирани само нискоквалифицирани хора, които не могат да бъдат използвани. Елена Косева от “Св. св.Константин и Елена” каза, че би трябвало да се помисли за облекчаване изискванията при наемане на работна ръка от страни извън ЕС, конкретно Украйна и Молдова.

Представителите на комплексите бяха единодушни, че трябва да се променят правилата за концесионирането на плажовете. Не може цената на чадър и шезлонг да е по-висока от тази на нощувка със закуска, посочи Георги Щерев. Всички участници в дискусията настояха пред министъра размерът на концесионните такси да бъде намален.

С 30% скочи търсенето на имоти

Националното сдружение “Недвижими имоти” (НСНИ) отчита между 20 и 30 на сто ръст на търсенето на жилищни имоти спрямо предходната година-година и половина. Това съобщи Ирена Перфанова, председател на Управителния съвет на сдружението, цитирана от БТА. При появата на качествен имот на пазара, който е правилно оценен продажбата се реализира за много по-кратко време в сравнение с преди 5-6 месеца. Гарсониерите и жилищата с една спалня се продават с малко по-висока цена на квадратен метър спрямо големите имоти, съобщи тя. При тях има завишено търсене, като се забелязва и ръст на цените от около 5 на сто, посочи експертът.

Ирена Перфанова каза, че доброволният регистър на агентите и брокерите за недвижими имоти, който ще се поддържа от сдружението, е готов. В момента се тества и се попълва с информация и до месец-два трябва да заработи. Не е висок процентът на руснаците, купили имоти по Черноморието, които в момента ги препродават, каза експертът. Според нея основната причина за това са направени преди време краткосрочни инвестиции с цел препродажба след петата година и смяна на дестинацията. Малък е процентът на руснаците, които продават поради финансови затруднения и то предимно в ниския ценови диапазон - студия и гарсониери. Нормално е вторичният пазар да варира между 15 и 30 на сто, без да се търсят по специални причини за този процес. Но има сериозен спад на руски купувачи, който се дължи предимно на обезценяването на рублата. Конкурентни дестинации на Българското Черноморие са Испания, Гърция, Италия, Черна Гора, Турция, каза Ирена Перфанова.

Поредна акция по зарибяване с рибата Чига бе проведена вчера край рибарското селище край с. Ветрен, близо до Силистра. С нея разселената Чига по поречието на р. Дунав вече наброява 50 000 броя. Проектът е на WWF по оперативна програма “Околна среда”, на стойност 1,2 млн. лв.

www.duma.bg

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Патриотичната идея в страната е твърде силна, за да може някой да успее да "прекодира" държавата, да я прекрои според желанията си. Това заяви руският президент Владимир Путин на церемония за връчване на държавни награди за постижения в науката, литературата и изкуството в Москва, отбелязваща Националния ден на Русия

МВФ и Атина спряха преговорите

Според „Билд" германското правителство се подготвя, в случай че Гърция обяви фалит в края на месеца

Обсъждането на гръцкия външен дълг прие нов обрат, след като преговарящите лица от Международния валутен фонд прекъснаха преговорите заради сериозните разминавания в позициите, предаде агенция Reuters. Гръцкият дипломат Алекос Флаборарис заяви, че Атина се надява да постигне крайно споразумение по време на срещата с Еврогрупата, която ще се проведе на 18 юни тази година.

Гърция няма друг избор освен да вземе тежките решения, които изискват международните кредитори, ако иска да получи още заеми и да избегне фалита. Това заяви председателят на Еврогрупата Йерун Диселблум в интервю за финландския вестник Helsingin Sanomat. "Ако гръцкото правителство не може да приеме факта, че няма леки решения и че трябва да бъде направен труден избор, то може да се окаже само. Не можем да помогнем на Гърция, ако Гърция не иска да си помогне", посочи Диселблум. Той подчерта, че споразумението, което ще доведе до отпускане на средствата, все още може да бъде постигнато преди края на месеца, и добави, че кредиторите са отворени за преговори, ако предложенията на Атина са разумни от икономическа гледна точка. "Политическото решение може да бъде взето дори и утре, ако е надеждно и осигурява финансовата независимост на Гърция", подчерта той.

Междувременно електронното издание на германския вестник "Билд" съобщава, че Германия се подготвя, в случай, че Гърция обяви фалит в края на месеца. "Билд" цитира официални лица, според които германското правителство вече провежда "конкретни консултации" относно това какво да се прави в случай, че Атина изпадне в неплатежоспособност в края на месеца. На 30 юни властите в Атина трябва да покрият наведнъж четири плащания към МВФ за 1,6 млрд. евро и ако дотогава не бъде постигнато споразумение с кредиторите от ЕС и МВФ, което да позволи отпускането на спешна финансова помощ, има реален риск Гърция да се окаже в неплатежоспособност. Според "Билд" германските власти обсъждат възможността за налагане на капиталов контрол върху гръцките банки, както и евентуална нова обезценка на държавния дълг на Гърция. На този етап обаче правителството на Меркел все още няма конкретен план как да се реагира в случай на фалит на Гърция и ще трябва да действа ад хок. В случая германските власти подготвят съответните мерки в близко сътрудничество с Европейската централна банка, допълва "Билд".

В края на март работа са имали 3 504 466, а без работа са били 1 272 542 гърци, гласят пък данни на националната статистическа служба Елстат. Все пак броят на безработните сега е по-малък в сравнение със същия период на миналата година, когато те са представлявали 27,8 на сто, пише в."Катимерини". Данните показват още, че един от всеки четирима гърци никога не е работил, а процентът на дългосрочно незаетите или лицата, които са работили не повече от една година, достига застрашителното число от 71,6 на сто.

Шефчович:

ГАЗОВАТА ВРЪЗКА МЕЖДУ СЪРБИЯ И БЪЛГАРИЯ Е ПРИОРИТЕТ ЗА ЕС

Изграждането на газовата връзка между България и Сърбия и свързването с газовия терминал в Хърватия е основен приоритет за Европейския съюз. Това каза вицепрезидентът на Европейската комисия Марош Шефчович в края на двудневната си визита в Белград. Той уточни, че Брюксел е готов да отдели средства за енергийната диверсификация. Част от проекта може да се финансира от европейските средства от страна на България и от Кохезионния фонд за Сърбия. Ще бъде включена и Европейската инвестиционна банка и Европейската банка за възстановяване и развитие, "за да бъдем сигурни, че парите са достатъчно за тази българо-сръбска газова връзка", подчерта още Шефчович.

Еврокомисарят коментира и проекта за газопровод "Турски поток". По думите му той трябва да бъде обсъден на допълнителни консултации, за да се изясни търговската му страна. Според него досега има информация за проекта само от пресконференции, а трябва да се знае как той ще повлияе върху енергийната сигурност и дали ще се спазва европейското законодателство. Според Шефчович за всяка европейска страна трябва да има енергийна сигурност, а това означава достъп до поне три различни източника на газ. Еврокомисарят посочи, че сегашният газопровод през Украйна трябва да бъде запазен.

Борисов:

Можем да разпределяме азерски газ

Министър-председателят Бойко Борисов се срещна с президента на Азербайджан Илхам Алиев. На срещата в президентския дворец в столицата Баку Борисов и Алиев обсъдиха възможностите за пренос и доставка на природен газ от Азербайджан до България, съобщи правителствената пресслужба.

Премиерът Борисов подчерта, че от българска страна се полагат всички необходими усилия, за да може чрез изграждането на интерконекторната връзка между Гърция и България до страната ни да се доставя азерски газ. "Интерконекторът ще бъде с приблизителен капацитет от около 25-30 млрд. куб. м и това от своя страна ще позволи България да се превърне в разпределителен център, от който азерски газ ще може да достига и до останалите страни от Европа. Имайки предвид капацитета на връзката с Гърция и проектираните връзки с газопреносните системи на Румъния и Сърбия, възможностите на България за газово разпределение към цяла Европа се увеличават значително и затова Азербайджан може да планира реализирането на много по-големи от количества газ за България и Европа", подчерта Борисов пред Алиев.

кратки

Оправдаха Строс-Кан

Френски съд оправда бившия ръководител на МВФ Доминик Строс-Кан по обвиненията за сводничество. По-рано той заяви пред съда, че е участвал в секс партита, напомнящи на оргии от древността, тъй като е имал нужда от развличане, докато е бил зает "да спасява света" от неговата най-лоша финансова криза.

САЩ дават по 9 млн. дневно за борба с ИД

САЩ са изхарчили 2,7 млрд. долара във военната си кампания в Ирак и Сирия против радикалната ислямистка групировка "Ислямска държава" (ИД). Това съобщи РИА Новости, като се позовава на изявление на Пентагона. Това означава, че на ден, по данни на американското военно ведомство, САЩ харчат за борба с джихадистите средно 9 млн. долара.

Снимки БГНЕС

Мигранти спят пред сградата на централната гара в Милано. Властите молят за помощ за справянето с големия поток от мигранти, пристигащи от Южна Италия. Междувременно Комисията по европейските въпроси в естонския парламент изрази несъгласие с установената за страната квота за предоставяне на убежище на мигранти от Африка

Испанският крал лиши сестра си от титла

Испанската инфанта Кристина - сестрата на крал Фелипе VI, е лишена от титлата херцогиня на Палма де Майорка. От титлата си е лишен и съпругът ѝ Иняки Урдангарин. Двойката е заплашена от съд по обвинения във финансови измами. Решението на краля за отнемане на титлите не е необмислено или спонтанно, посочва агенция ЕФЕ.

Увеличават се заразените с вируса Мерс в Южна Корея. Близкоизточният респираторен синдром взе единадесета жертва. Санитарните мерки в страната са засилени

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

Конгресът на САЩ иска да въоръжи Киев

Конгресмените включиха в бюджета си настъпателни оръжия за Украйна, но забраниха американците да тренират батальона „Азов”

Конгресът на САЩ включил в законопроекта за военен бюджет на страната поправки, предвиждащи доставка за Украйна на смъртоносно оръжие, пише вестник “Ню Йорк таймс”, цитиран от РИА “Новости”. Според изданието, внесените поправки в Сената, предвиждат предаване на Киев на противотанкови ракетни комплекси, минохвъргачки, гранатомети и боеприпаси.

По този начин Конгресът засилва натиска си върху администрацията на президента Барак Обама и европейските съюзници, които са против доставки на настъпателни оръжия за украинските власти.

Законодателите предлагат администрацията да не може да изхарчи повече от половината от помощта от 300 млн. долара, ако поне 20% (60 млн.) от тях не са запазени за настъпателни оръжия, отбелязва вестникът. Аналогични мерки са приети от палатата на представителите.

САЩ вече оказват помощ на Украйна с нелетални военни стоки (оборудване и снаряжение), обаче администрацията на Обама се противопоставя на настъпателните оръжия, тъй като предполага, че това може да доведе до ескалация на конфликта в Донбас.

Въпреки че законопроектът на Конгреса не може да накара Обама да изпрати нови въоръжения в Киев, натискът на американските законодатели заплашва да се влошат отношенията с ключови европейски съюзници на САЩ - Германия и Франция, които през цялото време акцентират върху икономическите санкции срещу Русия, отбелязва вестникът.

Припомняме, че преди ден Конгресът одобри помощ за Украйна за следващата година в размер на 513 млн. долара. За сравнение американската помощ за някои африкански страни като Уганда ще е 459 млн.

В същото време американският Конгрес прие поправките, предложени от конгресмена Джон Кониърс, съгласно които САЩ не могат да тренират бойци от украинския батальон “Азов”, съобщават на сайта на конгресмена, предаде РИА “Новости”. Приетите поправки също така забраняват на САЩ да доставят преносими ракетно-зенитни системи на Ирак или Украйна.

“Благодарен съм на Палатата на представителите за това, че единодушно прие моите поправки, като по този начин потвърди, че нашите въоръжени сили няма да тренират ненавиждания от нас неонацистки батальон “Азов”, а също така подкрепи моите опити да не позволим опасните и лесни за транспортиране ПРЗК да попаднат в нестабилните региони”, се казва в съобщението на конгресмена Кониърс.

И докато в Америка умуват как още да накажат Русия, руснаците отказаха да подпишат петиция за нанасяне на превантивен ядрен удар срещу САЩ. Експериментът проведе кореспондент на в. “Комсомолская правда” в Крим в отговор на подобна акция, организирана в САЩ преди няколко дни. За разлика от американските граждани, руснаците не искат да убиват никого. От 30-ина допитани само двама подписаха петицията и то със съществени резерви. Останалите предлагаха свои мерки за въздействие върху САЩ, които като цяло бяха абсолютно безобидни. Някои предложиха, например, да ги замерят със санкционните картофи.

По-рано американският блогър Майк Дайс реши да проведе необичаен експеримент, като организира събиране на подписи под шеговита измислена петиция за превантивен ядрен удар срещу Русия с цел запазване на превъзходството на САЩ. Мнозинството от американците подкрепиха предложението на Дайс и дори не разбраха, че се шегуват с тях. Никой от допитаните, освен един мъж, не се усъмни в необходимостта от толкова абсурдната проява на агресия. Дори напротив, те с радост и охота поставяха подписите си под петицията.

ПРАВИТЕЛСТВОТО НА ПОНТА ОЦЕЛЯ

Румънският парламент отхвърли вота на недоверие към правителството на премиера Виктор Понта. За оставката са гласували 194 депутати, при необходими 278 гласа. В гласуването са участвали 364 депутати от общо 554-местния парламент.

Вотът на недоверие бе внесен от опозиционната Национално-либерална партия, след като премиерът бе заподозрян в корупция. Впоследствие специализираната прокуратура за разследване на корупцията обяви, че срещу него няма да бъдат повдигани обвинения, тъй като не са открити достатъчно основания за това.

Румънците по-добре интегрирани от българите в Германия

Имигрираните в Германия румънци си намират полесно работа отколкото съседните на тях българи, предаде ДПА, цитирайки експерти по пазара на труда. Те също така по-рядко прибягват до социални помощи по германската програма “Харц IV”, се твърди в анализ на Германския институт за изследване на пазара на труда и заетостта в Нюрнберг.

През март едва 8 на сто от румънците, живеещи в Германия, са били безработни, докато при българите този дял е близо два пъти по-голям. Разликата е още по-сериозна по отношение на дела на гражданите на двете източноевропейски държави, които се включват в социалната програма - през февруари това са били 11,1% от румънците и 26,8% от българите, живеещи в страната. Увеличаването на показателя, започнало през предходните месеци, е продължило.

Българите и румънците са малка част от хората, които получават помощи по програмата “Харц IV” - общо 91 800 от 4,429 млн.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Въздушни удари на водената от Саудитска Арабия коалиция унищожиха исторически паметници, част от световното наследство на ЮНЕСКО, в стария град на йеменската столица Сана. Издирват се оцелели изпод руините. Саудитска Арабия предприе въздушната операция на 26 март, след като шиитските бунтовници превзеха Сана

Лубиц проучвал смъртоносни лекарства

Германската прокуратура заяви, че вторият пилот, за когото се смята, че е разбил полет 9525 на компанията “Джърмануингс” във Френските Алпи, е търсел информация как да се сдобие със смъртоносни лекарства, както и за възможността за заявление за личната воля за живот - откритие, подсказващо, че до последно е обмислял и други начини за самоубийство, предаде Асошиейтед прес.

Прокурорът на Дюселдорф Кристоф Кумпа потвърди появила се във вестник “Зюддойче цайтунг” информация, че Андреас Лубиц е търсил в интернет начини как да се сдобие с цианид, диазепам и смъртоносни комбинации от лекарства. Той е търсил и понятието “заявление за лична воля за живот” на 23 март, ден преди катастрофата. Това заявление изразява желанията на даден пациент за медицински грижи, ако не е в състояние да разговаря с лекарите.

Прокурорът на Марсилия Брис Робен съобщи, че трима френски съдии следователи ще разследват всички възможни пропуски и неизпълнени задължения на авиокомпанията, компанията майка, регулаторните власти и лекарите. Тъй като Андреас Лубиц загина в катастрофата, правосъдието не може да предприеме нищо срещу него. Идната седмица ще започне следствие за убийства по непредпазливост, съобщи Робен на пресконференция в Париж.

ВАШИНГТОН ПУСКА АМЕРИКАНСКИ БИЗНЕСМЕНИ НА ФОРУМ В САНКТ ПЕТЕРБУРГ

Правителството на САЩ е смекчило подхода си за участието на американския бизнес в Петербургския международен икономически форум, твърди британският в. “Файненшъл таймс”. Форумът ще се проведе на 18-20 юни в Санкт Петербург.

Изданието цитира американски дипломат: “Посланието е следното - ако ни попитате, ние няма да поощряваме вашето пътуване (на форума). Но ако не ни попитате, нищо няма да се случи”. По данни на вестника двамата ръководители на големи американски компании са потвърдили, че от страна на Белия дом няма да има наказания за участието във форума.

“Файненшъл таймс” свързва настроенията във Вашингтон с посещението на държавния секретар Джон Кери в Сочи миналия месец.

По предварителни данни на форума в Санкт Петербург се очакват ръководствата на AT Kearney, Boston Consulting Group, PwC, Ernst & Young, Shell, BP, Societe Generale, Total, Schlumburger, JCDecaux, Metro и Carlsberg.

Миналата година ръководствата на редица западни компании не отидоха на форума, обяснявайки това с натиска от страната на американското правителство.

www.duma.bg
ДУМА
СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

Премиерът на Молдова хвърли оставка

Страната е разтърсена от финансов скандал

Премиерът на Молдова Кирил Габурич съобщи, че е депозирал оставката си, предаде Ройтерс. “Аз не съм политик, аз съм мениджър. Страната има нужда от промяна на политическата система”, каза той.

“Жестът ми не е отстъпление, а крачка напред. Надявам се той да осигури възможност за формиране на ново управляващо мнозинство в парламента. Надявам се кабинетът да продължи инициативите, всичко трябва да тръгне от борба с корупцията. Благодаря за доверието на онези, които ме подкрепяха”, заяви Габурич, цитиран от ТАСС.

Проевропейски бизнесмен, станал през февруари премиер на малката бивша съветска република, той подчерта, че се е опитвал да нормализира ситуацията във финансовата система на Молдова, да подобри отношенията с външните й партньори както в ЕС, така и на изток. Премиерът намекна, че е обект на натиск - извикан е бил в прокуратурата във връзка с документите за образованието му. “Както разбирате, това стана, след като заявих, че трябва редица служители да подадат оставка”, каза той.

Скандалът около документите за образование на Габурич избухна през април след съобщения в печата, че имал фалшива диплома.

В обръщение към президента и председателя на парламента в Кишинев миналата седмица премиерът заплаши с оставка, ако не бъдат свалени от заеманите постове шефовете на молдовската генерална прокуратура, на централната банка и на националната комисия за финансовия пазар, обвинени, че са замесени в банкова афера.

Габурич обвини молдовските политици, че са го оставили да се справя сам с финансовите проблеми на страната. Той твърди, че без споразумение с МВФ фалитът на Молдова е неизбежен. Само че МВФ обвързва постигането на споразумение със следното условие: да бъде разплетен случаят с трите банки, замесени в скандала с изчезването на 1 милиард долара, за които се смята, че са откраднати от молдовски олигарси. Банките са Banca de Economii, Banca Sociala и Unibank. Откраднатата сума се равнява на близо четвърт от годишния бюджет на Молдова.

Следващата мисия на фонда пристига в страната на 15 юни, ден след местните избори.

През май в Молдова започнаха антиправителствени демонстрации с искане за оставки и на политици, и на шефове на правоохранителните органи заради финансовия скандал.

Под натиска на обществеността властите публикуваха поръчан от правителството поверителен доклад на международното детективско бюро “Крол”, според който парите са източени от банките чрез фирми на молдовския бизнесмен Илан Шор, съпруг на руската певица Жасмина. Той бе обвинен в злоупотреби и поставен под домашен арест. Бизнесменът обаче заяви, че не е виновен и заплаши с “публични изявления, които може да разтърсят основите на молдовската политика”.

Снимка БГНЕС

Премиерът Кирил Габурич

Ебола - желаната от САЩ епидемия

Щатите искат да се възползват от огромните търговски и инвестиционни възможности на африканския континент

Zeiten Schrift

На 16 септември 2014 г. лауреатът на Нобелова награда за мир Барак Обама гръмко обяви “война на ебола” и прати в Западна Африка три хиляди американски военни. За разлика от бедната Куба, която е представлявана от 165 лекари и санитари, Обама прати войници с автомати. Как те може да помогнат за лечението на жертвите на епидемията? Този въпрос всъщност не би трябвало да предизвиква учудване, пише Бенямин Зайтлер от ZeitenSchrift.

Сега пред AFRICOM - Африканско командване на въоръжените сили на САЩ, основано през 2008 г. от тогавашния американски президент Джордж Буш, стои задачата да възпрепятства икономическата експанзия на Китай в Африка. Китай тихомълком придобива нови и нови местонахождения на Черния континент, най-вече в Западна Африка. Именно в тези региони, най-силно пострадали от епидемията от ебола, се крият най-големите залежи на нефт и газ на континента.

Само Либерия разполага с “такива количества енергия, че тя ще е достатъчна за удовлетворяването на потребностите на САЩ за близките 100 години”, ликуваше шефът на ExxonMobil (Esso) Рекс Тилерсон на 6 октомври 2014 г. А най-важното, по думите му, е това, че в продължение на дълго време тези запаси са се считали за недосегаеми и затова добиването им се е смятало за “икономически необосновано”. Но благодарение на съвременните технологии ситуацията се промени. Затова през април 2013 г. ExxonMobil се договаря с правителството на Либерия за предоставяне на концерна на правата за добив в териториалните води на страната.

Също през миналата година Армейският военен колеж на САЩ (US Army War College) публикува резултати от изследване за “бум на нефто- и газодобива” в Африка и съответната конкуренция между САЩ и Китай. Според документа Западна Африка има “все по-голямо значение за интересите на националната безопасност на САЩ”, не на последно място по причина на “огромните търговски и инвестиционни възможности на този стремително развиващ се континент.”

С цел по-добрата защита на тези икономически интереси на американската армия са необходими бази непосредствено на мястото на събитията. Либерия е единствената от африканските страни, която изрази готовност да разположи на територията си представителство на AFRICOM. Сега Обама изпрати там военни подразделения с цел разширяването на командването на щаба на обединените сили (Joint Force Command Headquarters), който трябва да координира действията за международната борба с епидемията от ебола. Това ще бъде първият щаб на AFRICOM на африканска територия.

Най-големият собственик на генномодифициран биоматериал отскоро се заинтересува и от пазара на лекарствени препарати. Известната със своята неоднозначна репутация Monsanto Corporation през 2014 г. - т.е. едновременно с началото на епидемията на ебола, се договаря с канадската компания Tekmira, занимаваща се с изследвания в областта на биотехнологиите, за получаването на “лиценз за ползване на биоматериали”, принадлежащи на тази фирма. Тази компания произвежда генномодифицирания прерарат TKM-Ebola, за който се счита, че “потиска гените, предизвикващи болестта.”

Компанията Monsanto, благодарение на Tekmira, става делови партньор на Министерството на отбраната на САЩ. Още през 2010 година Пентагонът предоставя на Tekmira 140 млн. долара за разработването на препарат срещу ебола.

Едно сериозно парче от “баницата” ще иска и Американската служба за борба с епидемиите (CDC), която от 2010 г. е собственик на патента на “разработен” от нея вирус на ебола, наречен EboBun. Според патента CDC има право на отчисления за разработването на нови видове вируси на ебола, които са до 70% генетично сходни с EboBun. Това означава - монопол върху вируса на ебола.

Изводът е очевиден - колкото повече хора се заразят с вируса на ебола, толкова по-привлекателно търговски ще бъде използването на препарати и ваксини. Ако задължителната ваксина бъде прокарана (първо в Африка, а по-късно и в развитите страни), то върху производителите на ваксината ще се изсипе безкраен златен дъжд.

В началото на октомври 2014 г. доктор Антъни Фоси от NIH каза в едно интервю: “Напълно възможно е да се наложи да се ваксинира цялото население на тези страни, за да се спре разпространението на епидемията.” Между другото, със същата тази ваксина, която неговият работодател, както бе посочено по-горе, съвместно с GlaxoSmithKline в продължение на няколко седмици смята да изведе на пазара.

Ако ебола бъде победена много бързо и ефективно, то ще трябва да се забрави за потенциалните милиарди. Че такава възможност съществува, свидетелстват дори вътрешните документи на Пентагона. Още през 2008 г. различни отдели на Министерството на отбраната на САЩ са провеждали опити с колоидно сребро и са докладвали резултатите: наночастиците на среброто неутрализират вирусите, предизвикващи хеморагичната треска. Експертите са стигнали до извода, че простите разтвори на среброто унищожават вируси, родствени на ебола. Въпреки това Пентагона и американското здравно министерство все още игнорират тези резултати и предпочитат да инвестират милиони долари в разработването на вещества, за които може да се получи патент, защото само така те ще получат печалба.

Макар в продължение на няколко десетилетия колоидното сребро да се счита от специалистите за високоефективевн природен антибиотик, който няма отрицателни странични ефекти, а многобройни примери на успешно излекуване на пациенти говорят сами по себе си, водещите представители на медицинската общност упорито мълчат за наносреброто и дори се борят срещу него. Защото то убива не само опасните вируси, но и потенциалните печалби: производството на сребърни разтвори е много евтино и не може да бъде патентовано. По този начин, с негова помощ, не е възможно да се спечелят много пари. Освен това колоидното сребро действа бързо и помага и при други инфекциозни заболявания, а това не позволява на производителите на лекарства да “привързват” пациентите си за дълго време към препаратите си.

14 нови случая на ебола са регистрирани в Гвинея и Сиера Леоне от началото на седмицата. За миналата те са били 31

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

ПРОФ. СТЕФАН СТОИЛОВ:

Социалната политика у нас в момента е кърпеща

Очертаващият се номинален ръст на пенсиите ще бъде изяден от натрупаната инфлация, твърди икономистът политик от БСП

Интервю на Ева КОСТОВА

□ *Проф. Стоилов, на конференция на Движението на ветераните в БСП преди дни казахте, че сега предлаганата от ГЕРБ пенсионна реформа не решава два основни проблема. Кои са те?*

- От всичко, което се каза на тази конференция, става ясно и аз съм съгласен, че двата основни, бих ги нарекъл наистина фундаментални, проблема са: първо, увеличаване на пенсиите сега и в близките години, а не след 15 и 20 години, и второ, стабилизиране на пенсионната система, на пенсионния фонд. Големият проблем във връзка с равнището на пенсиите е, че и заплатите са ниски, поради което и осигурителните вноски като абсолютни суми са недостатъчни и се налага държавата да покрива един значителен дефицит. Тук можем да отворим една скоба, за да бъдем по-коректни към читателите, че обявяване на дефицит от 5 млрд. лева в Държавното обществено осигуряване е свързан с това, че държавата покрива осигурителните вноски на работещите в публичния сектор, така че всъщност това не е истинският дефицит, недостигащата сума за пенсии.

□ *Но доходите си остават големият проблем?*

- Доходите си остават големият проблем, тъй като върху тях се правят осигурителните вноски. В тази връзка тук бих искал да обърна внимание, че още от 2003 г. ме е занимавал този проблем и периодично на страниците на вестниците съм давал израз на това, че в България заплащането на труда е крайно несправедливо. Възниква веднага въпросът какъв е критерият, за да правим такава оценка. Критерият, според мен, който може да бъде използван, е съотношението между произвеждания БВП на човек и средната работна заплата в еврозоната, където са и държавите с най-развит европейски социален модел, и съотношението между БВП и средната работна заплата в България. Ще направим съпоставими обаче тези две отношения, като превърнем номиналните работни заплати в реални чрез отчитане на сравнителното равнище на цените.

Ако по номинални заплати ние се отличаваме от Еврозоната някъде около 5 пъти, с отчитането на разликата в ценовите равнища, а то у нас е с 50 на сто по-ниско, тази разлика се свежда до към 2-2,5 пъти, което означава, че за единица сравнителна производителност, за единица сравним произведен продукт, при произвеждания БВП на човек от населението, у нас се заплаща 2 пъти по-ниско спрямо средното за еврозоната. Следователно ущърбът при това разпределение на БВП е, така да се каже, по посока на заплащането на труда и именно тази разлика от около 2 пъти и малко над 2 пъти между заплащането за единица съпоставим труд там и тук е разстоянието, което трябва да бъде преодолявано чрез активна политика, провеждана съвместно от държавата, синдикатите и бизнеса, за да се стигне до едно значително по-справедливо заплащане на труда в България при нашето икономическо равнище. Тогава и облагаемият доход ще бъде значително по-висок, постъпленията в пенсионния фонд ще бъдат значително по-големи и следователно пенсиите ще могат да растат. Но не с това обявено и прехвалено Швейцарско правило, което, поради поддържаната инфлация в ЕС, към което се стремят и всички държави - около два-два и нещо процента, като стимулираща икономическия растеж, означава, че реално увеличаването на пенсиите с такива темпове ще бъде изяждано от натрупаната инфлация. И следователно, ако след 10 години при 2-3% увеличаване на пенсиите годишно, сегашната средна пенсия ще се увеличи до към 342-343 лв., реално пенсионерите няма да имат никаква прибавка към своя реален доход, а съществува и опасност даже да бъдат ощетени.

□ *Тоест те пак ли са подведени с този нов проект, който се предлага от правителството сега.*

СТЕФАН СТОИЛОВ е икономист и политик от БСП. Народен представител от левицата от 1990 до 2001 г.
Роден е на 10 ноември 1928 г. в Бургас. Завършил е Висшия икономически институт "Карл Маркс", сега УНСС. Бил е заместник-директор на Икономическия институт на БАН, където е работил 30 години. Четири години е бил експерт в централата на СИВ в Москва. В първото правителство на Андрей Луканов е министър без портфейл. Бил е депутат във всички Народни събрания от Великото до 38-то.

- При тези числа, при това заплащане на труда, при обявеното Швейцарско правило и като се има предвид какви са темповете на инфлация и увеличаването на осигурителния доход, наистина очертаващият се номинален ръст на пенсиите ще бъде изяждан от натрупаната инфлация.

□ *А какво вие като специалист мислите за икономическата ситуация в момента в България? И можем ли да свържем с това вашите думи, че се засилва култура на алчността у бизнеса?*

- Употребих това понятие "култура на алчността" затова, защото в последните две десетилетия в България наистина се превръща в нещо доминиращо стремежът да се натрупат за по-малко време повече пари, по-голям да бъде маржът на печалбата. Бих дал конкретен пример на вашите читатели. Няма страна в Европа, в която маржът например между лихвите по депозитите и лихвите по кредитите да е толкова голям, колкото е сега. Той и преди беше 4,5-5, сега се разтвори още повече и стига до към 6 процентни пункта. Оправданието е, че в България рисковата премия е по-голяма.

Нека приемем, че е малко по-голяма рисковата премия, но в никакъв случай тя не оправдава тази разлика между един марж в Европа, в европейските страни от към 1,5 максимум и нашите 6-6,5 в момента. Това наистина са нива и норми на печалба, а това важи и за другите сектори, които са неприемливи в XXI век. Не може в Добруджа, в мината за манган средната заплата да бъде 550 лв. или под земята в Перник, където загинаха няколко човека, средната заплата да бъде 520 лв. Това са заплати, зад които стои една неоправдано висока норма на печалбата и бързо правене на пари. Това е именно тъканта на тази култура на алчността, която е доминираща.

□ *Това ерозира икономическите резултати?*

- Разбира се, че когато вие в такава висока степен несправедливо заплащате труда, не може да разчитате на заинтересованост, на активност, на мотивация откъм страната на персонала, което е много важно. И онези предприемачи и работодатели, които разбират това и са го усвоили като основна норма на поведение, на правене на бизнес, стимулират своя персонал, увеличават системно заплатите и по този начин превръщат хората в активен фактор в решаването на проблемите за поголяма конкурентност, за повишаване на технологичното равнище, увеличаване на производителността на труда и т.н., и т.н.

□ *Тогава какво трябва да се прави?*

- Казах - противно на това, което досега правителствата са правили. Трябва да бъде договорена една политика на по-интензивно увеличаване на работните заплати в България. Съответна държавна политика с използване на всички инструменти, с които разполага държавата. Синдикатите - с една решителна позиция от тяхна страна. Едва миналата година КНСБ постави този въпрос. А в програмата на БСП през 2009 г. с помощта и на Румен Овчаров успях да вкарам именно този текст за крайно несправедливото заплащане на труда в България.

□ *Оттук можем да продължим и въпроса с пенсиите.*

- Всичко това е в основата на решаването на въпроса и за увеличаване на пенсиите с по-енергични темпове. И въобще една по-активна социална политика, разбира се.

□ *Която в момента куца.*

- Която в момента е кърпеща.

□ *Един депутат от ГЕРБ се провикна от Брюксел, че сме страна на щастието. А не социална...*

- Да, в някаква дискусия този господин, мисля, че беше Ковачев от квотата на ГЕРБ, така се и провикна, че България не трябва да бъде обявявана за социална държава, а държава на щастието. Интересно откъде той вади извода, че в България хората преливат от щастие, като и във всички световни класации сме някъде в дъното, т.е. като хора нещастни. И една от големите причини според мен, фундаментална за милионите българи, а не за някакъв малък процент, е че усещат висока несправедливост в живота си сега в България именно поради това несправедливо заплащане. Защото представете си, ако у нас моделът на разпределение на БВП е такъв, какъвто е в развитите страни на Европа, в еврозоната, това означава, че сегашните 800 лв. средна заплата би трябвало да бъдат около 1600. Това в значителна степен би променило настроението, самочувствието, позицията на хората, които са наемни работници, наемен персонал.

„В България наистина се превръща в нещо доминиращо стремежът да се натрупат за по-малко време повече пари"

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

По-добре врабче в ръката, отколкото жерав в небето. А дали?

Икономическите успехи на страната са оскъдни, несигурни и нетрайни

Проф. Боян ДУРАНКЕВ

Последните данни на Световната банка за очаквания икономически растеж в света не може да не предизвикат размисли сред гражданите на България.

Какви са очакванията за икономическия растеж?

Световната банка предвижда БВП на света да отбележи ръст от 2,8% за 2015 г., 3,3% през 2016 г. и 3,2% през 2017 г. - една сравнително висока икономическа динамика.

На свой ред БВП на развиващите се страни ще нараства още по-бързо - с 4,4% през тази година, 5,2% през 2016 г. и 5,4% през 2017. Лидерският растеж се приписва на Индия с 7,5%. Китайската икономика ще се разрасне с 7,1%, мексиканската - с 2,6%, бразилската вероятно ще се свие, руската - със сигурност. Но развиващите се страни си "стъпват на краката".

В най-развитите страни възстановяването набира скорост, тъй като растежът в еврозоната, САЩ и Япония продължава напред. БВП на тези страни се очаква да нарасне с 2,8% през тази година, 3,3% през 2016 г. и 3,2% през 2017 г. БВП на САЩ - с 2,7% за тази година и 2,8% за 2016 г.

Любопитна подробност

характеризираща двете динамики, описани по-горе: през 1980 г. развиващите се страни са давали 23,9% от световния БВП, преди кризата от 2008 г. - 44,0%, а от тази година - 53,3%. С други думи, основният световен "производител" вече не са развитите, а развиващите се страни!

Световната банка обаче намалява прогнозите си за БВП на България на 1,1%, за 2016 г. растежът ще е около 2,0%, а за 2017 г. - от 2,7%.

Обобщено погледнато, светът през тази година ще отбележи растеж с 2,8 на сто; развиващите се страни - 4,4 на сто, развитите страни - 2,8 на сто (сред тях Германия - 1,2%), а България - 1,1%. Заключение: България ще продължи да се отдалечава от развитите страни.

Какви са изводите?

1. Ниски условия и фактори за растеж. През тази година БВП на страната ще отбележи ръст от 1,1%, докато през 2014 г. ръстът е бил 1,6%. Обратно казано, въпреки очакванията за "по-добра бизнес среда" и "по-високата степен на усвояване на еврофондовете", нито средата на бизнеса е много по-различна от миналогодишната, нито "грандиозните" еврофондове могат да осигурят високите темпове на икономически растеж. Скоростта на "гол охлюв", с който се движи страната ни, е илюстрация на различни проблеми като кризата и плащанията около КТБ, затварянето на руския пазар при липсата на адекватни компенсационни механизми; значителното изсмукване на различните ин природни ресурси и т.н.

2. Липса на ясна национална икономическа стратегия за догонващо и конкурентоспособно развитие. Със сигурност нито Министерството на икономиката, нито Министерският съвет като цяло са в състояние да очертаят някакви по-добри перспективи за развитието на българската икономика. И за да не звучи като упрек точно към сегашната многочислена коалиция:

такава стратегия няма от преди

Не е достатъчно само да се спрягат "евроатлантически ценности", "европейски ценности" (по какво се различават първите от вторите, впрочем?), "демокрация", "гражданско общество", "свобода на бизнеса" и "пазарна икономика" - думички, които сами по себе си нямат сила да предизвикат икономически растеж и социално развитие в рамките на необходимото. Царят (на българската икономика) е гол! Слаб, анемичен и без ясни идеи за бъдещето. Тезата му е: "По-добре врабче в ръката, отколкото жерав в небето", затова се перчи с "исторически успехи в икономическото развитие".

3. Липса на социално-икономически планиране в рамките на Европейския съюз и свързаните с него икономически политики за "хармонизиране и приобщаване". "Планът Юнкер" е точно толкова план, колкото и планът на Столичната община за ускореното развитие на "Филиповци". Сами по себе си мерките на "Плана Юнкер" са положителни, но като система няма да доведат до

по-голяма степен на интеграция на общността. Къде са плановете за специализация на България в рамките на общността? Няма такива, ние сме в конкурентни отношения с всички други страни в "общността". Всяка страна за себе си и "Планът Юнкер" за всички.

4. Отлив на човешки капитал и прилив на бежанци. Винаги там, където икономиката е относително по-слаба, а границите реално са премахнати,

настъпва „естествен" отлив

на млади и квалифицирани хора. Всеки би желал да живее при по-добри условия, при по-ниска степен на престъпност, даже при по-изгодни лихвени проценти по ипотечните кредити, при по-спокойна обстановка. От раждането до завършването на висшето образование във всеки от нас държавата инвестира приблизително около 20 000 лв. (това не са само преките инвестиции, а и косвените - за пътища, за студентски общежития, за здраве и т.н.). Когато подобен български гражданин замине за чужбина, България скрито "субсидира" отсрещната по-развита страна; това, което се получава обратно, е обикновено кръгла нула. Компенсирането на "отлива" се осъществява чрез "прилив" на чужденци с лесно раздадени български паспорти. Като резултат качеството на човешкия капитал (обикновено) намалява.

5. Нарастване на неравенството. При по-ниски темпове на растеж, но при нарастване на цените на стоките от "малката потребителска кошница" по-бързо, отколкото на повишението на доходите, ефектът е винаги обезценка на доходите на най-бедните. На свой ред, за да могат "инвеститорите" да "спестяват", данъчната политика остава по-често "хлабава", с ниски и плоски данъци.

България не прави изключение

по-голямата част от богатството ще продължи да се насочва към златния "един процент", към 10% от хората ще живеят приемливо и близо до горния един процент, други към 30% ще се наложи да затягат коланите, а на останалите примката ще се затяга около врата им.

По тези причини икономическите успехи на страната са оскъдни, несигурни и нетрайни.

Както е казано, ако гледаш микробите под микроскоп, те изглеждат огромни, но не стават от това по-големи. И нашите "икономически успехи", показвани по поръчковите медии, също не стават от това по-големи.

Време е за промяна, но не каква да е, а на системата!

ОТ МРЕЖ@ТА

Какво ни донесе „демокрацията" за 25 години?

Този коментар е един от десетките, които ще срещнете под някоя информация за сегашното деребеде на държавата ни. Няма автор, но съдържа концентрирани в едно много истини за времето преди 25 години и днес. Очевидно е, че от дистанцията на времето хората могат все по-отчетливо да сравняват и оценяват. Та какво ни донесе демокрацията за 25 г.?

- Преди имаше "червена аристокрация". Днес тя се нарича "бизнескласа".

- Преди съществуваше политическа цензура. Днес има икономическа цензура - ако не си с властта, ще загубиш работата си.

- Преди имаше журналисти на заплата. Сега има платени журналисти.

- Преди имахме индустрия и селско стопанство. По време на демокрацията селското ни стопанство, индустрията ни и атомната ни енергетика бяха разграбени и харизани на чужденци или нашенски мафиоти.

- Преди имахме славна армия. Днес имаме карикатурна сбирщина, която служи на западните сили.

- Преди имахме здравеопазване. Днес право на здраве имат онези, които имат пари.

- Преди селата и градовете ни бяха чисти и красиви. Днес на мястото на парковете и градинките има бетон, мръсотия и цигания, колите са по тротоарите.

- Преди имахме природа. Днес горите ни се изсичат, а Черноморието е вече бетонирано.

- Преди всички бяха нахранени. Днес просията стана професия, а ровенето из боклуците придоби общонационални измерения.

- Преди имаше ред и спокойствие. Днес убийствата са ежедневие.

- Преди имаше равенство. Днес "недемократизиралите" се люде ровят за храна в кофите за боклук заедно с гладните кучета.

- Преди учениците пееха "Върви, народе възродени". Днес индивиди със сексуални извращения парадират на гейсбирщини.

- Преди имахме история. Днес не се говори за турско робство, а за турско "присъствие", преиначава се Баташкото клане, Левски се представя като убиец, а Ботев се описва като терорист и пройдоха.

- Преди се раждаха българчета, днес се вдят цигани!

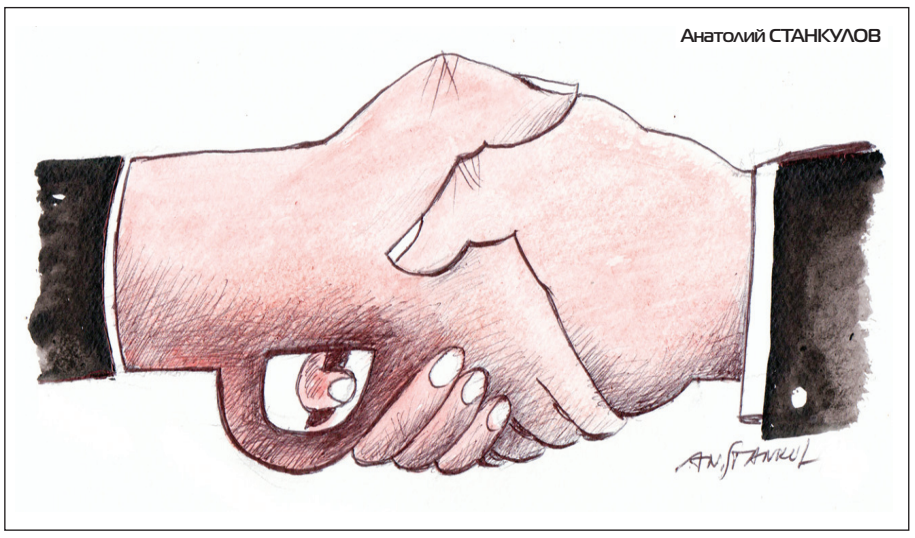
- През 1989 г. броят на българите беше повече от девет милиона души. Днес той е около 6-7 милиона! Два милиона от останалото в България население са пенсионери, които в порутените си селски къщи се страхуват за живота си от цигански набези.

- Преди имаше държава България. Днес има територия България.

www.duma.bg

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

На различни езици

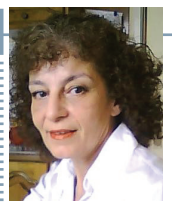
На различни езици говорят синдикатите и управляващите. Неспособността за смислен диалог пролича за пореден път вчера, когато двама министри и представителите на полицаи, надзиратели и пожарникари се срещнаха в опит да предотвратят поредната порция мащабни протести.

Румяна Бъчварова твърди, че синдикалистите така и не поставили конкретни въпроси. Въпреки че имали само "някакви теми", по които да разговарят, тя им дала отговори. Лидерът на полицейския синдикат Валентин Попов я опровергава. Двете страни са се разминали и в представите си за социален диалог.

Вместо да помислят как да намерят решение на заплетената ситуация, управляващите решиха отново да се оправдават, че някой опитвал да саботира високачайшето им властване. Бъчварова видя в протестите репчене срещу ръководството й. Госпожата реши, че униформените просто са станали накриво сутринта и са решили да я бутат от удобното кресло. Поведението й показва колко малко разбира проблемите в сектора, за който отговаря. Защото притесненията на униформените не са от вчера. Синдикалният им лидер побърза да успокои обидената госпожа, че нито руснаците, нито американците, нито марсианците стоят зад тях.

Протестите в МВР са придружени от конкретни искания, които синдикатите отстояват всеки път, когато някой посегне на социалните им придобивки, трудовите условия или възможността за ранно пенсиониране. А на късопаметната Бъчварова само може да припомним, че полицаи и надзиратели са изразявали недоволството си към няколко различни кабинета. Битката им не е лично срещу нея. Но това трудно може да бъде обяснено на хора, чиято основна дейност са медийните изяви и усмивките пред камера.

Животозастрашаващо здравеопазване

АИДА ПАНИКЯН

Поредният български болен не може да стигне до поредното лекарство, което по документи го има в България. На всичкото отгоре болният е здравноосигурен. Сиреч плащал е вноските си колкото и когато е трябвало и навярно е вярвал, че като се разболее, ще бъде лекуван. Уви! Това не е нещо необичайно за България днес. Естествено на топа на устата е НЗОК. Само че касата не прави политики, а изпълнява задължението си да управлява парите на здравноосигурените. Тя само плаща каквото й се каже (от закона и наредбите) да плаща. А после е упреквана, че харчи прекалено много.

Все пак да не забравяме, че касата харчи парите, които събира от нас - здравноосигурените, работещите. В касата влизат и някакви пари от осигуровките, които се е ангажирала да плаща държавата. Същата държава, която плаща по половин вноска. Същата държава, която прави политиките, в това число и в здравеопазването. Същата държава, която наскоро написа закон, според който дори да си редовен платец на осигуровки, пак може съвсем законно да си задължен да доплащаш, ако имаш малшанса заболяването ти да е в т.нар. допълнителен пакет. Същата държава, която хитро измисля начини иновативните лекарства и методи на лечение да стигат до българския пациент най-малко 2-3 години, след като за средностатистическия европеец са вече рутина. Същата държава, която преди няколко години откраднa над 2 млрд. лв. от здравните осигуровки на българските граждани, събирани над 10 години.

Та тази държава да се погрижи за болните си ли? Не, тя може само да измисля политики, които обратно на общоприетата от древността философия са животозастрашаващи.

Без формалности на хартия

ЕВА КОСТОВА

Народното събрание прие единодушно на първо четене промени в Кодекса на труда, внесени от депутатите от БСП Петър Кънев, Желю Бойчев, Георги Гьоков и Корнелия Нинова. От предложените 4 проекта на "Атака" не бе приет нито един, не получи одобрение и този на Реформаторския блок. Горещите дебати по предложенията на левите депутати се състояха ден по-рано. И вчера никой в зала не гласува "против", защото стана ясно, че спорните за някои предложения са за доброто на малките и средните предприятия и намаляване на "корупционния натиск върху бизнеса". Казано с други думи - намаляване на излишната формалност на хартия, която се спазва единствено заради заплахата от глоби. Както сега се случва примерно с графиците за отпуски, разписаните условия на труд, предизвестията...

Въпреки широката парламентарна подкрепа за предложенията на БСП, от синдикатите те не се приемат безпрекословно. И правилно. Защото всяко изкривяване на "правата" линия би довело до ощетяване на хората на наемния труд и на техни права. На принципа пази стомната, преди тя да се счупи, синдикалистите казаха своята дума. Нещо, което при добър контрол е напълно изпълнимо. Ще поживеем, ще видим как промените ще повлияят на икономическия климат. Ако са умни, работодателите ще отвърнат със съответния жест в името и на своето спокойствие, и на просперитета на наетите, на които разчитат. И ако някой подозира друго, освен грижа за улесняване на бизнеса в предложенията на БСП, нека все пак да не забравя, че бизнесът е този, който създава работни места. И че не напразно на малките предприятия и фирми се гледа като на част от гръбнака на икономиката.

Датата 13

СВЕТОВЕН ДЕН НА БЕЗВЪЗМЕЗДНОТО КРЪВОДАРЯВАНЕ И СВЕТОВЕН ДЕН НА ДОНОРА. Отбелязва се от 2004 г. по инициатива на Световната здравна организация (СЗО), Международната организация на Червения кръст и Червения полумесец, Международното дружество за кръвопреливане и Международната федерация на организациите на кръводарителите.

323 Г.ПР.Н.Е. - УМИРА АЛЕКСАНДЪР ВЕЛИКИ, ЕДИН ОТ НАЙ-УСПЕШНИТЕ ПЪЛКОВОДЦИ (Р. 356 Г.ПР.Н.Е.).

Начело на войните за завладяване земите на древна Гърция при управлението на баща си Филип II, продължава делото му и само за 12 години завладява Персийското царство, Египет и множество по-малки държави в Близкия изток. При смъртта му завоюваните земи се простират от Балканския полуостров до днешните Афганистан, Пакистан и Индия. Получава образование при Аристотел, основава бъдещия голям културен център Александрия.

1878 - ЗАПОЧВА БЕРЛИНСКИЯТ КОНГРЕС.

Провежда се под председателството на германския канцлер Ото фон Бисмарк. Разглежда резултатите от Руско-турската война (1877-1878); статута на Цариград, проливите Босфор и Дарданели, Румъния, Сърбия, Черна гора; териториална подялба на османски владения; създаването на българска държава и др. Завършва на 13 юли 1878 г. с подписването на Берлинския договор. Българският народ е разделен на седем части, с пет различни начина на управление в неговата етническа територия. Създаден е възел от противоречия, които определят развитието на Балканския полуостров за десетилетия напред.

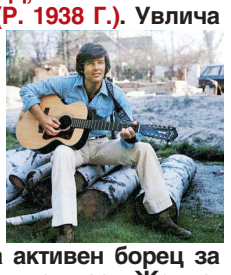
1903 - В АЙТОС СЕ РАЖДА ФИЛИП КУТЕВ, КОМПОЗИТОР (УМИРА 1982 Г.). Пръв започва да прави обработки на песните така, че те да бъдат изпълнявани от многогласен битов хор. Видоизменя традиционния песенен фолклор и на негова основа създава специфичната хорова музика. На 1 май 1951 г. основава първия и най-голям български фолклорен ансамбъл, който днес носи неговото име.

1965 - В СОФИЯ Е ОТКРИТ ТЕАТЪР „199". Сценично пространство на столичната ул. "Раковски" ("престижно и уютно театрално мазе в центъра"), наречено така заради 199-те места, с които разполага, и посветено на камерни спектакли от съвременни автори. Театърът няма собствена трупа, всички режисьори и актьори са гостуващи. От 2007 г. "199" добавя към името си и това на Валентин Стойчев - директор на театъра от 1991 г. до кончината си.

1986 - УМИРА ДИЙН РИЙД, АМЕРИКАНСКИ ПЕВЕЦ И АКТЬОР (Р. 1938 Г.). Увлича се по идеите на комунизма, а концертите му през 50-те години на миналия век в Южна Америка събират повече публика от тези на Елвис Пресли. През 1973 г. заживява в ГДР, където продължава с кариерата си на певец (рокендрол и кънтри) и актьор, както и на активен борец за мир. Популярността му е голяма и зад Желязната завеса е известен като "Червеният Елвис".

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ДУМА
СЪБОТА
13 ЮНИ 2015

КИНО

Първата кинопрожекция у нас е била в дунавската ни столица. Историческото събитие се е състояло на 27 февруари 1897 г. в центъра на този и досега толкова европейски български град, в бирарията на богатия търговец Марин Чолаков на улица "Княжевска". На същата историческа улица се намира и първият княжевски дворец у нас след Освобождението (сега дом на Кукления театър), имало е и повече от 10 чуждестранни консулства. По онова време в прочутото заведение се събирали главно богати безделници и някои любознателни читатели на френските вестници "Фигаро", "Монд", "Илюстрасион". Точно от вестниците те научили за откритието, което предизвикало истинска сензация през 1895 г. в Париж. По-късно то било наречено Седмото изкуство.

"ДВИЖЕЩИТЕ СЕ ФОТОГРАФИИ"

ИДВАТ НАЙ-НАПРЕД В РУСЕ

Първата прожекция е в бирарията на богатия търговец Марин Чолаков на 27 февруари 1897 г.

Братя Люмиер

Огнян СТАМБОЛИЕВ

"Движещите се фотографии", както станали известни най-напред, отначало не били рекламирани особено много. От Държавния архив на града разбираме, че само няколко от вестниците тогава са поместили съвсем кратки информации за събитието.

Във всекидневника "Законност" от 27 февруари 1897 г. можем да прочетем следния текст:

"В града ни от десетина дни е пристигнал един цинематограф апарат, който изобразява на платно тъй наречената "Жива фотография".

Апаратът дава възможност да се виждат изображаваните от него картини и сцени във всичката им живост и движения. Пристигналият цинематограф показва, например, един движущ се трен, посрещането на цар Николая в Париж, един от парижките площади и т.н. - всичко това толкова живо и естествено, щото се получава пълна, невероятна илюзия!"

Както първите зрители във Франция, така и русенци не издържали на невероятната за тях гледка на движещия се влак и започнали да скачат и бягат ужасени, за да не бъдат прегазени!

Според друг вестник първите ленти, дело на братята Огюст и Луи Люмиер, бащите на киното, показани в Русе, били: "Посрещането на влака", "Излизането на работниците от фабриките", и първата "комедия" - "Полетият поливач".

Колкото и да е чудно днес, тези кадри с пристигането на влака са предизвиквали ужас и потресение у зрителите

Васил Гендов

Сцена от "Дяволът в София" с Васил Гендов в ролята на Дявола, 1921 г.

След Русе киното прохожда и в София, Варна, Пловдив, а по-късно и в останалите по-големи градове у нас. Започва редовен внос на филми от Париж, а след време и от Америка, Италия, Германия. Построяват се първите киносалони, в които свирят пианисти, цигулари, органисти или дори цели оркестри.

Първата, може би най-добре проектираната и най-красивата сграда е на столичния "Модерен театър" (доскоро кино "Цанко Церковски", за съжаление сега сградата е в плачевно състояние!) на бул. "Мария Луиза" в столицата.

През 1915 г. актьорът и режисьор Васил Гендов (1891-1970) продуцира, поставя и играе главната роля в първия наш художествен филм - комедията "Българан е галант" и става "бащата на българското кино". С цената на много усилия и лични жертви този неуморен творец-мечтател създава поредица от 11 игрални филма (сред тях и първият говорящ - "Бунтът на робите" - за Васил Левски!), които останаха в историята на Седмото изкуство у нас.

Според "История на световното кино" на големия френски кинокритик Жорж Садул дълги години България е сред страните с най-развита киномрежа и най-голям брой кинозрители в Европа. Днес и киноразпространението, както и книгоразпространението в страната ни, които имаха силна база и безспорни успехи, са доста западнали. Причините за това не са една и две, но главната е пълната немара на управниците през последните 20-25 години към българската култура и към нейните достойни представители.

● ● ●

Русенският клон на верига киносалони вече предлага и прожекции на филми с румънски субтитри, съобщи наскоро БТА.

От офиса на компанията в България обясниха, че това не е политика, която международната верига прилага за пръв път. Такива прожекции вече са правени и в други страни в близки гранични райони, където има приток на граждани от съседна страна. За последните няколко години Русе стана известен с множеството румънци, които посещават града. Освен това и в големия мол, където работят десет киносалона, могат постоянно да бъдат видени много румънски граждани, обясняват още от компанията.

Наскоро беше представено първото "румънско заглавие" - екшънът "Живот на скорост". От компанията планират да пускат още филми с български и румънски превод, както и премиерни, ако датите за излизането на екран в България и в Румъния съвпадат. Международната киноверига вече разполага със 100 екрана в северната ни съседка.

Прожекционният апарат на братя Люмиер, с който са омайвани нашите прадеди

От „Паяка" на Арабаджията до болида „Варна" на Георги Георгиев

Български художник, специализирал се в изработването на футуристични велосипеди, създаде най-бързия болид в света - той вдига скорост от 133,28 км в час

Инж. Киро М. ИВАНОВ

Първият български велосипед, известен като "Паяка", е създаден от Гено Стоянов-Арабаджията (1861-1947) - майстор-колар от Нова Загора, точно преди 135 години. Велосипедът-бицикъл е изработен изцяло от дърво с лагерни втулки на осите. Дървените педали са монтирани на предното голямо колело, отзад има стъпало-багажник, а спирачката е под седалката. Разказват, че една снимка на италиански колоездачи, гостували в България, е провокирала изобретателя ни, който се решил да го измайстори на тезгяха в наследената от баща си работилница.

От пожълтелите страници на вестниците научаваме още, че 20-годишният Уста Гено обичал да яхва "щуротията си" и да обикаля по селата на Новозагорската околия, стигал до Сливен и Твърдица. Демонстрация на таланта му била и дрезината, с която кръстосвал през 1912 г. улиците на Нова Загора, преди да се появят първите автомобили.

По време на Балканската война петдесетгодишният Гено Арабаджията отишъл доброволец и като обущар правел за войниците обувки с дървени подметки. В края на живота си първият колоездач на България бил пазач на колодрума в родния си град...

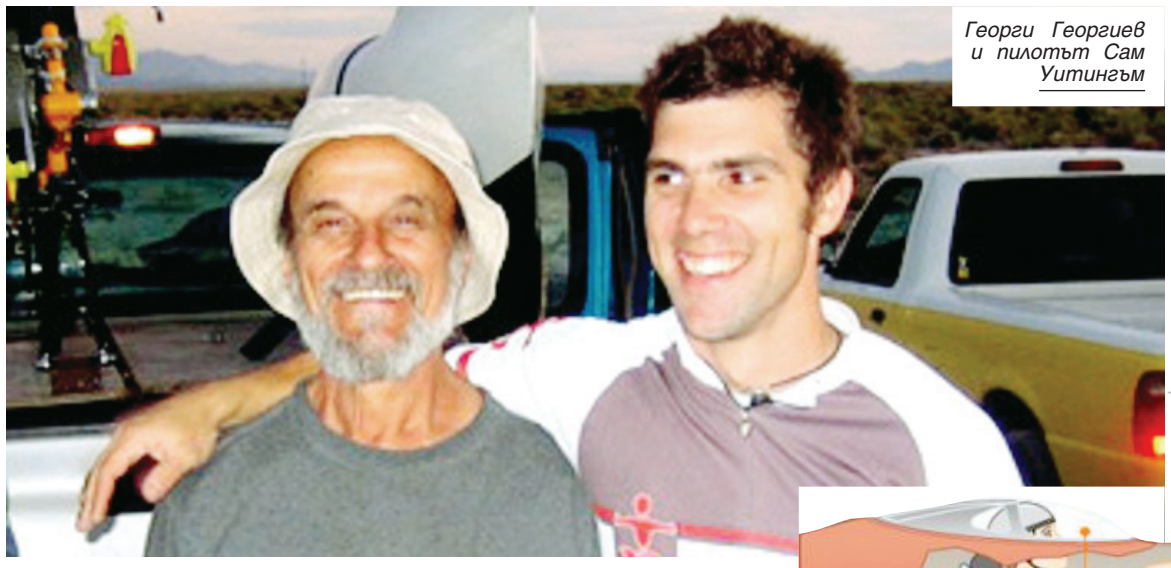
Оригиналът на първия български велосипед - "Паяка" на Уста Гено Арабаджията, се съхранява в Историческия музей на Нова Загора. А двете копия, дело на художника Христо Минчев-Стонса, са изложени в Националния политехнически музей и в Музея на спорта в София.

Според наскоро починалия историк на науката и техниката в България доц. д-р инж. Младен Цонев, "...осъществяването на самата конструкция с чисто домашни "коларски" похвати е техническо творчество в най-висша степен, още повече когато това се извършва далеч от европейските работилници".

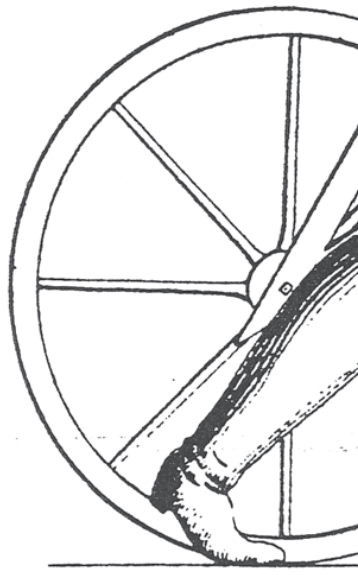
През 2007 г. излезе от печат книгата "Хомо луденс и апатията", подготвена от внука на Уста Гено - Евгений, в която той възкресява спомена за знаменития си дядо и неговото изобретение. От тефтери-дневници на дядо си театралният режисьор е извлякъл ценни мисли, които и днес не са загубили своята актуалност:

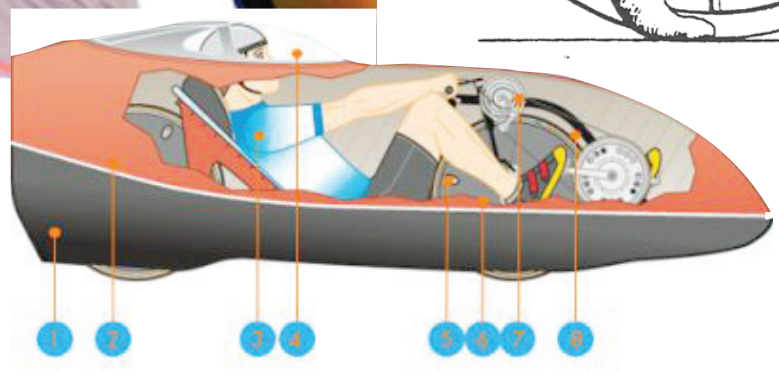
- ***Работи със сърце, продавай с цена!***
- ***Посади, тогаз умри!***
- ***Имало е религия, имало е почит, имало е срам. Днес това го няма.***
- ***Къде остана песента "Не щеме ний богатства, не щеме ний пари"? Потъпкано остана това обещание. Ние, българите, сега живеем в робство, в най-голяма скъпотия и омраза помежду си. На богатия и петелът му снася яйца. Каквото беше в България под турско, и сега е същото. Боже, вразуми управляващите ни и да напредне България!***

Не е за вярване, но български художник, и то завършил Художествената академия в Белград, е изобретил най-бързия велосипед - "Варна". И то не в родния му град Варна, а в малка работилница на остров Габриола, близо до Ванкувър. Името на българина е Георги Георгиев. През 70-те години на мина-

Георги Георгиев и пилотът Сам Уитингъм

"Варна" на пистата

Пилотът е затворен като в малка подводница и разчита само на мускулната сила на краката си

Кой е талантливият българин

Малцина от читателите навярно знаят, че българската общност в Канада издава свой вестник "Пламък". Любопитно за нас е съобщението в него за изобретението на родения във Варна скулптор Георги Георгиев. На цели две страници в един от броевете от м.г. Иво Иванов от Канзас разказва за срещите си с българина.

- Георги не е физик - разказва авторът в очерка "Приказка за вятъра" - няма математически познания за геометрията на формите, не се интересува от формули и цифри и не е запознат с коефициентите на триене или съпротивление на въздуха.

- Просто следвам интуицията си - каза ми Георги. - Моите форми не идват от учебниците и от компютрите. Нещо невидимо, нещо дълбоко вътрешно ми подсказва как трябва да работя.

Всяка заварка, всяка сглобка и елемент са направени от Георги в собствения му гараж-работилница. Българинът отказва корпоративно спонсорство по философски причини и се самофинансира - при това с огромно усилие.

На въпроса ми как създава шедьоврите си, Георги вдига рамене.

- Нямам представа. Нещо отвъд мен, някакъв необясним, вътрешен усет дърпа конците. Може да е късмет, а може би просто е предназначение и интуиция. Нека ти кажа още нещо: Ако всеки на тази планета реши един ден да върши това, за което най-много го бива, целият свят ще се промени към по-добро. Много е важно човек да не пропилява таланта и живота си напразно.

Като подчертава новия световен рекорд на Георги Георгиев от 132,5 км/час и първата награда "Децимах" (за скорост над 82 мили = 131,97 км/час или една десета от скоростта на звука!), авторът ни връща в града, където е роден изобретателят. Слънчевата Варна не го е забравила - тя почита таланта на достойния мъж!

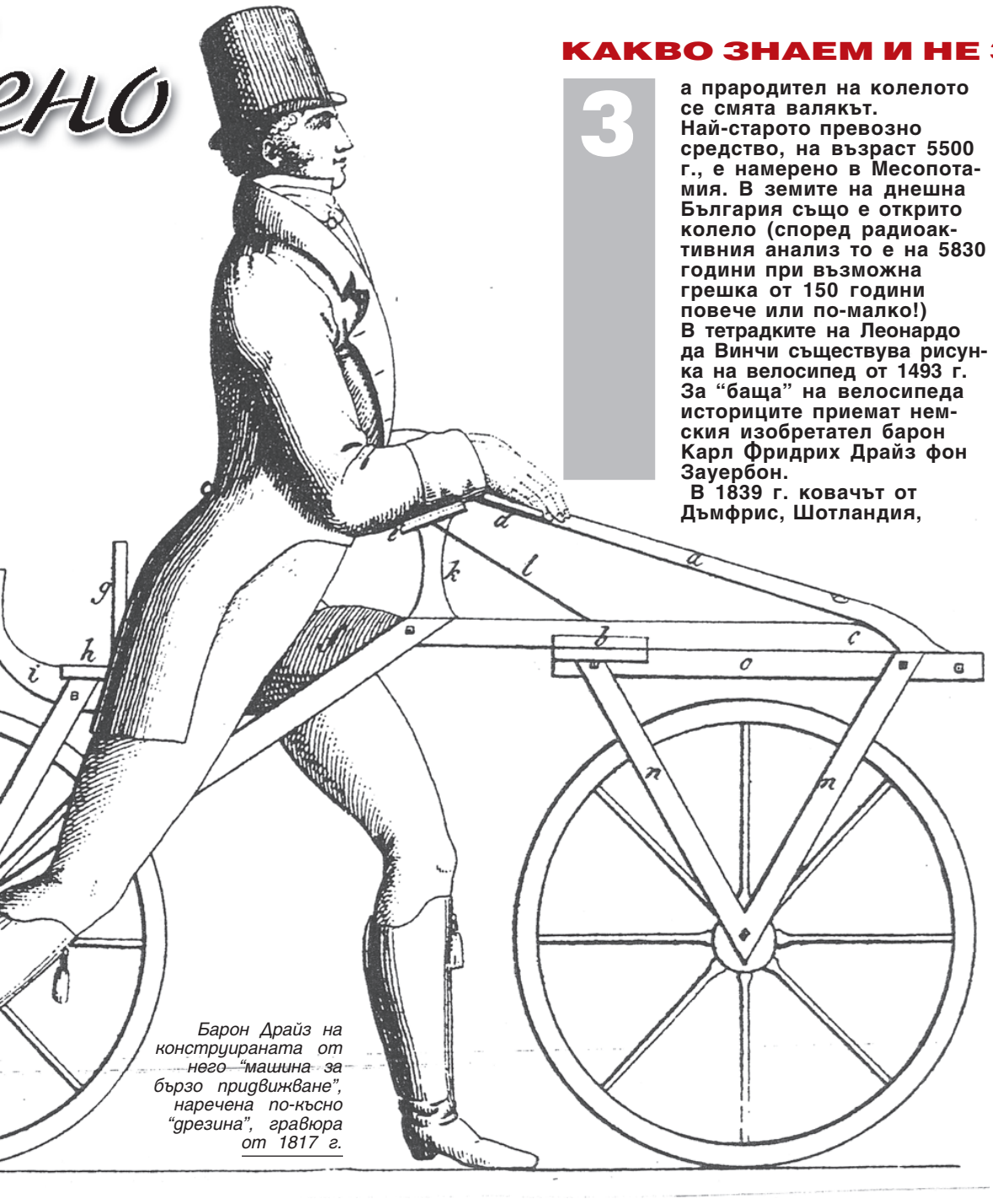
Нима могат да изчезнат от паметта щастливите детски години? - пита се изобретателят и разказва за читателите:

- Спомням си как като дете направих серия от аеродинамични модели на свръхзвукови самолети, вдъхновени от ТУ-144... Клубът по аеронавтика във Варна бе толкова впечатлен, че ги сложи на витрината. Години по-късно забелязах същите форми, които аз бях направил инстинктивно, в моделите, разработени от "Боинг" и НАСА...

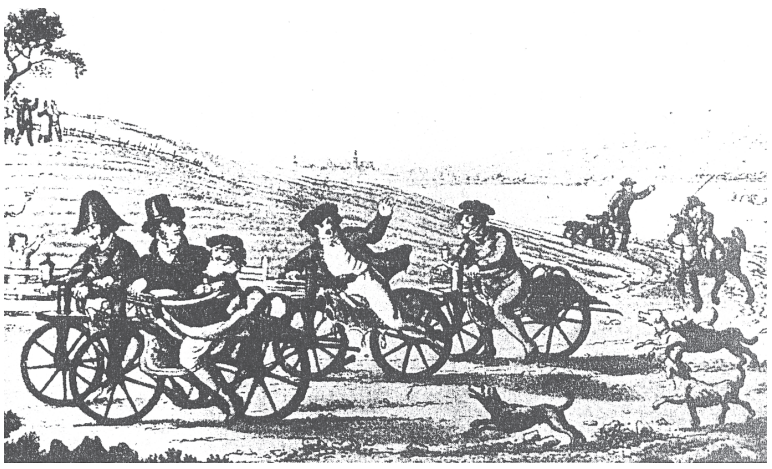
ено

КАКВО ЗНАЕМ И НЕ ЗНАЕМ ЗА „БЪРЗИТЕ КРАКА”

За прародител на колелото се смята валякът. Най-старото превозно средство, на възраст 5500 г., е намерено в Месопотамия. В земите на днешна България също е открито колело (според радиоактивния анализ то е на 5830 години при възможна грешка от 150 години повече или по-малко!)
В тетрадките на Леонардо да Винчи съществува рисунка на велосипед от 1493 г. За “баща” на велосипеда историците приемат немския изобретател барон Карл Фридрих Драйз фон Зауербон.
В 1839 г. ковачът от Дъмфрис, Шотландия, Къркпатрик Макмилан изработил за себе си велосипед - дървена рамка със седалка и две колела, като двата педала били прикрепени чрез колянообразни ръчки към задното колело.
В 1861 г. Ернст и Пиер Мишо, майстори на карети в Париж, разположили педалите на оста на предното колело, които се въртели непрекъснато, вместо да се движат само напред-назад.
От началото на 1868 г. спортни клубове започнали да организират колоездачни състезания в Европа, да издават и списание “Велосипед”. У нас по време на Пловдивското изложение през 1892 г. били проведени първите междуградски състезания. Вестник “Български колоездач” започнал да излиза през 1898 г. Година по-късно в София открили и колодрум...
През 1880 г. бил измайсторен изцяло метален велосипед “Ариел”, произведен от “Ковънтри машийн”. Същата година било представено и колесно средство с верижно задвижване - велосипед с еднакви колела и зъбно-верижна предавка, задвижвана чрез въртящи се педали.
В България за пръв път се появил велосипед, когато чужденец го внесъл в страната, за да го кара тук. Това великолепно чудо, наричано “бързите крака”, струвало 15 златни наполеона. Първият ни велосипедист бил г-н Митович...
Първият български велосипед с еднакви колела е изработен в началото на XX век от Ганьо Маринов Кондов - майстор-дърводелец от с. Старо Оряхово, Варненско. Велосипедът бил направен от дърво - само веригата била метална. Нямал гуми - колелата му били обвити с тънки пръчки...

Барон Драйз на конструираната от него “машина за бързо придвижване”, наречена по-късно “дрезина”, гравюра от 1817 г.

Кой на велосипед, кой на кон, но всички вдъхновени и щастливи

▲ *Изобретателят Уста Гено Арабаджията с неговото творение и с 3-годишния му внук Евгений Генов, по-сетне автор на книгата “Хомо луденс и апатията”, в която възкресява спомена за знаменития си дядо*

лия век той емигрирал в Канада и започнал “...да интегрира любовта към изкуството и скулптурата” със създаването на футуристични велосипеди. Всеки от тях носи името на родния му град: “Варна Мефисто”, “Варна Диабло” и “Варна Темпест”.

Болидът “Варна”, като всеки велосипед, е с педали, скорости и гуми. Корпусът му е изработен от карбон и кевлар. Кабината за състезателя е тясна, но позволява свободно движение на краката. Колелата са дискови, изключително тънки, от въглеродна сплав. Дизайнът е направен без математически изчисления и без компютърен анализ. Оказало се, че художникът ни бил с уникални инженерни инстинкти за взаимодействието на формите при съпротивление от високи скорости.

Учени от университета “Британ Кълъмбия” във Ванкувър провели изпитания на болида в специален аеродинамичен тунел и обявили своето заключение: “Варна” е най-съвършената аеродинамична форма, създадена от човека!

Не от вчера, а от първата година на новия век, всяка есен в Батъл Маунтин, Невада, на Магистрала 305 - най-дългото и равно, без никакви завой шосе в Северна Америка, се събират най-бързите хора на Земята, хора, които въртят педалите в странни футуристични возила, развиващи неподозирани скорости. Между тях особено изпъква българинът Георги Георгиев със своя болид “Варна” - ненадминатият рекордьор за най-бързо превозно средство, задвижвано от човек!

Велоболидът прилича повече на торпедо, но се управлява от жив човек - канадеца Сам Уитингъм, бивш пистов колоездач в националния отбор на Канада. От 1999 г. до днес тандемът Георгиев-Уитингъм е абсолютен първенец в престижните състезания в пустинята Невада. Невъобразимата скорост с колело от 133,28 км/час е била постигната с “Варна Темпест” през 2009 г.!

Трябва да се знае: скоростта при велосипедистите се измерва в рамките на 200 метра, след летящ старт и засилване от няколко километра.

А сега да си представим българина на път за поредното състезание: с помощта на пилота Сам Уитингам Георги товари болида в собствения си пикап, сменя два ферибота и кара 16 часа до мястото на старта... Не знаем каква завист изпитват чужденците след всяка спечелена битка от българина, но варненци се отсрамиха миналото лято - Георги Георгиев бе обявен за почетен гражданин на Варна!

Във видеообръщението си към своите съграждани изобретателят благодари за оказаната му висока чест:

“Градът е толкова дълбоко вплетен в мен, че аз всъщност никога не съм си тръгвал и нося Варна винаги дълбоко в моето сърце, където и да се намирам по света. Истината е, че винаги ще бъда във Варна и тя винаги ще бъде в мен”.

Компанията на Георгиев произвежда и велосипеди за инвалиди, и велосипеди за трудно подвижни хора

Основната конструкция

www.duma.bg

Защо ЕС отказва достъп до документи?

Лобистите на едрия бизнес имат привилегирован достъп до документи, касаещи търговски преговори

Узаконявайки практиката на Европейската комисия да гарантира привилегирования достъп на корпоративните лобистки групи до търговски преговори, Съдът на Европейския съюз отхвърли обжалване на "Обсерватория Корпоративна Европа" срещу поведението на ЕК по време на търговските преговори между ЕС и Индия. "Обсерватория Корпоративна Европа" (CEO) е базирана в Брюксел организация, чиято основна мисия е да проучва дали и как корпоративните интереси влияят и са обслужвани от европейските институции.

В своето решение, което заплашва да задълбочи липсата на прозрачност, обвиваща европейската търговска политика, съдът потвърди, че комисията не нарушава европейските правила за достъп до документи, като споделя информация относно преговорите с лобитата на едрия бизнес, а в същото време ги държи скрити от обществеността.

"Обсерватория Корпоративна Европа" заведе дело през февруари 2001 г., след като ЕК отказа да предостави документи - включително доклади от срещи и електронна кореспонденция, свързани с продължаващите търговски преговори с Индия. Изисканите документи бяха вече споделени с индустриални групи като федерацията на работодателите BusinessEurope, но бяха определени като "чувствителни" и "поверителни", когато от CEO поискаха достъп в интерес на обществеността.

Карикатура САЙТЪТ НА CEO

Просто бизнес!

Впоследствие CEO заведе дело в Общия съд на ЕС срещу ЕК за облагодетелстване на корпоративните лобистки групи за сметка на други и за нарушаване на европейските правила за достъп до информация. Решението на Съда на ЕС идва след обжалване на решението на Общия съд от юни 2013-а.

Пиа Еберхардт от CEO коментира така решението: Това е тъжен ден за гражданите, след като Европейският съд поощри тайното сътрудничество на ЕК с малък елит от лобистки групи на бизнеса. Озадачаващо е, че това решение идва в контекста на растящото обществено недоволство срещу настоящите посоки на европейската търговска политика.

Въпреки решението обаче ЕК ще продължи да бъде подложена на обществен и политически натиск заради едностранчивия си подход към преговорите между ЕС и САЩ за ТТИП.

"Въпросът за привилегирования достъп на големия бизнес и липсата на прозрачност са в основата на огромната съпротива срещу ТТИП. Търговски споразумения, които обслужват едрия бизнес и работят срещу интересите на огромна част от населението на Европа и отвъд нея, няма да бъдат приети от гражданите", твърди Еберхардт.

Гражданската съпротива срещу ТТИП расте лавинообразно

Социалдемократите били готови да гласуват за ТТИП

След като дебатите и гласуването за Трансатлантическото партньорство за търговия и инвестиции (ТТИП) бяха отложени, президентът на Групата на социалистите и демократите в ЕП Джани Пителa и Бернд Ланге, председател на Комисията по международна търговия и докладчик за споразумението, потвърдиха ангажимента си да се борят за прогресивно ТТИП и участие на Европарламента в преговорния процес. Това става ясно от прессъобщение на сайта на социалдемократите в ЕП.

"Групата на социалистите и демократите не поиска отлагането. Ние бяхме готови да гласуваме резолюцията за ТТИП. Други групи не могат да кажат същото. Заради объркаката ситуация ние приветстваме решението на председателя Мартин Шулц", заяви Пителa. Той подчерта, че социалдемократите твърдо ще отстояват постигнатите от тях резултати по въпросите за защита на потребителите, трудовите права, хранителните и трудовите стандарти и защитата на обществените услуги от приватизация.

Джани Пителa отново заяви, че цялата парламентарна група е срещу механизма за защита на инвеститорите ISDS. "Приветстваме всяка публична дискусия по този въпрос. В ръцете на консерваторите е поемането на отговорността пред лицето на общественото мнение и решението дали наистина искат резолюция или не. Ние сме готови", заяви Пителa.

Припомняме, че поименното гласуване за отлагане на дебатите по ТТИП показва, че Пителa и Ланге са сред въздържалите се.

ЕВРОДЕПУТАТИТЕ ПРИЗОВАХА ЗА РАВЕНСТВО МЕЖДУ ПОЛОВЕТЕ

Европейският парламент разгледа доклада за европейска стратегия за равенство на половете и права на жените в пленарната зала в Страсбург. Дебатът продължи над два часа и предизвика противоречиви реакции в залата. Дискусията предполагаше дебат за огромната разлика в заплащането между мъжете и жените, достъпа на жените до пазара на труда и тяхната заетост, но прасна в спор за правото на аборт и ин витро зачеването. Групата на ЕНП се съюзи с консерваторите и крайно десните и категорично се обяви против правото на безопасен и законен аборт и за усложняване на достъпа до ин витро процедурата. Илияна Йотова призова директивата за майчинството, която залага общи минимални стандарти на защита за бременните жени, най-после да бъде отблокирана. Директивата бе приета от ЕП преди няколко години, но оттогава е блокирана от държавите членки в Съвета на ЕС. "Много слаб е напредъкът в равенството между жените и мъжете, добрите стратегии и предложения са декларативни, носим ги като красива брошка, но не ги изпълняваме. Никого не можем да убедим в нашата загриженост, докато директивата за майчинството продължава да пътува между институциите, никого не можем да убедим, докато една от всеки три жени е била обект на насилие, а ние продължаваме да умуваме коя точно година да посветим на борбата с насилието. Никого не можем да убедим, докато жените получават много по-ниски заплати, много по-ниски пенсии, много по-малко от тях са на работа", каза Илияна Йотова. Евродепутатът социалист подчерта, че нито една стратегия няма да има резултат, ако си затваряме очите пред все по-големия брой жени, които работят "на черно". Въпреки споровете докладът на евродепутата социалдемократ Мария Нойхен бе приет. "Ние призоваваме Европейската комисия към създаването на обширна стратегия за следващите пет години с ясни цели и ясни решения", подчерта евродепутатът и добави, че ЕП настоява за директива за борба с насилието срещу жени, изкореняване на разликите в заплащанията на мъже и жени.

Пирински критикува Комисията по бюджетен контрол на ЕП

На пленарно заседание Европейският парламент обсъди поредица обвинения срещу ОЛАФ - Европейската служба за борба с измамите, повдигнати в доклад на Надзорния съвет, който е натоварен да следи дали тя действа независимо и безпристрастно. В залата председателката на Комисията по бюджетен контрол и няколко нейни членове отново крайно остро повториха обвиненията към службата за недобросъвестност. Вместо сериозно усилие, съвместно с Европейската комисия, за отговорно и безпристрастно изясняване на истината, от което несъмнено всички се нуждаем, председателката направи публични изявления, безапелационно отхвърлящи констатациите на службата.

В изказването си евродепутатът социалист Георги Пирински постави принципния въпрос - как да знаем верни ли са обвиненията или не, щом като имаме само едната гледна точка. До тази ситуация се стигна, тъй като ръководството на Комисията по бюджетен контрол с груба пристрастност даде трибуна на Надзорния съвет да представи на заседание на комисията своя доклад, без да покани за участие ръководството на ОЛАФ, което да отговори на отправените критики. Недоумение също така буди защо годишният доклад на ОЛАФ, публикуван преди седмица, не бе представен именно в Комисията преди дебатът да се пренесе в пленарна зала.

В свое писмо до членовете на Комисията по бюджетен контрол от 8 юни нейната председателката Гресле "обяснява", че ръководството на ОЛАФ винаги е добре дошло в комисията, само че конфронтационният характер на взаимоотношенията ОЛАФ/Надзорен съвет правел заседания с тяхно едновременно участие съвършено безрезултатни.

В тази връзка Пирински категорично заяви, че единствено при строгото съблюдаване на елементарните демократични норми и процедури, осигуряващи обективно и безпристрастно обсъждане, е възможно да се стигне до необходимите работещи решения. Именно тези елементарни норми и процедури за голямо съжаление обаче са изцяло зачеркнати в работата на Комисията по бюджетен контрол, "заслугата" за което несъмнено и преди всичко е на нейната председателка Гресле.

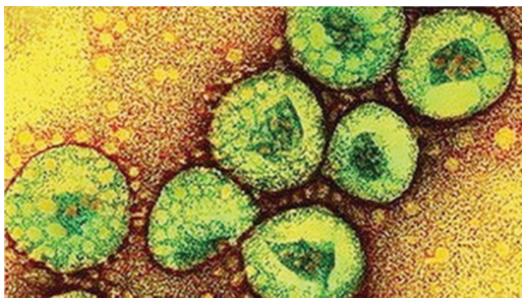
Страницата подготви Кристиела СИМЕОНОВА

ДУМА
СЪБОТА 13 ЮНИ 2015
Неделник

Колко е опасен „камилският грип”?

Редовното миене на ръцете е част от превенцията

Наричат близкоизточния коронавирусен респираторен синдром (Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus - MERS-CoVe a во бэлгорски абривиатурата се среща като БИРС) камилски грип, защото вирусът за първи път е изолиран в камилите, отглеждани масово в Близкия изток. Вирусът е от семейството на обикновената настинка, но често заболяването води до бъбречна недостатъчност и пневмония.

Здравните власти у нас следят внимателно ситуацията, увери преди дни държавният здравен инспектор на България д-р Ангел Кунчев. За втората половина на юни е планирана среща на епидемиолози от МЗ с ветеринари, за да бъде обсъдена ситуацията. ДУМА припомня, че още през лятото на 2013 г. Българската агенция да безопасност на храните представи “Сценарии за предаване на коронавируса, причиняващ близкоизточния респираторен синдром”. Специалистите са категорични, че

особено уязвими

са хората с хронични заболявания - сърдечносъдови, диабет, астма и пр., както и хора, които са с отслабнал имунитет и възрастни.

MERS е коронавирус, който предизвиква респираторни инфекции. Източник на заразата са камилите, но очевидно той вече се предава и от човек на човек по типичния въздушно-капков път, както е при грип. За това говори фактът, че за първи път в Южна Корея има случаи на местно разпространение без наличието на източник. “Внос в Европа” имаше в Англия - 4 случая, Германия - 3, Франция - 2, Гърция, Холандия, Турция по един, но това бяха хора, пребивавали в Близкия изток. На хората в Южна Корея е забранено да консумират сурова храна или да имат контакт с животни, особено с едногърби камили, които са основният приносител на вируса. Има подозрения, че заразата се разнася и от прилепи, но това все още не е доказано.

Симптомите

на БИРС са подобни на грип - висока температура, кашлица и пристъпи на задух, поясняват от Центровете за контрол на заболяванията и превенция на САЩ (CDC). Може да се появи стомашно разстройство, диария, гадене и повръщане - все признаци, които у нас по това време на годината сме склонни да отдаваме на т.нар. летен грип и да ги неглижираме.

Инкубационният период

- времето от заразяването до проявата на болестта, е 5-6 дни, но са установени и случаи, в които може да е между 2 и 14 дни, предупреждават от CDC. Специфичното при тази зараза е, че много бързо настъпва втората фаза - белодробно възпаление, бъбречна недостатъчност и отравяне на кръвта. Тогава болестта не може да бъде овладяна, а изходът е фатален. Особено застрашени са хора с отслабена имунна система или с хронични заболявания като диабет или хронични страдания на дихателните пътища.

Предпазването

от зараза е като при грип и изисква всекидневна профилактика. Специалистите препоръчват преди всичко да се мият редовно ръцете със сапун и вода поне в продължение на 20 сек., а ако няма възможност за това, да се дезинфекцират с влажни кърпички или други препарати, които съдържат алкохол.

Избягвайте да пипате носа, устата и очите си с немити ръце, съветват специалистите от CDC.

Не се целувайте с човек, за когото има съмнение, че е заразен или вече е болен, не пийте от чашата му, не дояждайте храната му, казват от CDC. Те препоръчват да се носи маска при посещение на болен или когато сме на места, където има много хора - летища, гари, градски транспорт, кина, театри.

Почиствайте редовно и дезинфекцирайте повърхности, които се докосват от много хора - дръжки на врати, компютърни клавиатури и пр.

Потенциален носител на вируса може да е всеки, пътувал наскоро до Близкия изток и арабския свят, поради което е желателно да сте предпазливи в контактите си с тези хора поне 14 дни след завръщането им, съветват специалистите от CDC. Препоръката им е хората да стоят далеч от камили и да не ползват продуктите от тях.

Все още няма ваксина против “камилски грип”. Няма и специфично

лечение

на заболяването, твърдят от CDC. Целта на лечението е да съхрани жизнеността и здравето на най-често засяганите органи - бял дроб, бъбреци.

Специалистите са изработили тестове, посредством които лесно може да бъде установено дали човек е заразен с вируса.

НЗОК плаща един задължителен профилактичен преглед годишно за здравноосигурените

Този преглед се плаща от касата независимо дали те са диспансиризирани или не. Целта е да бъдат открити в ранен етап от своето развитие някои социално значими заболявания – сърдечносъдови, злокачествени (на маточната шийка, на млечната жлеза, на простатата, на дебелото черво), захарен диабет и др. Здравноосигурените имат и задължения. По българското законодателство всички здравноосигурени подлежат на профилактичен преглед. Например, ако през т.г. здравноосигурен не направи профилактичния си преглед, ще загуби здравноосигурителните си права за 1 месец през следващата. Освен това може да бъде глобен от 50 до 100 лв., при повторно неявяване – от 100 до 200 лв. Правомощия да налагат тези санкции имат Регионалните здравни инспекции, които са поделения на Министерството на здравеопазването.

Общопрактикуващият (личният) лекар трябва да извърши профилактичния преглед на всеки здравноосигурен над 18 г., включен в пациентската му листа.

Профилактичният преглед включва анамнеза, пълен обективен статус. Лекарят попълва амбулаторен лист за извършен профилактичен преглед и го прилага в здравното досие на пациента, след като той го подпише. Досието се съхранява в кабинета на лекаря и съдържа всички медицински документи (вкл. кардиограми) за здравословното състояние на пациента.

Профилактичните прегледи според възрастта на здравноосигурените включват различни изследвания.

Над 18 г.

Изчисляване на индекс на телесна маса, оценка на психичен статус, изследване на зрителна острота, измерване на артериално налягане; електрокардиограма; изследване на урина с тест-ленти в кабинет за протеин, глюкоза, кетонни тела, уробилиноген/билирубин и pH; определяне на кръвна захар на гладно при наличие на рискови фактори (хипертония, дислипидемия, затлъстяване, фамилна анамнеза за захарен диабет – роднини по първа линия със захарен диабет - родители, братя и сестри, анамнеза за диабет по време на бременност или раждане на едър плод (над 4 кг), анамнеза за овариална поликистоза.

От 30 до 45 г.

Веднъж на 5 години се прави пълна кръвна картина на жени и на мъже; всяка година на жените над 30 г. се прави мануално изследване на млечни жлези. Освен това всяка жена един път месечно трябва да прави самоизследване на млечните си жлези веднага след края на поредната редовна менструация (а ако е в менопауза – в първите дни на календарния месец); веднъж на 5 години за мъжете над 40 г. се назначава холестерол и триглицериди.

От 46 до 65 г.

Веднъж на 5 години се прави пълна кръвна картина на жени и на мъже; веднъж на 5 години на мъжете над 46 г. и на жените над 50 г., се назначава изследване на холестерол и триглицериди; веднъж на 2 години на мъжете над 50 г. се назначава изследване PSA, а на жените от 50 до 69 г.(включително) мамография на млечни жлези, за което личният лекар издава бланка МЗ-НЗОК 4.

Изследването на холестерол, триглицериди, кръвна захар и ЕКГ, мамография и PSA в рамките на календарната година, направено по друг повод не се провежда повторно по време на профилактичния преглед.

Над 65 г.

Ежегодно се прави пълна кръвна картина на жени и на мъже; един път на 5 години се прави изследване за холестерол и триглицериди.

ОРГАНИЗИРАТ МЕСЕЦ НА ПРОФИЛАКТИКАТА НА НЕВРОЛОГИЧНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ

От 15 юни болница “Бургасмед” в Бургас започва месец на профилактиката на неврологичните заболявания. На територията на лечебното заведение ще бъдат извършвани безплатни неврологични и неврохирургични прегледи от специалистите д-р Павлинка Хубанова и д-р Людмил Гецов.

Неврологичните прегледи ще се осъществят на 16, 18, 23, 25 и 30 юни от 17 до 19 ч., а неврохирургичните на 16, 17, 23, 24 и 30 юни от 8,30 до 10 ч. Консултациите ще се провеждат с предварително записване на един от посочените телефони: 056 999 980;0892 222 800; 0700 89088.

Прегледите ще бъдат насочени към пациенти с увреждания на централната и периферната нервна система, пациенти със заболявания на главния и гръбначния мозък, дегенеративни заболявания на гръбначния стълб, заболявания на периферните нерви, както и неврохирургично лечение на болката при туморни и други заболявания.

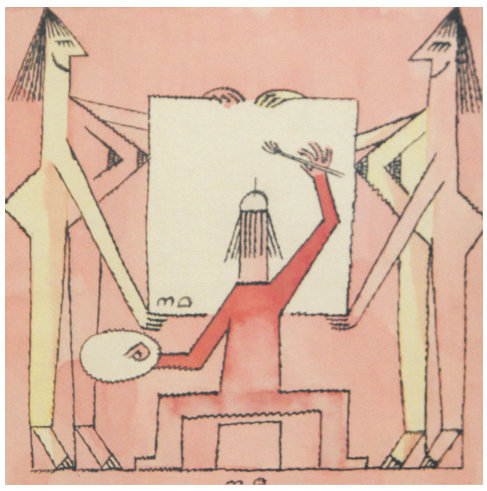
Съдържанието на материалите в „Здраве” дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пардон

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Целите в бяло

Чавдар ШИНОВ

На челото на Иванов се появи пъпка и той, то се знае, посети джипито си и то му написа направление за кожен доктор. Грабна Иванов направлението и се втурна към частната клиника „Мегавитацентрум". Там с пъпката се зае дерматологът Цеков – направо сякаш изваден от реклама за чудодейна паста за зъби – изискан, очилат и целия в бяло. Огледа той пъпката и изрече страшни думи. Каза:

- Добре ще е първо да отхвърлим най-тежката диагноза! Идете на горния етаж да ви направят дерматест!

Заби тежко сърцето на Иванов и краката му се подкосиха...

- Само че да знаете! Него Здравната каса не го плаща!

Боже, кой ти гледа плаща ли се, не се ли плаща! Дай колкото и да струва тоя дерматест, да отхвърлим най-лошата диагноза!

Плати Иванов 120 лева, сложиха го на болнична кушетка, защипаха го с разноцветни жички и включиха апаратура, напомняща автоматична пералня. Затрака медицинската машина, заподскачаха стрелките и замигаха лампички, и хоп, изплю техниката лист, целият в криви, прави и разни завъртулки. Дълго ги разглежда жена цялата в бяло, после поклати глава и каза:

- Тука има една синуса, дето нещо ми играе! Дайте да направим и едно ЦЕБЕХАКЕ! Утре, десет сутринта, без да сте закусвали, стая 23 на третия етаж!

На следващия ден, в стая 23, след като плати 208 лева, приятна сестричка източи от него спринцовка кръв и му съобщи, че резултатите ще отидат направо при доцент Попмаринов, 12-и кабинет на втория етаж.

Доцентът, целият в бяло, се оказа мрачен, съсредоточен и скъп доктор. Неговият преглед струваше 120 лева без ДДС. Огледа той ЦЕБЕХАКЕ-то, съсредоточи се с лупа над пъпката, кой знае защо опипа с космата длан седефения корем на Иванов и с глас на собственик на погребална агенция проговори:

- Показателят съсиряемост на W-гранулите е два пункта под нормата. Трябва да отидете на лазерен фитотрон!

Фитотронът струваше 458 лева. Определиха на Иванов ден за фитотронирането – понеделник следващата седмица.

- А трябва ли да не съм закусвал? – попита ги унило Иванов.

Фитотронаджиите, целите в бяло, го потупаха обичливо по рамото:

- Можете и ракийка да пийнете! Това изобщо няма да повлияе на изследването!

Добри хора! Но не ги видя повече Иванов. Щото, като се прибираше в дома си, срещна в асансьора кака Гина от осмия етаж.

- Кво става бе, Иванов? – попита го тя. – Кво си обесил нос?

- Бе тука една пъпка...

- Я дай да видя!

Затисна го тя в ъгъла на асансьорната кабина и докато разбере Иванов какво става, изстиска пъпката!

Безплатно!

Женското талибанство само НАТО-то че го оправи

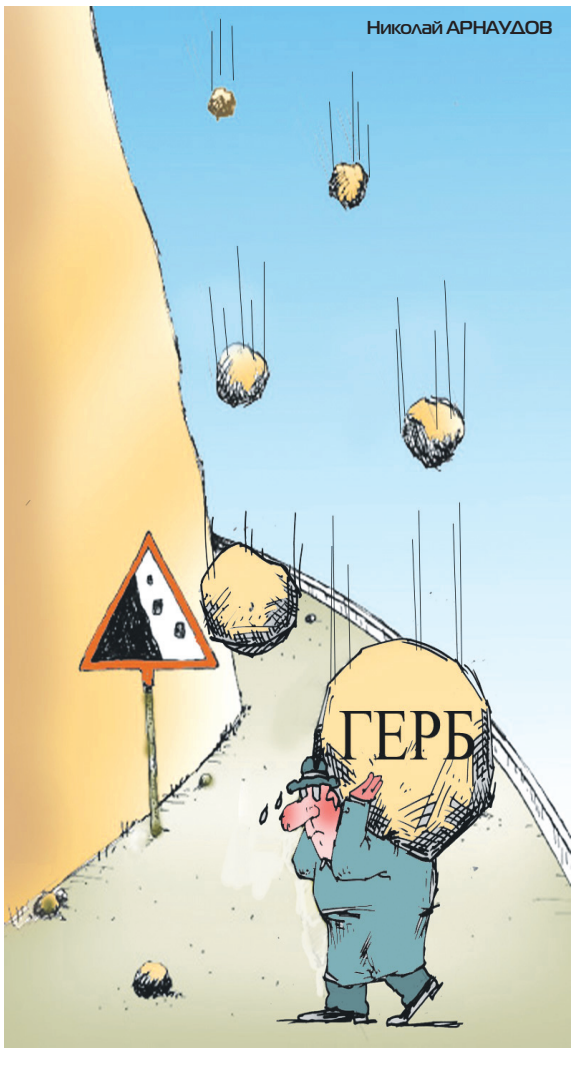
Огнян ПАНОВ

Само НАТО-то че оправи българката! Това е! Глейте сега кво се случи у Долни Богров! Да земе една луда Кейт и да сипе един буркан нафта у бидоно с ракия на Цачо Рагин. Начи тая Кейт си е най-обикновена Катерина, кръстена на баба Ката Годжувкина от Макоцево, ама се нарекла Кейт, щото сега нали сме вече у Европейскио съюз и убаво е да си или Кейт, или Майкъл. И като оди по Богров, направо луд ставаш, щото секи момент очакваш да й се смъкне панталоно, та да се разгологъзи насред площада – толкова ниско го е запретнала.

Та ожени се тая Кейт за сино на Цачо Рагин, един Мирослав, обаче нещо се разпърдеха нещата, не й хареса културата на бита у Рагините. Щото първо видеото им - плейър, и второ – клозето у дворо, а не със сини плочки и у спалнята! Та разведоха се, добре поне, дето дете не направиха. Те сега младите ич не им се прават деца, щото те на тая работа й викат секс, а не правене на деца. Обаче тая Кейт толкова проклета, да земе, като си затръгва, да отгребе един буркан от варело с нафта, дето Цачо я краде от градскио транспорт, дето кара автобус по линя 204, и да я сипе у ракията. Моете да си представите! Идеално опечена джанковица и, шльоп, един буркан нафта от софийски автобус! Смърт! Начи Цачо дето само черна лента не си върза на реверо. Обаче има Цачо съсед, едно лейтенантче, Спиров. И му разправя Цачо за нафтата. Та чак плаче. Обаче лейтенанто обучен у НАТО-то! Начи, шапка му свалям. За нула време оправи ракията. Там некакъв активен въглен плюс други активни натовски неща донесе от казармата, смеси некакви забърка, цедилки и кво ли още не, щото у НАТО-то армията требва да може, като й дадат газ, не само противогази да нахлупи, а после и да се дезактивира, "по пет на нож!" да викне!

Начи оправи я тоя Спиров джанковицата, спаси я от тая Кейт, дето се чакаш да й падне панталоно, ама кво като я спаси? Пак от нея нищо не остана, щото веднага след химичните реакция сичко беше изпито, понеже целата махала у Цачо дойде да опита като как се е получило след дезактивацията на ракията от нафтата... То па се случи точно по абитуриентските балове, та сички абитуриенти от нея пиа и броиха от едно до дванайсе, та целио район не можа седмица да спи нощно време!

Та казвам ви го, само НАТО-то със сичките си танкове и самолети, само то че ни оправи от това днешно женско талибанство.

Реформа след реформа или Ще се превърнем ли в старческия дом на Европа

В зората на демокрацията поетесата Блага Димитрова на един митинг каза, че България от страна на розите се е превърнала в страна на склерозите.

Оттогава минаха доста години, нещата се промениха и страната ни вече не е страна на склерозите, понеже тя – склерозата – главно по пенсионерите ходи, а у нас пенсионерите намаляват с бързи темпове. Сега вече можем да кажем, че България е страна на реформите. Само за реформи се говори в последно време.

В какво се изразяват обаче реформите. Здравната реформа се изразява в закриване на болници, образователната реформа се изразява в закриване на училища, а пенсионната реформа се изразява в закриване на пенсионерите посредством увеличаването на годините за пенсиониране, увеличаване на трудовия стаж за пенсиониране и посредством самата здравна реформа.

След някоя и друга година, както е тръгнало, в България пенсионна реформа ще продължава да има, но пенсионери – не!

Впрочем, спокойно! Както е известно, природата празно пространство не търпи. Не произвеждаме вече домати и си внасяме домати. Не произвеждаме мляко, внасяме си мляко на прах! Когато окончателно вследствие на реформите спрем да произвеждаме пенсионери, ще си внесем и пенсионери. И процесът вече е в ход. Знаете, стотици възрастни англичани си накупиха къщи из българските села и се заселиха в тях. Щото, нали – с хиляда паунда пенсия в мъгливия Албион едва връзваш двата края, а тук хем мъглите са рядкост, хем с тия паунди се чувстваш направо като Абрамович и направо те сърбят ръцете да си купиш и футболен отбор.

Но да оставим англичаните. И маса италианци в пенсионна възраст стягат куфарите и отправят томително-палав поглед към нашата родина. Италианец, който живее във Варна, дори бил създал специален сайт „Пенсия в България", който дава практични съвети на сънародниците си как да се установят в слънчева България. А шейсет и шестгодишният Луиджи от Милано споделя: „Мамма миа! С моите хиляда евро пенсия в Италия едва преживявах, а тук се чувствам като капо ди тути капи!"

Та така... Български пенсионери скоро няма да имаме, но без пенсионери няма да останем. Както виждате, след англичаните дойдоха италианците, след тях ще дойдат руснаци, холандци, датчани, французи, че дори и португалци. Даже и гърци ще дойдат вероятно. И България няма да загине. Просто бавно, но сигурно ще се превърне в старческия дом на Европа. Което не знам дали е добро или е лошо. Чувал съм обаче, че в старческите домове витае някаква такава, твърде тягостна атмосфера.

Вицове

Двама зетьове си говорят:
- Знаеш ли, всяка събота и неделя карам тъщата на вилата! И то с кеф. Тя плаща бензина.
- И колко време мислиш, че това "удоволствие" ще продължи?
- Докато ми вярва, че моят опел харчи по петдесет литра бензин на сто километра...

☺

В чудния свят на семейните:
- Срещнахме се с жената в дискотеката...
- Колко романтично!
- Да, бе, романтично! Аз си мислех, че седи вкъщи с децата...

☺

Учителка пита децата:
- Какви бихте искали да станете, като станете големи?
Иванчо:
- Аз искам да стана дебил.
Учителката, изумена, пита:
- Защо, Иванчо?
- Като се разхождаме с татко в квартала, той постоянно казва:
"Виж го тоз дебил, каква кола има, виж го тоз дебил каква къща има...

☺

Сержант дава наставления в женския батальон:
- И запомнете, редник Иванова, часовия трябва да извика: "Стой! Кой е там?" - а не "Не идвай, ще викам!"

☺

Мъж към жена си:
- Скъпа, кой ден е днес?
- Събота.
- А аз мислех, че утре е понеделник, странно - с теб един ден като два минава.

☺

Гостенка пита домакинята:
- А може ли да погаля котката ви?
- Разбира се! Само момент, сега ще донеса йод и бинтове.

☺

Малки хитрини:
Ако си на маса в компания и в първите двайсет минути не разбереш кой е тъпанара... значи тъпанара си ти!

☺

- Извинете колега, добре ли кълве днес рибата?
- И още как! Не ме ли виждаш, крия се зад дървото, за да не ме нападнат рибите, докато закачам червея на кукичката!

☺

Случка в градския транспорт: спира трамваят, отварят се вратите. В трамвая се качва някаква баба, а след нея мъж.
Мъжът:
- Извинете, до Женския пазар ще стигна ли?
Бабата:
- Не.
Мъжът разочарован слиза от трамвая. Вратите се затварят, трамваят тръгва. Бабата на глас обявява:
- А аз ще стигна!

☺

Влиза един в магазин за домашни любимци и пита продавачката:
- Имате ли панди?
- Само китайски...

☺

След училище:
- Тате, днес един съученик каза, че приличам на теб!
- И ти какво му отговори?
- Нищо. Той е най-силния в класа ни.

☺

В ресторанта:
- Какво ще ми препоръчате за ядене?
- За съжаление, предлагаме само мусака.
- Но в менюто има пет страници ястия...
- Да, но са само за възбуждане на апетита.

☺

Няколко души си бъбрят в кафенето:
- Не сте ли забелязали? – казва приказлива блондинка. – В един момент домашните любимци приличат на собствениците си.
- А вие, госпожице, крокодилче ли имате вкъщи?

☺

Повишават началник. Сбогува се с отдела си:
- Благодаря за всичко, колеги! Как ще карате без мен? Даже ми е мъчно за вас! Ще вземат да ви назначат някой глупак..
Чува се жален глас:
- Ето, пак глупак ще ни сложат...

☺

Тя:
- Защо вие, мъжете, не знаете какво искаме ние, жените?
Той:
- А защо вие знаете какво искаме ние, но не го правите?

☺

Семейство си говори:
- Представи си, госпожа Иванова паднала на улицата, докато тупала чергите от балкона!
- Какъв ужас!
- Честo ли се карате с жена си?
- Не, само когато сме заедно.

☺

Снима се филм. Режисьорът казва на главния изпълнител:
- Извинявай, но каскадьорът се е разболял. Така че ще се наложи сам да изядеш тази супа.

☺

Две приятелки си говорят:
- Как мислиш, дали да преспя с него?
- Ами, ако ти харесва...
- Да, но той е толкова срамежлив...
- Успокой се, това по полов път не се предава...

☺

Младоженци след сватбеното пътешествие. След седмица жената се обажда на майка си и плаче:
- Мамо, вземи ме оттук!
- Дъще, какво се е случило?
- В началото всичко беше прекрасно, а сега, като пийне, почва да ми казва тези три ужасни думи.
- Дъще, толкова ли е невъзпитан. Какво ти казва?
- Ами ужасните три думи - изчисти, изпери, сготви!

☺

В чудния свят на междуполовите отношения:

- И при това много се контузила...
- Какъв ужас!
- Но са намерили добър хирург...
- Интересно...
- И сега изглежда както преди!
- Какъв ужас!

☺

Дядо на осемдесет и пет години е при доктора на консултация:
- Докторе, ще се женя.
- А на колко години е булката?
- На трийсет и три.
- Тогава трябва да ви предупредя: сексуалната активност може да има смъртоносен изход...
- Ми какво да се прави! - въздиша дядото. - Ако й е писано да мре, да мре...

☺

Един мъж на възраст е при доктора с оплакване за хронична умора. Докторът:
- Би трябвало да намалите наполовина сексуалната си активност.
- Аха... какво ще ме посъветвате, докторе: да спра да говоря за секс или да спра да мисля за секс?

☺

- Генко, а с Денка имали ли сте търкания?
- Имали сме, но в добрия смисъл.

☺

В чудния свят на семейните:
„Нищо чудно, че в древността винаги са принасяли в жертва само девици. Не са били толкова глупави, че да жертват тези, които дават!"...

☺

Обява:
"Ерген с двеста и осемдесет декара великолепна земя иска да се запознае с жена-трактористка."

☺

- Мамо, а защо печката е толкова мръсна?
- Баща ти пържи яйца.
- Без тиган ли?

☺

Ходил един мъж на сауна, прибира се и казва на жена си:
- Скъпа, няма да повярваш какво видях? Значи там видях един, дето си е направил татуировка на члена, "ВЕЛИКО ТЪРНОВО" пише... Много ми хареса, мисля и аз да си направя.
Жена му:
- В ред ли си? Че на теб там и за "ЛОМ" няма място!!!

☺

Панаир, суматоха, люлки, веселие... Малко детенце пита майка си:
- Мамо, защо всички деца ядат захарен памук, а аз обикновен?!

☺

Говорят си две блондинки:
- Бременна съм, близнаци ще са, сега трябва да мисля за две имена. Ще ми помогнеш ли?
- Ами... освен Долче и Габана нищо друго не ми е в главата!

☺

В чудния свят на българския пазар на недвижими имоти:
„Събирах пари да си купя вила на Панчарево. Не ми стигнаха. Наложи се да си взема вила в Испания."

☺

Университетски вицове:
Стоял един заек пред една пещера и си дялкал нещо на един камък. Минала лисицата и го попитала:
- Какво правиш?
- Пиша дипломна работа "Как зайците могат да ядат лисици".
Лисицата се ядосала много и го заплашила, че ще го изяде. Вкарала го в пещерата, но след малко излязъл само заека и продължил да си дялка. Не след дълго минал койота и се зачудил какво прави дългоухия. Заека пак отговорил, че пише дипломна работа "Как зайците могат да ядат койоти". След като койота се ядосал и му казал, че ще го изяде за наказание, заекът го поканил в пещерата да се разберат. Но отново излязъл само заека.
След още половин час наминал и вълка.
- Сега ще те изям, но ми кажи какво дялкаш на този камък?!
- Пиша дипломна работа "Как зайците могат да ядат вълци" - отговорил заека.
- Сега ще видиш, ти! - ядосал се вълка.
Отново влезли в пещерата и отново заека излязъл сам след това. В същото време вътре в пещерата един лъв си чоплел зъбите с клечка, а заека тихо казал:
- Не е важно, какво пишеш, а кой ти е научния ръководител.

☺

В чудния свят на рокаджиите:
- Защо в рока има толкова направления?
- Зависи коя група какво пуши...

☺

Как всъщност се пишат хороскопите:
В редакцията на вестник редакторът, който отговаря за страницата с хороскопите, се обръща към колега, който от дълго време му дължи пари:
- Жоро, ти коя зодия беше?
- Скорпион.
- Така, пишем: „Следващата седмица Скорпионите трябва да си върнат дълговете, иначе ги чакат големи неприятности"...

☺

Народна поговорка:
Ако вашият мобилен телефон е в калъф, значи това ви е първият мобилен телефон.

☺

- Младежо, обещахте ми, че ще приберете дъщеря ми до единадесет часа. Първо - сега е три часа, и второ - това не е моята дъщеря!

☺

- Докторе! - обръща се младеж към доктора - Моля за ръката на вашата дъщеря.
- Не си и мечтайте за това - съдейки по вида ви, вие имате болни бъбреци.
Огорчен, младежът се обърнал да си ходи.
- Изчакайте! Дължите ми десет лева за консултацията.

☺

В чудния свят на пътната полиция:
Според данни на списание Форбс забранителните знаци в България са донесли на катаджиите в България повече приходи, отколкото цялата тукашна агенция за приватизация на държавния й бюджет.

ПЕГАС®

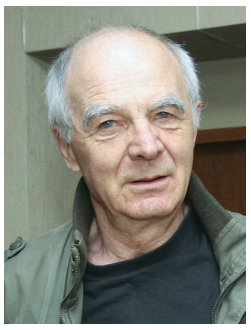
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015, БРОЙ 133

ДУМА

От редактора

Холивуд краде, България си трае

Борис ДАНКОВ

Както вече се разбра, "космическият запис" на българската народна песен "Излел е Делю хайдутин" - в изпълнение на Валя Балканска - е бил откраднат от продуценти на Холивуд и включен в нашумялата (и у нас) мащабна филмова продукция "Утреландия", с участието на американската филмова звезда Джордж Клуни. Кражбата е дело на композитора Томас Бергерсън, който бил "попаднал" на песента и решил да я използва в саундтрака на касовата продукция. Самият Бергерсън в интернет кореспонденция с БНТ признава, че бил взел само "малка част" от песента, променяйки нейната тоналност. Това е извършено без съгласието на певицата, която е забелязала, че "песента е същата, но доста променена". "Искам извинение. Или поне, това в края на шегата, да почерпи" - споделя Валя Балканска.

Вчера в сутрешния блок на националната ни телевизия членът на Управителния съвет на Сдружението с нестопанска цел "Музикаутор" - Петър Делчев, хвърли светлина върху "казуса" с американската кражба. Понеже идвало реч за фолклорна песен, нямало авторски права, а ако е бил използван оригиналният запис на гласа, тогава били засегнати само "сродните права" на Валя Балканска и продуцента на записа. След това свое "откритие" Делчев се втурна да обяснява какво "тежко неразбиране" на авторството и сродните му права царяло в България. Според спеца по интелектуално право в конкретния случай най-разумно било Валя Балканска да се свърже с продуцентската компания и "да им отправи покана за уреждане на тези отношения" (?!).

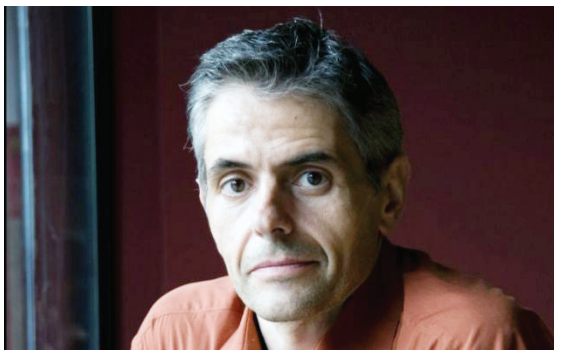
И какво излиза, че Валя Балканска трябва да покани филмовите акули от Холивуд да зачетат нейните "сродни права" - т.е. да се помоли за тяхното благоволение. Вярно, че тя не е собственик на песента, но нали пък нейната фолклорна част е интелектуална собственост на... България. При това същата песен преди време звучеше във филм за "подвизите" на САЩ в Афганистан. Тогава кой следва да защити "Излел е Делю хайдутин" и "сродните права" на Валя от посегателството на Холивуд - "Музикаутор", държавата или някой си, неизвестно кой?...

СТОП КАДЪР

Момчил Карамитев снима по български сюжети

Синът на големия Апостол Карамитев - Момчил Карамитев, отново е в България - този път с намерението да реализира три свои нови филмови проекта по български сюжети - съобщава електронният портал Фактор.БГ. Според изданието единият от филмите е по сценарий, разказващ за роден съдия, който заради преяждането си с власт най-накрая започва да съди себе си. Една доста актуална тема върху фона на прославилата се с... корупционните си практики нашенска съдебна система.

Преди това медиите съобщиха за намерението на живеещия в САЩ български кинаджия да заснеме друг филм по "истински случай от родната действителност". Както е известно, преди време синът на големия български актьор изпълни главната роля в

телевизионния филмов сериал "Знакът на българина". "Всичко, което не познавам, ми е интересно" - споделя режисьорът-артист в едно от своите последни интервюта.

Момчил Карамитев е роден през 1960 г. в семейството на Апостол Карамитев и Маргарита Дупаринова. През 1986 г. завършва ВИТИЗ, след което е актьор в Кърджали и в Младежкия театър. По-късно продължава образованието си в Италия. През 90-те години учи кинодраматургия в Ню Йорк, след което започва да работи в театри, кино и телевизия, включително в американската кинаджийница в Лос Анджелис.

ГОРЕЩО ЗАГЛАВИЕ

Румен Стоянов издаде Фернандо Песоа

Известният български преводач-иберист Румен Стоянов е подбрал и стъкмил, превел, издал елегантно томче със стихове на големия португалски поет и есеист Фернандо Песоа (1888-1935). В предговора към изданието преводачът-откривател за България на "Сто години самота" от Габриел Гарсия Маркес обяснява подбудите, които са го накарали да стъкми на български стиховете на "гения на гениите" Фернандо Песоа. Това било уж случаен подтик, докато Румен Стоянов се реел из Бразилия като дип-

Румен Стоянов

ломат на соца. Ама не, това не било съвсем случайно, защото го омагьосал поетическият слог на португалеца. Подтикнал го и излезлият през 1977 г. превод на Георги Мицков. И най-паче - първооткривателството на родената в България френска преводачка и писателка Нора Митрани, която превежда Фернандо Песоа.

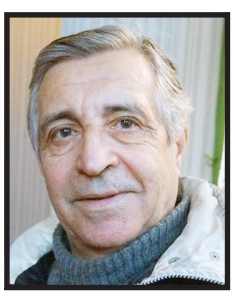
В сборника "Фернандо Песоа" Румен Стоянов е подбрал и превел три цикъла "Из "Пазачът на стада", "Любовният еликсир" и "Пръснати сти-хотворения", които дават представа за богатия и оригинален поетически свят на гениалния иберец. Книгата излиза с марката на издателска къща "Огледало". Неин редактор е Пламен Анакиев, а художник Момчил Стоянов.

IN MEMORIAM

Отиде си Тошко Климентов

Като изневиделица дойде вестта, че Тодор Климентов също се е преселил в по-добрия свят. Отиде си шегаджията и епиграмистът, който взривяваше 65-а аудитория на Софийския университет със своите пиперлии каламбури и духовити майтапи, зевзеклъци. Няма го приятеля от студентските години, който живееше като на шега. Няма я неговата усмивка и бодър дух, излъчващи незлобливост и човешка доброта.

Тодор Климентов е роден на 6 октомври 1941 г. във великотърновското село Иванча. За него Радой Ралин казва, че освободен от амбициозната пробивност, той пише с невероятна лекота, на която могат да завидят неговите връстници. На въпроса на колега от столично издание как поддържа своя "светъл и безметежен дух", Тошко Климентов отговаря шеговито: "Свиря си на пиано мислено, защото нямам такова"...

Неговият път в литературното поприще започва с публикации в "Софийски университет", "Студентска трибуна" и "Стършел". Работи във в. "Пулс", списание "Младеж" и Националния литературен музей. Книгите му "Щуротии", "Намигване", "Първи коридор", "Аз и държавата" красноречиво говорят за своя автор дори само със своите заглавия. Тошко, ще ни липсват твоята доброта и незлобив талант. Сбогом, приятелю!

ПРИЗ

Почетно отличие за Лъчезар Селяшки

Поетът преводач Лъчезар Селяшки бе удостоен с високото международно почетно отличие - медал "Заслужил за полската култура", за неговата двайсетгодишна активна работа като преводач на съвременна полска поезия и проза, за неговия значим принос за популяризиране на полската литература и култура в България и в чужбина.

Наградата бе връчена от посланика на Република Полша у нас Кшищоф Краевски по време на състоялата се в Полския институт премиера на двуезичния (на полски и на български език) поетически сборник "Първоматерия" на полската поетеса Мажана Келар.

Лъчезар Селяшки е автор на повече от 20 книги с поезия, проза, есеистика, и студия, посветена на творчеството на големия български поет Атанас Далчев. Негово дело са преведените и издадени у нас 10 книги на полски автори с поезия и проза, сред които се открояват имената на Халина Пошвятовска, Стефан Юрковски, Гжегож Валчак, Мажанна Келар и др. Лъчезар Селяшки е и активен участник в поетическите фестивали, които се провеждат ежегодно в Полша, Литва и Англия. Негова книга с избрани стихотворения в превод на полски език, озаглавена "Inny glos"/"Другият глас", бе издадена през миналата година в Полша.

Полският посланик Кшищоф Краевски (вляво) връчва наградата на Лъчезар Селяшки

Белетристика

Листо от залеза

РАЗКАЗ ОТ СТАНКО НАЦЕВ

Щом събереше пет лева на стотинки, старецът бързаше да ги занесе на момичето в кафенето. На него все не му достигаха дребните монети, за да връща рестото на подранилите клиенти, затова, когато видеше, че възрастният мъж отваря вратата, то грейваше с най-красивата усмивка на света. Белокосият господин внимателно изсипваше стотинките в отворената й длан, като я придържаше с лявата ръка да не трепне неволно и ценните парички да се разпилеят по пода. После вадеше от другия си джоб две монети по двайсет стотинки и си поръчваше дълго кафе със сметана. Сядаше на близкия стол, разбъркваше с пластмасова лъжичка тъмната течност и с огромно задоволство отпиваше първата глътка.

След няколко минути в кафенето нахълтваше червендалестата ватманка от кротнатия на отсрещната спирка трамвай, за да си поръча ободряващо капучино. Докато момичето го изцеждаше от машината, ватманката се наместваше до стария човек, тупваше го по рамото и започваше да ръси едни и същи приказки: “Когато видя дядка като тебе, не пропускам случая да се отъркам в него за късмет. Дано и аз да доживея твоите старини! Дано, ама надали, като имаш предвид нервната ми професия. Тоя град е пълен с идиоти! Никой не бръсне трамвая за слива! Всеки гледа да се намърда на релсите пред мене и да ми вдигне кръвното!”

Ватманката не пропускаше да употреби думата “слива”, защото вероятно е от Кюстендил, царството на сливите. Така и днес си помисли старият мъж и леко се отдръпна, тъй като му стана доста неприятно, че енергичната госпожа прекалено дълго се търка в рамото му. “На колко си години?” - продължи да бъбри ватманката, докато се бъркаше да си плати кафето. “Скоро ще навърша 90” - отвърна мъжът. “И как ги докара дотука?” - продължаваше да каканиже тя. “Ами цял живот съм работил като аптекар - усмихна се старецът. - Зад гърба ми имаше цяла планина от лекарства против всякакви болести. Тия хапове, сиропи и прахове убиваха бацилите на кихащите и кашлящите срещу мене купувачи, преди те да са се лепнали по лицето ми.” “Блазее ти!” - проточи завистлив глас ватманката и хукна към своя трамвай, за да гони разписанието.

Когато кафенето взе да се пълни с тръгнали да пазаруват баби и майки с малки хлапета, бившият аптекар пристегна вратовръзката си, пожела приятна работа на продавачката и си тръгна. Тя го изпрати с усмивка и изчурулика: “Хубав ден, господине!”

Какъв хубав ден можеше да очаква един толкова възрастен човек, на когото дори одеялото, с което се завива, вече му се струваше прекалено тежко. Всичките му роднини и приятели отдавна си бяха тръгнали от този свят. Отиде си и жената, която толкова го обичаше, че когато му пишеше писмо, винаги го започваше със “Здравей, моя любов!” Сигурно на всеки тези думи ще се сторят прекалено изтъркани от употреба, но за аптекаря те бяха единствени и незаменими, защото буквата “о” в думата “любов” беше изписана като сърце. И още: писмото завършваше с “Вечно твоя Шами”, като голямата буква “Ш” приличаше на гребена, с който решеше дългата си руса коса влюбената госпожица.

Аптекарят махна с ръка, сякаш искаше да върне в миналото разнежващия го спомен и се запъти към тото пункта да пусне фиш. Вероятно пак нямаше да улучи и две от печелившите числа, но поне няколко дни щеше да живее с приятната тръпка, че може да стане милионер. Всъщност на него вече не му трябваше никакво богатство, но ако имаше късмет, щеше да даде парите на момичето от кафенето, за да се пребоядисат опушените стени и да се смени скърцащата врата. Но защо точно на това момиче искаше да даде печалбата си? Аптекарят забави ход и се замисли. Ами да, сети се той, защото много приличаше на някогашната оперетна артистка Мими Балканска. Старият човек докосна бузата си, където все още се напипваше белегът от срещата му с прочутата примадона.

Това се случи преди повече от половин век. Мими Балканска играеше контеса Щаси в “Царицата на чардаша”от Имре Калман. След края на представлението бъдещият фармацевт се затича с букет на сцената обаче ревнивият граф Бони му подложи крак и той се срина в обятията на госпожица Балканска. Дясната му буза се заби в брошката й, която представляваше листо. Рукналата кръв до такава степен го оцвети, че то заприлича на повяхнала шумка, понесена от вятъра. Нито един бижутер не успя да възвърне предишния блясък на листото и Мими Балканска никога повече не излезе с него на сцената, защото го възприе като лоша поличба. Белегът върху лицето на пострадалия обожател трудно се затвори. Никой от приятелите му не повярва на историята, която той им разказа - всички смятаха, че раната е от голямото стенно огледало на хазяйката му, пред което той с часове се застояваше. Смееха се, че на огледалото му е писнало да отразява суетната му муцуна и в един момент гневно се е изтърсило върху главата му, като му е разпорило бузата.

Аптекарят пак опипа лицето си, пусна фиша и се прибра. Раздърпа възела на вратовръзката, свали я и я окачи в гардероба при другите сто. Едни от тях висяха неразвързани, други със следи от вино, трети с петна от мазни гозби. Но всички бяха изтъркани от употреба. Толкова изтъркани, колкото и десетината отчайващо старомодни папийонки. Преди да затвори вратите на гардероба, мъжът провери дали няма да се измачка вратовръзката, с която винаги ходеше да пуска фишовете. Предпочиташе я, защото върху нея бяха щамповани долларови банкноти, обещаващи изобилие от истински парични знаци. Беше му я подарил един американски журналист, дошъл в България да прави интервю с писателя Емилиян Станев. Някакъв неочакван световрътеж, причинен вероятно от часовата разлика във времето, доведе чужденеца до аптеката на стареца. След като изпи две хапчета, предметите около него престанаха да се люлеят, гонят и блъскат. От благодарност журналистът свали от шията си доларовата вратовръзка и я подари на фармацевта. И не само това - покани го заедно да тръгнат на следващия ден с ловната дружинка на Емилиян Станев да бият бекаси.

През живота си аптекарят не беше уцелвал дори врабче с прашка, но любопитството го накара на сутринта да се здрависа с Емилиян Станев. Писателят, като всички общителни белетристи, го разпита кой е, какъв е, какво работи, какви жени харесва, ракия или вино предпочита. Накрая се заинтересува дали човешките капки за нос могат да лекуват и кучета, защото в момента неговият сетер бил нападнат от хрема, която му пречела да надушва каквато и да било следа в гората. Докато говореше, кучето го гледаше с виновно изражение, Емилиян пък изучаваше иззад очилата си с хитроват поглед слисания от въпроса аптекар.

Фармацевтът се усъмни в хремата на кучето, когато го видя как без никакво криволичене заведе авджиите до едно езерце. Цяло ято диви патици излетя от него, щом усети дружинката; от близките храсти пък изскочиха два заека, усамотили се да правят любов. След тях хукна лисицата, която ги дебнеше да оглупеят от страст. Във водата остана да плува само една величествена птица, която, по всичко личеше, че презира ловците и притаената в пушките им смърт. Емилиян Станев наблюдаваше с удивление тази горда птица. Стресна го изстрелът на един нетърпелив младеж. Животното усети, че е наранено, но продължи гордо да плува. Стигна до един леден блок, обърна презрително глава към стрелеца, заклати се и се превъртя с краката нагоре. Журналистът не се отделяше и за минутка от Емилиян Станев и се опитваше да запомни всяка негова дума, възклицание и гримаса. Когато отпечата интервюто, добави към него и написаният непосредствено след това разказ на писателя “Смъртта на една птица”.

Старият аптекар се помъчи да се сети на кого беше дал томчето с включения разказ, което никога повече не се завърна при него. Ядоса се, че и други негови познати бяха замъквали книги от библиотеката му, изруга и пусна телевизора. Загледа се в някакъв криминален филм, но го изключи, защото още на петата минута разбра кой е убиецът. “Ако в живота, както и във филмите няма изненада, как тогава ще разбереш, че си жив?” - помисли си белокосият мъж и се опита да си спомни кога за последен път бе изживял тръпка, набъбнала от напрежение. Да, без съмнение това беше на представлението на Мистер Сенко, на което илюзионистът неочаквано си свали главата от раменете. Всички ахнаха от изненада, а една млада дама припадна. “Обезглавеният” фокусник се скри зад сцената, лампите в салона светнаха, а приятелят на припадналата се засуети какво да прави. Една госпожа се развика, че този кошмарен номер трябва да бъде зачертан в афиша на Сенко, съседката й обаче беше на мнение, че не е нужно да се затрива изненадващият трик, но е наложително публиката да бъде предупредена за предстоящия шок и сърдечно болните да си изпият предварително лекарствата. Докато траеше суматохата, аптекарят измъкна от джоба си шишенце с амоняк и го тикна под носа на припадналата. Тя веднага се ококори и потърси с очи своя кавалер. Всъщност дамата беше една хитруша, която вртеше всевъзможни номера на приятеля си с цел да разбере още преди омъжването си как той би реагирал при една или друга ситуация. Сега й се отдаде случай да провери дали той е готов себеотдайно да й помогне, или ще се паникьоса и ще се затрие нанякъде.

Станко Нацев

“Ама че глупава работа!” - промърмори Мистер Сенко, появил се внезапно сред публиката с истинската си глава. Доближи се до аптекаря и го попита как така се е получило, че в необходимия момент е извадил от джоба си необходимото лекарство. Фармацевтът му отвърна, че просто е забравил у себе си шишенцето с амоняк. В девет часа преди обяд се наложило с него да свестява купувач на старинни мебели в гаража, където дърводелец беше складирал реставрирани ракли, комоди и отоманки от епохата на френските Бурбони. Купувачът крещеше на дърводелеца, че е мошеник, а дърводелецът се кълнеше, че не е. “Как да не си? - гневеше се измаменият мъж. - Ако мебелите бяха действително стари, щях да открия по тях следи от дървояди, а твоята ракла мирише на прясна смола!” Преди мнимият реставратор да си отвори устата, гневният мъж припадна и се наложи аптекарят да го свестява с амоняк. Мистер Сенко се усмихна на тази история и продължи спектакъла си. Накрая подари на съобразителния аптекар своята табакера с цигари.

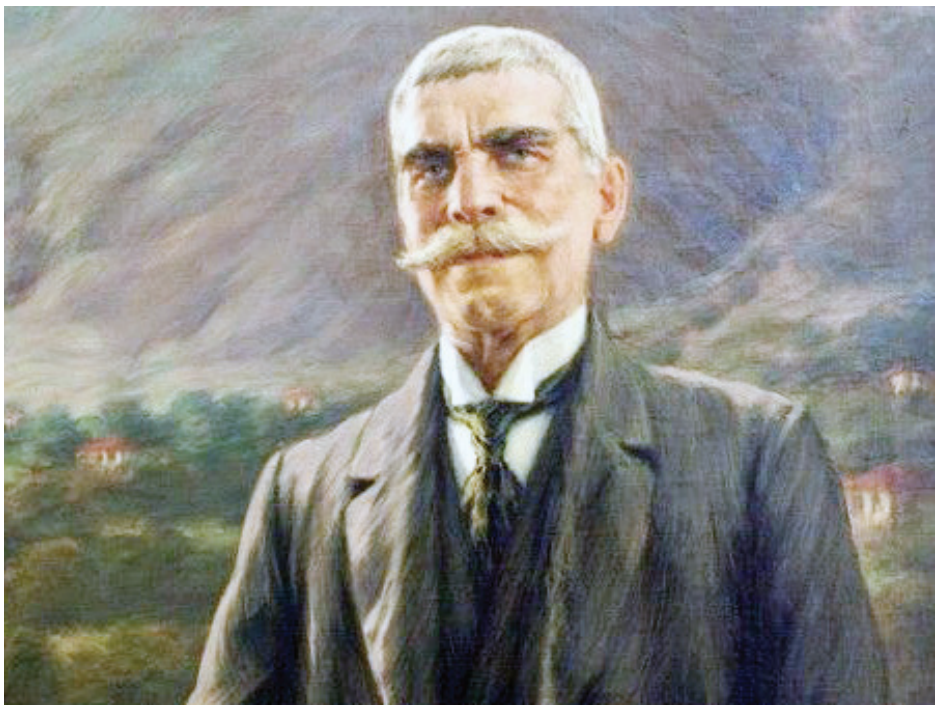
“Къде ли е сега тази табакера? - завъртя се на пета старият мъж. - Трябваше да бъде до пепелника. Сети се обаче, че я е подарил на доктор Митрев, с когото се беше договорил да му изпраща болни хора, нуждаещи се от скъпи лекарства. Старецът се замисли с какво да запълни празното място, което едва сега, след толкова години, бе забелязал. Очите му зашариха из стаите. В кухнята се загледа в стария календар - най-ненужната вещ в дома. Държеше го, защото върху него бе отпечатана една рисунка на жена, която си прави сутрешния тоалет. Понякога му се искаше да изхвърли на боклука този календар с отдавна отброени дати, но си спомни думите от един френски филм “До истинския мъж трябва да стои поне една красива жена, дори тя да е нарисувана!”

Преди години много жени идваха на този адрес. Дори да е останала някоя от тях жива, тя едва ли щеше да се сети да му се обади по телефона или да му напише писмо. А колко приятно щеше да бъде да му звънне на входната врата и двамата, ръка за ръка, да се разходят из миналото си. На този рожден ден пак никой нямаше да се сети за него и да му пожелае здраве и още много години живот. Може би само момичето от кафенето. За да я почерпи старият аптекар още преди месец беше купил кутия шоколадови бонбони. Тя пък вероятно ще му поднесе чаша с неговото любимо кафе.

Мъжът извади кутията от кухненския шкаф и я постави върху масата, за да не я забрави утре сутринта. После отиде да затвори прозореца. В пердето се беше оплело едно листо, изпратено от... залеза. Старецът го положи внимателно до кутията с бонбони. “Виж ти! - възкликна той. - Ами че то страшно прилича на онова листо върху роклята на Мими Балканска!” После провери дали добре е затворил прозореца, съблече се, загаси лампата и легна в кревата. Заспа в очакване на утрото. Завинаги.

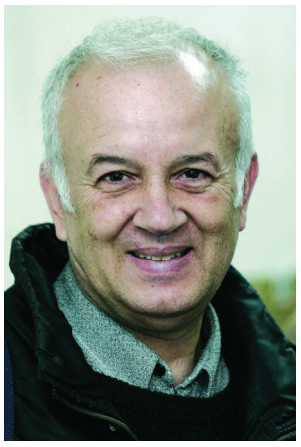
Познаваме ли Иван Вазов?

Пред 165-годишнината от рождението на патриарха на българската литература

Фрагмент от портрет на Иван Вазов на Георги Евстатиев

Константин ЕЛЕНКОВ

...Вазов не е само "Под игото", нито само "Епопея на забравените", или "Чичовци", или "Немили-недраги".

Вазов е и великолепен пътеписец и публицист, разказвач на злободневни истории и случки от всекидневието. Вазов е и критик, във всичките нюанси и разновидности на тази дума. Нему са присъщи не само патетичните дитирамби на възхвала на величавите, възпети от него битки и герои. Той има тънко чувство за злободневното, за изкривените ракурси на цивилизацията; при това владее една ирония, която леко минава в сарказъм там, където трябва.

Нека прочетем един разказ от "Драски и шарки. Очерки из столичния живот"(1895, второ издание). Както повечето работи в този сборник, и той е актуален! Дори свръхактуален!

Бивший приятел на света и живота

Всеки, който го познаваше отпреди две години, го помни съвсем други човек: лек, приятен и весел; винаги в разположение на духа, което заразително действаше върху другите. Г-н Бучински търсеше тогава обществото, което също го търсеше; интересуваха го всичките градски новини и всичките общи въпроси, и най-добрите мезелъци, и съдбата на Бисмарк, и даже литературата...

Сега вече господин Бучински е съвсем различен. Той не е оня, който беше... Навел е глава към земята, все замислен, все съсредоточен, все под товара на някаква тайна съкрушителна грижа... Усмивката е избягала от лицето му, радостта не намира почва в сърцето му - тя там е чужденка - гдето се гнезди червеят на някоя вековечна мъка. Ни в общество вече, ни в кафенета, ни в градини ще се мерне. Овдовели са откъм г-на Бучински развлекателните места. Политиката му вдъхва отвращение; сякаш - и сичкият свят! А литературата?- Боже мой! Той връща назад сичките списания и вестници, които по стар навик редакторите му правят чест да му изпращат. Не му е до вестници на Бучински.

Какво (му) има на тоя бивший приятел на света и на живота? Какъв враждебен демон го отстранява от тях? Защо има толкова нещастен вид?

Ония, които съдят повърхностно, казват, че г-н Бучински е жертва на някаква ипохондрия. Други уверяват - тайни домашни беди... Други мислят друго. Други пък нищо не мислят, защото се не интересуват от г-на Бучински.

А работата е съвършено проста. Господин Бучински има...има...- нека да кажа смело - има нова къща на три ката, или на три етажа, както се изразяват учено софиянци.

Новата къща на три ката - ето разрешението на загадката.

И погледнете, както е приведен към земята, не личи ли, че на гърба му тежи товара на три ката?

И гледа той днес своята къща и си дума:

- В земята под тая къща, в зидовете й, в сводовете й, и в стите й, и в покрива й зарових и здраве, и имане, и спокойствие. И откак станах стопанин на тая къща, сичките радости световни ме напуснаха и животът ми се напълни вместо с тях - с полици, с дългове неизплатими, срокове, визити на банката, залози, актове, нотариуси; с поправки, доправки, преправки, изправки; с борба с поднебесните стихии, с дъждове и снегове, с урагани, борба с подземните софийски води, които правят от избите ми езера, дето ти дохажда изкушението да се удавиш... И с калпави наематели, и с едно чудо дължимости: държавни, градски, окръжни, училищни, железнични, за вода, за боклук; и с жълти и червени хартийки, що ми носят бирници; с призовки за съд с майстори от две години насам...

И всичко това върху моя живот, защото господин Бучински пожелал да украси столицата!

И тая къща, вместо да ме радва, ми е омразна и ужасна, като един саркофаг, в който е закопан моят душевен мир!

- - -

Но един ден гражданите и кафенетата, и улиците, и вестниците видяха пак г-на Бучински; и господин Бучински беше пак ясен и щастлив, както преди. На въпросите на слисаните си приятели той отговаряше лукаво-ухилено, като отсичаше един голям резен копривщенска луканка:

- Няма да живея със Стара планина, я?

Но как стана това чудо? Как успя най-после да победи всичките мъчнотии г-н Бучински? Или им привикна? Или се примири философски с положението си? Или що?

Не, господин Бучински направи още по-добре от всичко това:

Той продаде къщата!

И главно, сполучливо: той зема почти половината от цената, колкото му струваше. И сега няма вече ни грижа, ни дълг. Истина, още ходи малко наведеничък към земята.

Гръбнакът му беше пречупен за всегда от тежестта на трите ката!

Далече от шапкосваляниятa и интригите

Но нека видим Вазов на един излет из Стара планина. Там именно, всред красивата природа край Искъра той се настройва критично към грозното и нетърпимото в обществения живот: може да се каже, че природата изостря естетическото му сетиво, чувството му за ред и порядък от всяко естество. Природата според поета: "туря, от една страна, преграда между нея (душата) и глъчката на дребнавия свят, а от друга, повдига я по-високо, поблизо до неизследваните области на тайното.." (Пътеписи, изд. Български писател, 1974; стр. 56)

"Заедно с естеството на мястото, заедно с образа на живота, изменя се и образът на мислите ти. А мислите стават по-светли, по-чисти, сякаш вземат нещо от живота на всичко окръжающе и заедно с него се стремят нагоре, нависоко, към небето - като тия букове и ели, както тия недостижими и задрямали в ефира върхове".(с.55)

Вазов не може да скрие възмущението си, когато вижда, че един от спътниците му - учител-художник - е забравил да вземе принадлежностите за рисуване, докато другият, рибарят е в пълно бойно снаряжение! Цивилизацията е проникнала и тук, във все още девствените покои на природата. Това са рекламите на една гостилница, наречена сякаш за яд на великия българин "ЕВРОПА". "Значи и тук - изплаква той, - и тук рекламата, фалшът, в тия девствени гори!"

Аз бягам от шума й, и от праха й, от шапкосваляниятa и интригите й, а тя ме преследва и тука!..."(с. 445)

Но в критичното си настроение Вазов не остава безразличен и към прочетеното - от нямане какво да прави изчита всичките "риттмувани и неритмувани безсмислици" из списанията, оставени в хижата за "просвещение" и занимание на туристите...

"Доживяхме и това чудо - подхваща авторът на "Люлякът ми замирисa",- имаме декадентска поезия! Чунким се изтощихме във всички други родове поезия..."

Оставяме настрана доколко справедлив е гневът на поета, интересува ни повече острото му критическо перо:

"О, пророк Соломоне, ти, който разбираш говора на животните, би ли разумял тоя брътвеж на словесни създания?" - изплаква ревнителят на българското слово.

И още:

"Поразява човека особено едно обстоятелство. Нашите нови писатели, с малки изключения, се мъчат да пишат тъмно, съзираш едно усилие у тях да бъдат дълбоки и мъчно разбираеми".

..."Но, заключава Вазов, обществото ни ще продължава да дава симпатиите си на тия, които изказват мислите си художествено и просто и не се силят да крият под мъглата на дълбокомислени и безсъдържателни фрази безсъдържателността на ума и сърцето си."

Някак в унисон с поетовите тревоги е и една картина от същото време, от същия излет, от същата планина:

"Шумът на реката и глухотата на вечерния час стават трагични. Духът на усамотението, на отчуждеността от света, на предвековната дивота завладява тука. На известния висок и небето бодящ обелиск*/ пак се е закрепил неподвижно орел, да нощува или да гледа кръгозора. Той стои там да почива, докато съвсем се стъмнява. Извайните форми на стената се обезличават, сливат... цялата стена става един намръщен и тъмен зид, който прихлупва усоята със суровата си сянка. Звездите заблещукват на тихото небе, лъхва хладен ветрец. И сега долината е грозна и шумът на Искъра се превръща в погребален стон в тъмнината, той ехти плачевно и зловещо." (стр.378,пос.съч.)

Не е ли нарисувал Вазов себе си? Не е ли той този орел, дошъл тук да се освободи от бремето на поетическото бдение? Не долавяме ли някакво закъсняло ехо от Ботевата балада, във втори план макар, не подтекстовото, а в общия тон, в патоса и мелодиката? Още повече, че и обелискът, юнакът "там на Балкана" и сега е при звездите, които "заблещукват на тихото небе"; и сега е "плачевно, зловещо"...

Ботевият паметник на Вола

И още няколко цитата, които ни разкриват поета откъм по-малко познати страни:"България, това е една райска градина, из която вървим мижешком, една обетована земя, в която живеем скудно".

"На оня, комуто се иска да бъде или се мисли за поет, който може да знае наизуст целия Шекспир, а не се сеща, когато се изкачи на един връх, да вдигне в благоговейнно възхищение ръце към небето, към Оня дивен Поет, Който е създал величествения Космос, ще кажем, че той не е роден за поет."

"Само една велика вяра, неизвестна на нашето време, е способна да внуши подобно свръхчовешко мъжество и упорство" (За свети Иван Рилски)

"Поклонниците на свети Ивана, които едно време посрещахме, като че идват от Америка, разказваха ни само за обителта на великия пустинник, но нищо за пустинята. Те помнеха чудесата на рилския чудотворец, но бяха пропуснали да видят чудесата на Бога - самата Рила."

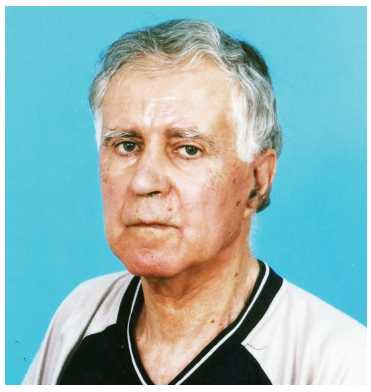
...И мен огромна смути тревога:
В тоя миг, помня, усетих Бога!

(Из "Великата Рилска пустиня" и други произведения)

Подбрал и стъкмил:
Константин Еленков

Приписки от кол и въже

Слав ДЕЛИСЛАВОВ

1. Не само кучешка история

Забелязах луксозната кола още преди да спре до мене. Първо излезе човекът, след него кучето. То бе красиво, едро, с големи добри очи и притеснено, като че ли очакваше да се случи нещо лошо. Мъжът ме забеляза и кой знае защо ме заговори.

- Изведох го далече с колата, за да го оставя тук - посочи той с очи кучето - че два пъти се връща вкъщи. Как ли намира пътя?

- Защо го изхвърляш? - попитах. - Вярно ти е, по очите му разбирам. Виж как те гледа. И съм сигурен, че те слуша.

- Не е елитна порода и вече не съответства на сегашното ми положение - отговори оня. - Как си го представяш този пес да подава глава от мерцедеса ми и да ме прави за смях пред колеги и приятели. Няма да жаля парите и ще си купя породисто куче. Расово.

Изгледах го. Не кучето, а мъжа, който търсеше чиста порода. И ако всичко не беше толкова тъжно и жалко, бих се разсмял. Той бе дебел и тромав като хипопотам, нисък като пигмей, с коси на бушмен, плувнали в тлъстина монголоидни очички, с мръсно-жълт цвят на кожата, с "изразителния" поглед на кроманьонски човек и с неговата долна челюст. Едва ли друг би имал по-голямо право от този мъж да говори за раси и породи, защото той от всичките бе взел по нещичко. Поне да беше най-хубавото това взетото. Но не бе. Имаше право този мелез на мелезите да иска куче чиста порода. За компенсация на това, че сам той нямаше нищо породисто, нито личеше от коя раса е.

- С паспорт да е това куче, в който да е отбелязано цялото му родословно дърво. Каквито съм чувал, че има - ставаше все по-важен мелезът.

И родословно дърво има право да изисква. Дава му го това право неговото "ново положение". Така е било винаги - събраните "от кол и въже", след като забогатеят и си купят титли, винаги са искали да бъдат над онези, с които са род, потомствени. Сега пък искат куче с родословно дърво. И са прави. Защото я помнят как се казва прадядо им, я не, но името на дядото и прадядото на кучето трябва да знаят. И по възможност в това родословие да има медалисти - желателно златни. Също за компенсация на липсващите у тях род, родословие, родова памет и т.н.

Защото голямо нещо е компенсацията. Поголямо от някогашните индулгенции, които поне не са се променяли при промяната на "положението" на закупилите ги. Но какво да се чуди човек, след като е имало и време, когато новобогаташите са сменяли и жените си, ако те "не съответствали на новото им положение".

А някой да ми каже каква порода са били Белият зъб на Джек Лондон, или "Белият Бим - черното ухо". Ще ми ги каже, когато аз кажа каква порода е бил моят огромен Оранж, който, без да е порода Нюфаундленд (морски спасител), измъкна от бента Борназа приятеля ми Дочето като дете.

А дали някога ще излезе закон, забраняващ на определени хора да си вземат кучета? Такива хора, които след време ги изхвърлят, защото въпросните кучета вече не "съответстват". И търсят други кучета, които да "компенсират". Колко хубаво би било, ако не хората избираха кучетата, а обратно - кучетата избираха стопаните си. Тогава нямаше да има кучета, дресирани убийци, които, изхвърлени на улицата от жестоките си стопани, петнят името както на всеотдайните домашни кучета, така и на потомствените "помияри".

Това е. И нямаше да е толкова тъжно, ако тази история се отнасяше само до кучетата. Нали?

2. Закон ли, законче ли, параграфче?...

По-отдалеч започвам, та дано стане някому ясно. Един от братята на баба ми е дядо Лазар. Той има дъщеря (освен другите деца), която се казва Бойка и е първа братовчедка на баща ми Еньо, лека им пръст и на двамата. И понеже в рода името Бойка се среща често, имах и други лели Бойки. Но на дъщерята на дядо Лазар, първата братовчедка на татко, никога не й казах леля, защото тя ми беше учителка по български език и литература в прогимназията и винаги си остана "учителката". И сега на нея дължа всичко - първо, старанието, старанието и голямата любов към литературата и към българското. Не зная какъв човек беше тя извън учителството, пък и много неща не знам. Зная само, че имаше син Данко и дъщеря Ганка и макар че рано остана вдовица, и двамата ги изучи. В училище, в университет, в академия, те винаги получаваха само шестици. Освен петиците, които тя им пишеше по български и по история. За да не я обвинят в пристрастие. Луди времена, луди хора. Не като сега на децата на братовчедите, на братя, на сестри. Изобщо "куче влачи, диря няма". Мене тя при сериозните изпитвания ме пращаше при Дошка (също сериозна учителка), че леля Бойка щяла да бъде пристрастна. Та нямаше "конфликт на интереси", а имаше само честност и почтеност. Но за това модерно време те са прости работи, дори просташки.

Та пак се сетих за леля Бойка, дето не успях да й кажа леля, като гледам и слушам телевизия. Както всеки ден имаше миски, шоу гърли, айдъли, брадъри. Пък и видни личности и престъпници, и мутри. И слушах пак "ще вземеМЕ, ще внесеМЕ, ще усвоиМЕ, че осъдиМЕ". Веднъж си патих от подобно свое заяждане. Един началник ми помогна в нещо и аз от добри чувства и благодарност му казах да не употребява в някои случаи "МЕ". Примерно - ще видиМЕ, ще установиМЕ, ще поправиМЕ, защото такъв е правоговорът...

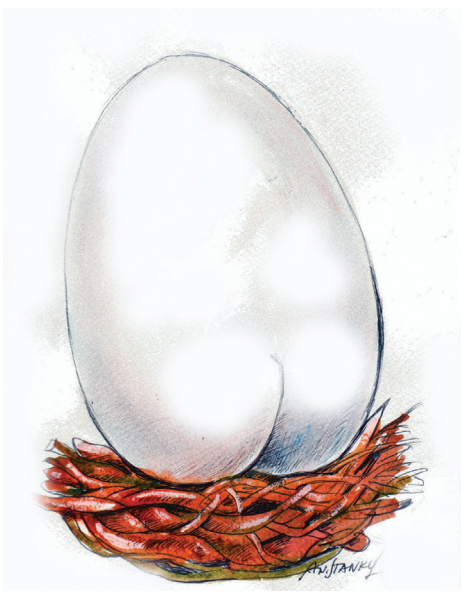
Той побесня. Каза, че правоговорът е за простия народ, на когото не е необходимо да се изказва с тежест и авторитетно. "Защото ние можеМЕ, като провериМЕ и решиМЕ, да ви уволниМЕ. И като ви уволниМЕ, да ви пратиМЕ в девета глуха." А така исках да му разкажа за леля Бойка и нейното "В българския език, който е най-съвършеният и най-подреденият, има три спрежения. Чета, четеш и четем, пиша, пишеш и пишем, нося, носи и носим. И само в едно, така нареченото "А, Я" спрежение, в първо лице множествено число има окончание "МЕ" (трето спрежение). Примерно: стрелям - стреляме, наказвам - наказваме. И никъде другаде "МЕ".

Вярвайте ми, запомних го. Само сто пъти ме накара да го напиша и го запомних за цял живот. Защото и аз се големеех като властници и мутри и исках да съм авторитетен. Мънках за авторитет и тежест. Което сега е поголовно. Та не може ли да излезе един закон, законче ли, членче ли, който белким ще се изпълнява. Защото няма да е закон на партия, а закон за БЪЛГАРСКИЯ език. Толкова малко български неща имаме, толкова малко.

3. За квачките и... пиленцата

Добра е телевизията, много неща дават, но рекламите са най-много. А сред рекламите - призиви за милосърдие, я за болни, я за болни, я за изоставени деца. Няма лошо, благородно е. Аз на цялото си нямане много пъти се обаждам и давам лептата си от левче, а съм сигурен, че и жена ми го прави. Спести ли от лекарства, от пазара, прави го. Така, да се самовъзнагради. Можем да го сторим само по телефона, защото нямаме джиесеми. Не можем да си го позволим с моята пенсия, а уж и за придружител вземам, защото съм с 95% инвалидност, но пак не стига за лекарства. И не ги вземам всичките лекарства, а спестявам за милосърдие. Не ми пука кога "ще гушна букета", защото за погребалната такса друг ще мисли.

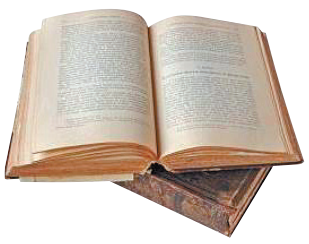
Но все ми се иска да попитам защо не се озаптят онези, дето не спират да ги раждат тия дечица и после ги захвърлят. Да вземем пример от животните. Една квачка (ако ви е ясно какво значи квачка) никога не изоставя пиленцата си. А който е кълван от гъска, знае как тя брани малките си. Гъската е олицетворение на тъпотия и простота. В моя край ги наричат патки (не патици, а патки). Кажат ли ти патка, няма отърване. Та дори и това най-тъпо животно пази децата си. Удивително! А ако е срамно да се учим от патките, нека се учим от кучетата. Уличната Сузана не отиде при хората да я превържат, че гамени я бяха пребили, а се шмугна в храстите да кърми рожбите си. Не е срамно някои жени да се научат от нея на любов и грижа.

Роден съм в малък град. Баба ми Дана казваше: "И тука имаме гювендии, но гювендия, захвърлила децата си, нямаме!" За гювендии говореше, но го казваше с гордост. И наистина не е имало открай време. Много гювендии са успявали да отгледат свестни и възпитани деца, защото макар и без бащи, те израствали с майки. А най-голямото величие, до което Вселената е достигала, е МАЙЧИНСТВОТО.

Може странно да звучи това твърдение на баба ми, но аз й вярвах, защото всички знаят каква силна жена беше. Тя стреляла в петата на дядовата сестра Мария, която през Бузгуна хукнала да бяга с другите хора, защото се разчуло, че турците идват и ще ги "бастисат". "Марийо, рекла й, мъжът ти Стойно е офицер на фронта, а ти ще бягаш. Не ме карай да повдигам мерника към главата ти!"

За озаптяването на онези, дето си захвърлят децата, и за гювендиите от моето детство не споменавам случайно. Баба ми беше мъдра жена: "Гювендия, дето е захвърлила детето си, нямаме." И е срамно, че сега са толкова много!

ПЕГАС Редактор Борис Данков

Лавица

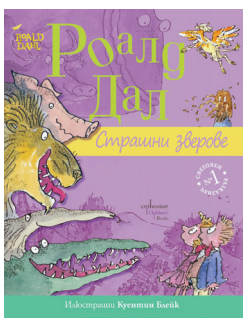
“БОГАТ, БЕДЕН” от Ъруин Шоу издава “Сиела”в превод на Ваня Томова. Едно семейство, три съдби. Джордах са американска фамилия, в чиято история се преплитат вечните теми за любовта, омразата и сблъсъка между поколенията. Майката и бащата са озлобени един срещу друг неудачници, които са твърде далеч от сбъдването на американската мечта. Трите им деца са обречени да градят живота си от дъното. Наследниците на фамилията тръгват в различни посоки, решени да не повтарят грешките на родителите си, но кръвта вода не става. И колкото и различни да са житейските им избори, те винаги се оказват зависими един от друг.

“МЕЖДУНАРОДНИ ТЕРМИНИ” публикува “Нова звезда” в ново издание. Справочникът, съставен от Бойчо Колев и Богомил Андонов, съдържа кратко, точно и ясно тълкуване на повече от хиляда съвременни термини в областта на икономиката, финансите, търговското право, търговията, маркетинга, застраховането, транспорта и европейската интеграция. Данните са валидните от 2011 г. кодови знаци за определяне на клаузата за доставка по Инкотермс 2010. Сборникът е за всички, които работят в областта на международните икономически отношения, осъществяват външнотърговски и други сделки, както и за широк кръг читатели.

“СТРАШНИ ЗВЕРОВЕ” от Роалд Дал издава “Ентусиаст” в превод на Катя Перчинкова. Този път Разказвач номер 1 предизвиква малките читатели със забавни стихове, които се публикуват в България за първи път. Книгата е издадена през далечната 1983 г. и е замислена като продължение на “Revolting Rhymes”, но впоследствие се тиражира като самостоятелно издание. Книгата е с оригиналната корица и илюстрации от Куентин Блейк, както и с новото лого на Роалд Дал. То олицетворява ценностите и стремежите на човека и твореца Дал, като във всеки визуален елементи има символика.

“ЧОВЕШКОТО ТЯЛО” от Паоло Джордано издава “Колибри” в превод на Юдит Филипова. Военният лекар лейтенант Алесандро Еджито е най-старшият във взвода, изпратен на “мирна мисия” в Афганистан. Под негово командване са неуправляемият Чедерна, девственият Йетри, русата хубавица Дзампиери, вечната изкупителна жертва Митрано, болнавият Торсу и подофицерът Рене, който в цивилния живот си докарва някое евро и като жиголо. В пустинята те ще се сблъскат с неудобствата и опасността, но главно със страховете, комплексите и с вътрешните си демони. Една операция извън базата ще ги убеди в крехкостта на човешкото тяло.

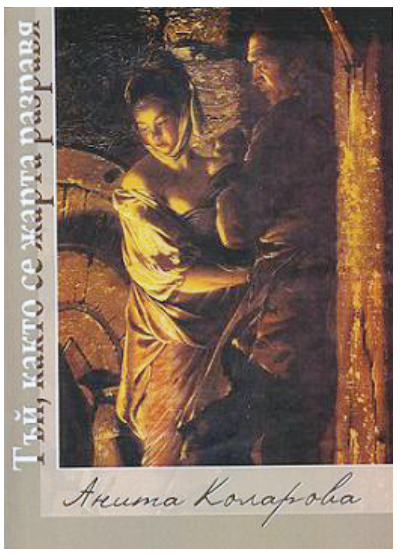
Огнище в душата на поетесата

116 стихотворения в новата книга на Анита Коларова възпяват простите радости и любовта

Петра ТАШЕВА

“Тъй, както се жарта разравя” е поредната стихосбирка на Анита Коларова (изд. “Авангард принт”), в която поетесата е избрала 116 стихотворения. Четат се на един дъх, но отново и отново се препрочитат с желание и интерес. За да се наситиш на простите радости на авторката, на която ѝ е достатъчен хляб и сол. За да споделиш чувствата ѝ, битието ѝ, в което има много обич и любов. Още на корицата грее огън, топли жар. (Картина на Жозеф Райт от Дерби - “Край огнището на ковача”, 1773 г.)

Със стихове за слънцето започва книгата и завършва пак със слънцето (“Космос”). Това е композиционен похват, извеждане на замисъла за високите стойности - морал, честност, любов, вярност, родина, изкуство и отхвърлящи без колебание сенчестите им постулати. В “Космос” поетесата има среща с него, със слънцето. То ще “погали очите ѝ тъжни”, ще “целуне самотните ѝ устни”, “варак ще положи в косите ѝ” и тя ще му разкрие душата си... Много страст крият стиховете на Анита Коларова. Тя разравя пепелта в душата си (“въглен жив с пепел ярка покрит”) и жарта лумва в огън. Искрено, откровено разкрива чувствителната си и нежна душа, споделя будните си терзания на жена и майка, тревогите си от неспирните войни и катаклизми по всяка точка на планетата. Поетесата страда за народа, за разсипаната държава. (“Трасето” - “Без стон и вопъл моята държава/ изтича по световното трасе/ и в ириса ми дирята остава,/ докато времето я отнесе.”) Авторката плаче за изгубените деца на България, за гората, за “тъжните ѝ дървета, пропаднали в съскащо плъзнали свлачища”, за стволите ѝ, “посечени хладно от демонични секачи” (“Резерват”). С топли носталгични чувства са стиховете ѝ за селото ни с припналото огнище, с жарта - символ на задружност, която на “зареда” се е пренасяла от дом в дом (“Светлина в Писанец”, “Огнище”). С обич и преданост е посветила стихове на любимите си близки хора: на майка, на баща, на съпруг, на децата си, на поети и творци - наши и чуждестранни. И в тях лъха топлота, преданост и благодарност. И към улицата, на която е родена, където е домът ѝ, тя се затичва с любов, защото от нея е тръгнала за първа любовна среща, а после гордо е изпращала и посрещала войници - порасналите си синове (“Улица Дондуков-Корсаков”). В душата на поетесата има огнище, което пръска топли вълни от обич, от готовност за себераздаване. А съкровеното си желание

и любов към великата историческа река Дунав е признала в стихотворението “Да бях река” - “бих утолила всяка жажда за улов, щастие и път”!

В стихотворения като “Мелник”, “Триград”, “Звънарна”, Магия”, “Ако повярваме, че сме народ” (посветено на Петър Каранагов) и мн. др. блика драматизъм - поетесата търси трагическата вина в битката за историята, водена от предубедени “историци”.

Анита Коларова е носителка на редица национални награди и отличия. Изпитвам радост и гордост, че тази чувствителна, умна и талантлива поетеса е “бялата птица” от голямото ято на поетите и писателите от моя курс, сред които са Матей Шопкин, Николай Кънчев, Петко Кицов, Тодор Янчев...

Личности

Петър Райчев е еталон за белкантово майсторство

Д-р Радко ХАНДЖИЕВ

Издателство “Марс 09” току-що пусна от печат второто, допълнено издание на книгата на Петър Райчев “Живот и песен”. Съставител е Петър Райчев-внук, а редакторка е проф. д-р Румяна Каракостова.

Световноизвестният тенор Петър Райчев (1887-1960) е първият прославител на българската певческа школа. През 1908 г. е приет в Московската консерватория. През 1912 г. специализира в Неапол, Италия. В продължение на четвърт век гастролира на сцените на европейските театри като солист и режи-сьор. От края на 30-те години е професор в Музикалната академия. Основател е на Варненската опера. Удостоен е с ордените “Св. Александър”, “Герой на Народна република България”, званието “Народен артист”, Димитровска награда.

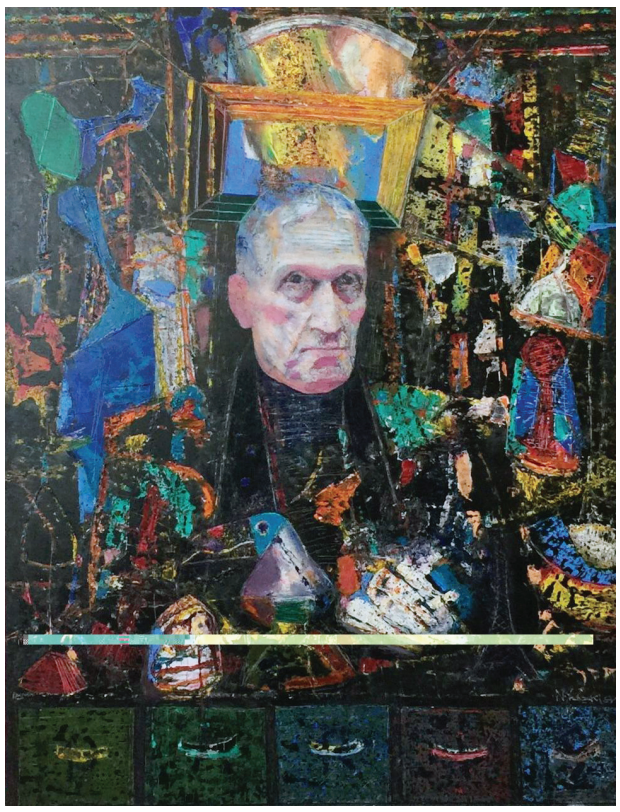

Името на Петър Райчев е символ на бляскава кариера по световните оперни сцени в десетилетията между двете световни войни. Приживе увенчан с ореола на първа национална оперна легенда, той действително е еталон както за белкантово майсторство, достигнато чрез упорито усъвършенстване при изтъкнати руски и италиански педагози, така и за цялостно изградена артистична личност, формирана под влияние на авангардната естетика на Московския художествен театър и на петербургския “Музикална драма”. С репертоар от над 80 тенорови партии и стотици песни и благодарение на полиглотските си способности (говори и пее на девет езика), Петър Райчев години наред гастролира в различни постановки, където си партнира с най-прославените диригенти и оперни знаменитости на своето време - от Артуро Тосканини до Фьодор Шаляпин. С кариерата на Петър Райчев се полага началото на удивляващия и днес света феномен на българските оперни гласове, както и реалното приобщаване на България към страните с най-значим принос за изпълнителската култура в оперния театър на XX век.

Книгата е автобиографичен разказ за живота и творчеството на именития ни сънародник. Увлекателни са разказите за срещите му с велики личности на епохата като Максим Горки, Владимир Маяковски, Иля Репин, Константин Станиславски, Владимир Немирович-Данченко, Стефан Цвайг и други.

Официалното представяне на новото допълнено издание ще се състои в неделя, 14 юни, от 11 ч. във фоайето на Софийската опера. Книгата ще бъде повторно представена на другия ден, 15 юни, от 19.30 ч. в Музикалния център “Борис Христов”, на ул. “Цар Самуил” 43.

22 портрета от Николай Янакиев

Най-новата експозиция на известния живописец е представена в галерия „Средец”

Столичната галерия “Средец” представя в периода до 19 юни най-новата експозиция на Николай Янакиев - един от най-ярките представители на своето поколение живописци, с индивидуален и запомнящ се стил.

Изложбата, която бе открита от изкуствоведа проф. Чавдар Попов, включва 22 портрета на известни хора на изкуството - художници, актьори, режисьори, музиканти, колекционери или на такива, които работят в сферата на културата (Светлин Русев, Емил Стойчев, Иван Вукадинов, Илка Зафирова, Татяна Лолова, Йосиф Сърчаджиев, Джони Пенков, Мая Новоселска и Теди Москов, Теодосий Спасов, Ценко Минкин, колекционерите Боян Радев и Ангел Симеонов и др.)

Всички те са познати и близки на автора или са били, защото някои от тези забележителни български творци като Валери Петров и Станислав Стратиев, днес не са вече между нас. Повечето от портретите са правени през последните няколко години, но в експозицията има включени и няколко доста по-ранни, като например тези на Генко Генков, Гена Димитрова и Георги Трифонов, които до известна степен придават и леко ретроспективен характер на изложбата.

Николай Янакиев е роден на 23 юни 1954 г. в Дупница. Завършва Националната художествена академия, специалност живопис в класа на проф. Светлин Русев. Творби на Янакиев са притежание на Националната художествена галерия, Софийската градска художествена галерия, галерия “Уфици”, Флоренция, музей “Мимара”, Загреб, Националната галерия за изящни изкуства в Ла Валета, Малта, колекция на ЮНЕСКО, колекция на Лудвиг в Кьолн, както и в частни колекции по света.

През 2000 г. е приет за член на международната академия “Греци - Марино”, Италия. Удостоен е със специалната награда за живопис на Министерството на културата на 13-тото международно биенале на

хумора и сатирата в Габрово. През 1993 г. влиза в Международната академия за съвременно изкуство, става Кавалер на Академична палма, Белгия, през 1992 г. - член на асоциация “Есенен салон”, Париж.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

Милко Диков подреди юбилейна изложба на „Шипка” 6

Милко Диков показва последните си творби, както и по-стари произведения в областта на рисунката, графиката и карикатурата, общо около 120, в юбилейна изложба по случай 85-годишнината си. Бивайки един от най-награждаваните карикатуристи, той умело успява да улови проблемите на нашето всекидневие и да ги пречупи през своя авторски мироглед, създавайки интересно, сатирично и критично изкуство. Неговите работи може да се видят до 24 юни на IV етаж в галерията на Съюза на българските художници на ул. “Шипка” 6.

Милко Диков е роден на 24 март 1930 г. в Троян. Завършва Художествената академия, специалност керамика. Активно работи в сферата на карикатурата, илюстрацията и кавалетната рисунка. Член е на СБХ от 1975 г., както и на СБЖ от 1968 г.

Снимки БЛАГОВЕСТА ШВЕТКОВА

Има самостоятелни изложби в Италия, Чехия, Словакия, Македония, България и Турция. Носител е на десетки отличия, сред които голямата награда на Маростика, Италия (1975); две първи награди в град Акшекир, Турция (1974, 1975); две първи награди в Габрово (1976, 1985) и други в Италия, Канада, Берлин, Белград, Македония, Русия. Награждаван е с орден “Кирил и Методий”, носител е на наградата “Илия Бешков”.

Първи салон за дигитална и принт арт фотография Варна

Арт салонът на радио Варна отвори врати по случай официалното откриване и връчване на наградите на Първия международен салон за дигитална и принт арт фотография Варна. Изложбата ще представи пред варненци и гости на града отличените творби и избрано от финалната селекция на конкурса.

Проявата се провежда под патронажа на четирите най-големи и престижни световни фотографски организации (FIAP, PSA, UPI и RPS). На форума се изявиха 334 участници от 58 държави, които пододоха общо 3596 фотографии и премериха сили, талант и способности в шест категории - 3 принт и 3 дигитални.

Жури определи най-добрите фотоси на първото издание

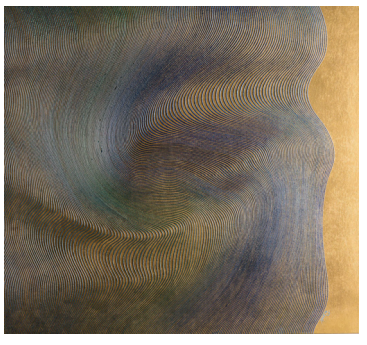

на Международния салон за дигитална и принт арт фотография и разпредели 133 награди: четири златни медала - FIAP, PSA, RPS, UPI, три сребърни медала - FIAP, PSA и RPS, три бронзови и 11 поощрения във всяка категория.

Прожекцията с избрани кадри от дигиталните категории ще бъде показана през юли на различни места на открито в морската столица, научи ДУМА от “Варна фото фест”.

„Атмосфера” обедини творби в „Арт алея”

Самостоятелна изложба под наслов “Атмосфера” на Рени Хаим Пилософ може да се раз-

гледа в столичната галерия “Арт алея” на ул. “У. Гладстон” 51а.

Авторката завършва Художествената академия в класа на проф. Димитър Балев, специалност текстилен дизайн. Впоследствие доказва себе си в дизайна, живописта, текстила. Работи в България, Ню Йорк и Европа за различни текстилни фабрики и дизайнерски студия, прави редица самостоятелни изложби, участва в международни срещи и експозиции. В галерия “Арт алея” излага картини през 2004, 2005 и сега 2015 г.

Джазът среща класиката на четири рояла в НДК

Уникален концерт ще изнесат на 18 юни в зала 1 Иван Янъков, Георги Черкин, Ангел Заберски-син и Живко Петров

Четирима талантливи пианисти - Иван Янъков, Георги Черкин, Ангел Заберски-син и Живко Петров, се събират за първи път заедно за общо концертно изпълнение - "Джазът среща класиката" на 4 рояла в зала 1 на НДК. Грандиозното събитие ще се състои на 18 юни от 19 ч. и е част от двайсетото издание на традиционния за НДК фестивал "Салон на изкуствата". Както пожънали те забележителен успех "Квартет - Опасни връзки след края на света" и "Улицата", концертът за 4 рояла е изцяло продуциран от НДК.

"Идеята възникна през ноември, когато разговарях с моите колеги и всички бяха много въодушевени. Истината е, че пианото е единственият инструмент, на който можем да свирим много ноти едновременно, при това с 40 пръста - това не може да се случи на други инструменти.

По този начин може напълно да се постигне оркестров ефект с 4 рояла", подчертава Иван Янъков. Той споделя, че виртуозите са решили да комбинират в репертоара си познати и непознати произведения, но с подчертан акцент от техни собствени интерпретации и визии върху тях. "С изключение на Бах, всички останали пиеси са с лек туист и адаптация", разкрива той.

"Щастлив съм, че имам възможността да бъда с такива големи музиканти на сцената на зала 1 на НДК, където аз самият съм присъствал на изключителни концерти. Много рядко съм имал шанса като музикант да стъпя на тази сцена и няма да крия, че имам сценична треска от момента, в който Иван ми предложи тази идея", не скрива вълнението си Ангел Заберски-син. Той споделя любопитната подробност, че четиримата виртуози ще проведат заедно само две репетиции преди датата на спектакъла и сравни трупката с "алпинизъм без предпазно въже". Заберски-син благодари на ръководството и екипа на НДК за това, че са прегърнали идеята и са осигурили 4 рояла за спектакъла. "Трудна задача, чието изпълнение направи възможен този уникален концерт", коментира той.

Живко Петров също изказва благодарности към организаторите от НДК за възможността този концерт да бъде факт, както и към тримата си колеги, с които ще застанат рамо до рамо на една сцена на 18 юни. "Факт е, че най-големите джазмени са класиците, тъй като те са импровизирали навремето и са записвали нещата, които творят", подчертава Живко Петров.

"Всеки от нас е свирил както класика, така и джаз. Ние с Иван не можем да свирим само класика, както и нашите колеги не могат да свирят само джаз. Още от малък започнах да импровизирам, да свиря джаз, и така започна всичко", признава Георги Черкин.

Незабравимото събитие е уникален шанс за публиката да чуе и види нещо изключително рядко срещано поради техническата трудност да се обединят 4 рояла на една сцена. Уникален ще е и заради възможността да се чуят, освен класическите произведения за 4 рояла, и аранжименти на прочутите танга на Пиацола, а не на последно място - кулминацията на концерта с "Рапсодия в синьо" от Джордж Гершуин, отбелязват продуцентите на събитието.

Концертът ще се пренесе и на афтър партито в "Студио 5", на което пианистите ще продължат със своите виртуозни изпълнения, а посетителите на концерта в зала 1 ще могат да получат 20% отстъпка от редовните цени на клуба, научи ДУМА от Анелия Скримова.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Снимка НДК

Георги Черкин, Живко Петров, Иван Янъков и Ангел Заберски-син (от ляво на дясно) заедно с директора на НДК Мирослав Боршош (в средата) на срещата с журналисти

„Тото":

Трагедиите ни направиха по-силни като група

"Загубата на барабаниста Джеф Поркаро, който беше с нас от основаването на "Тото", ни подейства като шок и тогава групата изпадна в дълбока криза. Той ни липсва истински, но ние успяхме да надмогнем загубата и да намерим сили да продължим напред и да се изправим отново на крака", споделят кийбордистът и вокал на "Тото" Дейвид Пейч в интервю пред екипа на "Преди обед" на Би Ти Ви, организирано от "Loud Concerts" и записано в бекстейджа преди концерта в Манчестър.

Легендарната американска група, която ще свири, както ДУМА писа, на 28 юни в "Арена Армеец" в София, има 17 студийна албума, над 35 милиона продадени диска в цял свят и 7 награди "Грами". Парчетата им "Rosanna", "Africa" и "Hold the line" са безспорни хитове, които не само ги правят големи звезди, но с тях завинаги попадат в сърцата на поколения меломани. През 38-годишната си история музикантите от Лос Анджелис опознават славата, парите, пълните с екзалтирани фенове концертни зали, но преминават и през арести, проблеми с наркотиците, творческо безсилие, раздели, непрестанна смяна на фронтмените, тежка диагноза, смърт. Всичко това ги прави по-силни и днес се завръщат със световно турне и нов албум. Китаристът и вокал Стив Лукатър, кийбордистът Стив Поркаро, вокалът и кийбордист Дейвид Пейч и басистът Дейвид Хънгейт ще се качат отново заедно на една сцена след 33 години.

Снимка "LOUD CONCERTS"

Кийбордистите Стив Поркаро и Дейвид Пейч, които са част от "Тото" от основаването на групата през 1977 г., споделят пред Би Ти Ви кога са се сблъскали за първи път със славата, кои са били най-големите им предизвикателства през годините, какво ги събира заедно след множество раздели, как се отразява на успеха им непрекъснатата смяна в състава и какво знаят за българската музика. "Винаги има предизвикателства. Понякога промените са за добро. Но по време на първите ни четири албума имахме невероятно добра химия помежду ни и ни беше много трудно, когато трябваше да сменим фронтмена Боби Кимбъл. Стори ни се лесно да сменяме вокалите, но за съжаление феновете ни не успяха да свикнат толкова бързо с промените в групата", разказват музикантите за трудните периоди в дългата история на бандата.

По новия албум "Тото XIV" групата работи усилено, а основен вокал в него е завърналият се фронтмен Джоузеф Уилямс. Рокаджиите споделят още, че са изключително щастливи отново да влязат в звукозаписното студио след близо 10-годишна пауза и че могат да зарадват почитателите си с изцяло нов репертоар.

Билетите за концерта на "Тото" в София се продават в мрежата на Eventim (www.eventim.bg), магазините Office 1 Superstore, OMV, Picadilly, Технополис, Техномаркет по 60, 70, 80, 90 и 110 лева, в зависимост от местоположението в залата, припомня Радостина Ранова - пиарка на организаторите от "Loud Concerts".

Малко място с много театрална енергия

Театър 199 - престижното и уютно „театрално мазе", предпочитано от зрители, които ценят високите карати в драматичното изкуство, отбелязва 50-годишен юбилей

Светлана ПАНЧЕВА

В центъра на София има едно закътано място, изпълнено с много театрална енергия, което вече 50 години привлича зрителите с изискан вкус. В примамливо малката, истински задушевна зала на Театър 199 винаги е сигурно, че ще гледате прецизно и интелигентно подбрана пиеса, ще се срещнете с добри актьори и интересно мислещи режисьори. Запазената и отстоявана вече половин век марка на това очарователно "театрално мазе" е специфичната и характерна само за него театрална комуникация, което ще рече творчески ансамбъл, споен от единно сценично мислене и висока степен на театрална култура. Именно това, струва ми се, определя особеното и неповторимо място на този театър в цялостния театрален пейзаж. Защото в този театър нещата от живота и нещата от изкуството по магически начин се смесват във въображението предимно на съвременни автори, претопяват се в творческата работилница на режисьорите, изливат се в блестящата и въздействаща форма на актьорското пресъздаване, за да изследват и разкрият вътрешния свят на съвременния човек с неговите страхове, тревоги, любови, надежди, очаквания и разочарования.

В репертоара на Театър 199 акцентът е поставен върху две основни направления - съвременна българска и чуждестранна драматургия и представления за деца, като най-важното е, че в повечето случаи и в двете театърът успява да постигне не само добрия баланс между стойностни и смислени търсения в широкия свят на съвременната драматургия, но и да намира път към своята бъдеща публика. Защото Театър 199 означава обичан театър, в който зрителите се чувстват уютно и приемат предизвикателствата от сцената, театър, в който се случват съприкосновения, театър, в чийто естетически вкус отсъстват петната на комерсиализма и съмнителното творческо самочувствие.

Снимки КАТЕРИНА СТАМЕНОВА

Лилия Маравиля, Красимира Кузманова и Стефка Янорова в сцена от "Театър, любов моя!"

Касиел Ноа Ашер в сцена от спектакъла "Театър, любов моя!"

Иван Юруков и Георги Кадурин в сцена от "Червено", постановка на Владлен Александров

Създаден още от началото си през 1965 г. като открита сцена, театърът и досега няма щатна творческа трупа и привлича най-добрите и най-необходимите за дадения проект актьори, обединени единствено от желанието да направят точно този спектакъл, точно тук и сега и точно за тази публика. Изначалната кауза на Театър 199, поддържана неотклонно през всичките 50 години от съществуването му, изисква качествени театрални събития, които се случват в особената симбиоза на едно камерно пространство, творци и зрители. И наистина като че ли именно случването на тези съприкосновения най-добре характеризира артистичните и социалните функции на Театър 199.

През този юбилеен сезон в афиша на театъра се поддържат 31 постановки за възрастни, сред които са и някои от най-гледаните и най-награждаваните спектакли като постановките на Галин Стоев по пиесите на Яна Борисова "Хората от Оз" и "Приятнострашно", "Пухеният" от Мартин Макдона, постановка на Явор Гърдев, "Червено" от Джон Лоугън, постановка на Владлен Александров, "Заешка дупка" от Дейвид Линдзи-Абер, постановка на Ивайло Христов, "Брудершафт" от Анатолий Крим, постановка на Асен Шопов, "Разбиване" от Нийл Лабют, постановка на Стайко Мурджев, "Гарванът" от Калина Попянева, постановка на Бина Харалампиева.

За децата, които театърът привлича с любими заглавия и очарователни приказни герои, се играят 12 представления, сред които любими на малки и големи зрители сценични варианти на български народни приказки като "Сливи за смет", разказана от Десислава Минчева и режисьора Петър Тодоров, или класически като "Грозното пате", разказана от Мила Коларова и Божидар Александров.

Най-новата постановка, с която театърът отбелязва своя юбилей, носи показателното заглавие "Театър, любов моя!" Пиесата на Валери Петров е не само очарователно и бляскаво обяснение в любов към театъра, но и напомня за един от емблематичните за Театър 199 спектакли по същата пиеса с паметното участие на Славка Славова и Таня Масалитинова. "Маски навсякъде, маски различни, маски красиви за грозни сърца, маски невидими, плътни, отлични, които приличат досущ на лица, маски - откакто се помним, защото ний роби на фалша сме и той е наш крал, и така е гласяло и латинското мото на театъра, в който Шекспир е играл: "Totus mundus agit histrionem", тоест "актьорствува целият свят". Да, откакто се помним, ний кръжим и се гоним в един таен, безкраен и велик маскарад...", така пише Валери Петров в тази своя прекрасна пиеса, изпълнена с обич към театъра. "Театър, любов моя!" не е представление, то е лична, съдбовна среща на четирима непознати, казва актрисата Касиел Ноа Ашер, която е и режисьорка на спектакъла и е събрала на сцената още три доказали се актриси - Красимира Кузманова, Лилия Маравиля и Стефка Янорова, за да изиграят или по-точно да изживеят своята любовна история с театъра.

А най-хубавото и най-важното е, че в това престижно и уютно "театрално мазе" вече 50 години своята любовна история с театъра едновременно и заедно преживяват зрители и творци.

Снимки СИМОН ВАРСАНО

Меглена Караламбова в сцена от моноспектакъла "Кики ван Бетовен" по пиесата на Ерик-Еманюел Шмит, постановка на Георги Дюлгеров

Стефка Янорова и Васил Михайлов в сцена от "Брудершафт", постановка на Асен Шопов

Първият дом на Господ в Пловдив

Църквата „Св. св. Константин и Елена” е преживяла много драматични перипетии през вековете, за да грее днес възродена в пълния си блясък

Иконостасът - царствено великолепие и тържественост

Петра ТАШЕВА

Разказът ми е за един от първите домове на Христос по нашите земи - църквата “Св. св. Константин и Елена” в Старинен Пловдив. Нейната история започва още от IV век.

В 854 г., с твърдото и непреклонно решение на Борис I, българите приемат християнството, а официална държавна религия то става при сина му Симеон. Но привърженици и поклонници на християнската вяра у нас е имало в много по-далечни векове. В 306 г. починал Цезар Констанций Хлор, който прекратил гоненията на християните. Тогава бил провъзгласен за император 32-годишният му син Константин - любимец на народа. Той от младини опознал християнството благодарение на майка си Елена - умна, красива жена, първа съпруга на баща му. Елена прегърнала новата вяра и отишла в Ерусалим да продължи делото на Христос. Там тя намерила кръста, на който бил разпънат Спасителя и построила в Ерусалим, във Витлеем и на Елеонската планина много църкви.

И синът Константин станал добър християнин. Благодарение на кръста, който му подал в един знаменателен сън самият Христос, той победил Марсенций в решителна битка и управлявал Източната Римска империя цели 31 години. И Константин Велики построил много църкви и храмове на Господ във Византия и в нейната столица Византион - Константинопол (Цариград). Той живял десетина години след майка си Елена и починал в 337 г.

Преданията разказват, че Апостол Павел първи е проповядвал по нашите земи християнството. Доста от бесите - тракийско племе, приели новата вяра и започнали да палят свещи, да се молят на Христос в малки храмове. Библията е преведена на езика на бесите. Стара легенда разказва, че в 304 г., по времето на Диоклециан, на 20 август, пред източната порта на Пловдив, заради християнската им вяра били обезглавени 40 мъже.

В 313 г., по времето на Константин Велики, е издаден Миланският едикт, с който се позволявало да се строят християнски храмове. В Източната Римска империя християнството вече е признато за официална религия и гоненията на поклонниците са прекратени. В града край Марица, до крепостните стени, е издигнато първото ранно християнско светилище, което приютява костите на мъчениците за вярата Христова. А когато името на Константин Велики се вписва в пергаментните листове като “светец”, малката църква е обречена на него и на майка му и тя става храм “Свети равноапостолни Константин и Елена” - дом на Христа.

Заради християнската им вяра пред източната порта на Пловдив били обезглавени 40 мъже

Бурна е историята на града. Преживява небивал разцвет, но и палежи, и разруха. В V век Атила погребва древното му величие. Малката черквица също е съсипана. После градът отново се изправя, край крепостния му зид се бялва църквата. В VI век българите се настаняват в Горна и Долна Мизия, но Плодин (Пловдив) става тяхно владение през 812 г., когато отрядите на кан Крум налитат на крепостта и я превземат. Повелята на Крум е да се запази градът! Днес в големия жилищен комплекс “Тракия” се извисява внушителен паметник на кан Крум.

След покръстването на българите, по времето на цар Симеон Велики, Филипопол има широка известност и в града се строят големи и малки църкви. Някои от тях надрастват Бялата църква, но тя си остава най-тачената. В 917 г. ордите на киевския княз Светослав завладяват града и сриват величието му. В същата година византийското иго хвърля тежката си сянка над българските земи. В продължение на два века в църквата “Св. св. Константин и Елена” се чува само гръцко песнопение.

През 1186 г. братята Асен и Петър прогонват потисниците. Следват погромите на кръстоносците от Третия поход, унищожителните пожари на цар Калоян. Идва и Иван Асен II. Зареждат се различни владетели в града - ту гърци, ту латини, ту българи до 1364 г. Оттогава започва петвековната турска робия...

Помръква вековната слава на града. Много от черквите му са разрушени, други са превърнати в джамии, но през цялото време на турското иго малката черквица край Хисар капия съществува. Християните били оставени под духовната власт на гърците. В много от пловдивските черкви, както и в “Св. св. Константин и Елена” богослужението било на гръцки език.

Св.св. Константин и Елена

В 1410 г. градът пада в ръцете на Сюлейман и отново лумват пожари. Разрушена е и Бялата черква. В края на XVI век, в края на XVIII век - нови погроми. Повече от сто и седемдесет десетилетия Бялата черква възкръсвала като феникс от пепелищата!

В 1830 г. някогашният голям храм “Св. св. Константин и Елена” се превърнал в малка дървена еднокорабна постройка с невзрачна звънарница. Тогава чорбаджи Вълко Куртович-Малкия, един от благодетелите на града, издействал султански ферман за нейното възобновяване. Копривщенците Моравенови - братята Тодор, Петко и Душко, били добри българи, богати, успели майстори-абаджии и гласовете им се чували в града на тепетата. Те дарили стотици грошове за съзиждането на български училища из Пловдив, а черковният настоятел Тодор Моравен имал най-големи заслуги за издигането на новата сграда на църквата “Св. св. Константин и Елена” - за двадесет години събрал 200 000 гроша за строежа ѝ!

Била съградена трикорабна базилика с размери 29 на 18 м, каквато е и днес. Архитектурата ѝ, типична за XIX век, е дело на Петко Петков от Брациговската школа. Иконостасът е изработен във Виена от Йоан Пашкула от с. Мецово. За първообраз е послужил олтарът на виенската православна църква “Св. Георги”. Той е в бароков стил и покорява с уникалната си позлата и полихронна украса.

Храмът “Св. св. Константин и Елена”

Същият резбар прави балдахина на Светия престол и архиерейския трон. С прекрасните си стенописи, с майсторски изографисаните си икони църквата блести от красота! Изписана е от най-големите ни майстори-зографи. Захарий Зограф е рисувал първия ред на иконостастните икони, направил е и царските икони на Господ, на Богородица, Йоан Кръстителя и на Константин и Елена.

Станислав Доспевски рисува образа на Варвара, а Никола Одринчанин създава Петър и Павел. Тук са работили още Стефан Андонов и Атанас Гюдженов от Пазарджик. Те правят позлатата, рисуват стените, изписват сцени от живота на Спасителя, на Богородица и светиите.

Църквата е осветена през 1832 г. Тодор Моравенов дарява чудотворната икона на Константин и Елена. Храмът има два празника: на 21 май - денят на Константин и Елена, и на 20 август, когато е била жестоката казън на пловдивските мъченици за Христовата вяра.

До северозападния ъгъл на храма се издига 13-метровата бяла камбанария. Тя е на пет етажа и има две камбани. Дворът на църквата е бил малък манастирски комплекс. В Божигробски метох през XVII и XVIII век са отсядали монаси от Ерусалим. В южната част пък се е помещавало някогашното енорийско училище. Сега там е устроена Иконна галерия, в която са събрани ценни експонати от XIV, XV, XVI, XVII и XVIII век. На северната страна е имало аязмо с лековита вода за душевно болни и бездетни.

Днес храмът “Св. св. Константин и Елена” е скъп дом за поклонници и за любители на ценното иконно християнско наследство и изкуство.

www.duma.bg

Възрастните българи имат потенциал

Дългосрочните прогнози за намаляване и застаряване на населението налагат промени в политиките за хората над 65 г.

Таня ЙОВЕВА

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

В резултат на растящата продължителност на живота и на намаляващата раждаемост делът на възрастните хора в Европа бързо расте. Прогнозите са, че до 2050 г. съотношението на хората на възраст над 65 години спрямо населението в активна работна възраст (15-64 г.) ще достигне 50% - двойно повече в сравнение със сегашните равнища.

Тези демографски промени имат социални и икономически последствия. Въпреки че положителните аспекти на по-високата продължителност на живота не следва да се забравят, настоящата ситуация поставя предизвикателства пред осигуряването на работна сила и пред социалните системи. Понеже тези системи се основават на принципа на солидарността в рамките на поколенията и между тях, е необходимо да се поддържа балансирано разпределение на ресурсите между възрастовите групи.

По-възрастните хора допринасят значително за икономиката и

обществото, но тъй като с времето тяхното знание и равнище на образование непрекъснато се подобряват, приносът им може да бъде допълнително увеличен за пълноценно използване на техния потенциал. Възможностите за активен живот изискват

да бъдат насърчавани

всички групи от по-възрастното население, без оглед на пол, етническа и културна принадлежност и евентуални увреждания. Активният живот на възрастните хора дава възможност и за по-голяма солидарност между самите тях. Тъй като все повече възрастни хора се грижат сами за своите нужди и остават по-дълго време активни, обществото може да насочи повече подкрепа към онези от тях, които имат най-остра необходимост.

Всяко поколение има свое самостоятелно значение за развитието на обществото и на човешкия прогрес. Старите генерации имат заслуги за създадените в периода на техния разцвет материални и духовни ценности, за акумулирания човешки опит и за мисията им да предадат най-ценното от него на подрастващото поколение. Населението на средна възраст има своя пълноценна изява в издигането на по-висока степен на социалния опит, в преосмислянето на традициите и моралните норми.

Проблемите на възрастните в България са особено актуални. От една страна, това се дължи на характерния за нашето демографско развитие процес на застаряване на населението. От друга страна, все повече нараства интересът към потребностите на възрастните хора и към подходите и начините за насърчаване на техния активен и здравословен живот.

В ЕС се очаква

продължителността на живота

да се увеличи със 7,2 години за мъжете в рамките на прогнозния период - от 77,6 г. през 2013 г. до 84,7 г. през 2060 г. При жените очакваната продължителност на живота ще се увеличи с 6,0 години - от 83,1 г. през 2013 г. до 89,1 г. през 2060 г., което предполага сближаване на продължителността на живота между мъже и жени.

В Доклад на Европейската комисия за застаряването - 2015 г. е разработена прогноза и за България, според която към 2060 г. коефициентът на плодовитост се очаква да нарасне едва с 0,3 п.п. - до 1,77. Очакваната продължителност на живота при раждане при мъжете ще се увеличи с 10,4 г., а при жените - с 8,4 години; очакваната продължителност на живота на хората след навършване на 65 години ще се увеличи при мъжете - с 6,3 г., а при жените - с 6,1 години. Населението в трудоспособна възраст (15-64 г.) се очаква да намалее с 1904 хил. души. Работната сила (15-64 г.) се очаква да намалее с 1285 хил. души. Коефициентът на заетост (15-64 г.) ще се повиши с 4,4 п.п. Коефициентът на заетост (15-74 г.) се очаква да се повиши с 2,2 п.п.

Предвижда се правителството да обърне внимание на няколко приоритета до 2017 г.:

1. Насърчаване на по-дълъг трудов живот на възрастните хора;
2. Насърчаване на участието, недискриминацията и социалното приобщаване на възрастните хора;
3. Насърчаване и защита на достойнството, здравето и независимостта в по-късна възраст;
4. Поддържане и засилване на солидарността между поколенията.

С цел пряко да се стимулира по-дългото

оставане на пазара на труда

на по-възрастните хора и косвено да се въздейства в посока на увеличаване на ефективната пенсионна възраст и за намаляване на ранното пенсиониране, през периода 2012 - 2014 г. са приети изменения в законодателството. Министерството на труда и социалната политика съдейства още през 2012 г. да отпадне възможността за работодателите да прекратяват трудовите договори на работници или служители при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. Според нашето законодателство няма ограничение пенсионерите да продължат да работят и да получават едновременно пенсия и трудово възнаграждение. За хора, придобили право на пенсия, за всяка година осигурителен стаж след тази дата процентът е увеличен от 3 на 4 процента.

Необходим е качествено нов подход към финансирането на здравеопазването, основан на разбирането, че здравните разходи са инвестиция, която се възвръща чрез добавени години живот в добро здраве. Всички здравноосигурени граждани, независимо от възраст, пол, социален статус и местоживеене, следва да имат равен достъп до медицинска помощ. Трябва да се създадат условия за равен достъп до висококачествени здравни услуги, включително превенция, лечение, рехабилитация, палиативни грижи.

Предприети са множество политически и административни мерки за адаптиране на социалните системи към дългосрочните тенденции на намаляване и застаряване на населението и на работната сила, но те все още не са достатъчни. Нужна е допълнителна работа и усилия за подобрения в информационните системи и административната статистика по демографските проблеми и проблемите на стареенето на населението.

Предвижда се например през 2080 г. населението на България да бъде 4 925 270 души и затова трябва сериозно да се замислим за демографското развитие на страната.

Точката над И-то

Самодивско хоро срещу цар Самуил

Иво АТАНАСОВ

В във филма „Самодивско хоро“ интригата се извива около едноименната картина в изложбата на млад художник. Провинциално градче бръмва като кошер, защото в една от голите танцьорки е разпозната уж порядъчната съпруга на местен големец. Кипналите страсти дават възможност на сценариста Георги Мишев и режисьора Иван Андонов да осмеят и същевременно да преболедуват отношението към художественото творчество на не един и двама социалистически труженици. „Изкуството трябва да бъде разбираемо - вещо напътства художника читалищният председател. - Дърво - дърво! Жена - жена!... Ваза с цветя - ваза с цветя!... В това трябва да внимаваш - да прилича! И да не е толкова изящно, щом е понятно, никой не може да ти каже копче!“

Ето го масовият критерий за оценка на изкуството - произведението да е понятно и да прилича на онова, което пресъздава. Иначе става като във финала на лентата - изпадналата от колата по пътя картина е намерена от овчар, който обаче се запъва, че си е негова, и отказва да я върне на автора. И когато художникът предлага човечецът да му продаде платното и пита колко иска, чува убийственото: „Дай два лева!“

И все пак това е само филм, нещата са като на кино, някои - преувеличени, други - туширани, за да се улесни придвижването на авторовото внушение до възприятието на зрителя. Но когато събитията се развият не на екрана, а в действителността, житейската драма може да се окаже дори по-тежка от художествената. Нещо подобно се случи в друг провинциален град - Кюстендил, в който през 1969 г. в четирите края на Железния мост бяха поставени статуи на голи жени. Идващи на пазар селяни се чудеха къде да гледат или пък заставаха пред фигурите и се кръстеха. Смесени бяха чувствата и на банчани, както се казва на тукашните кореняци. Композицията на скулптора Любен Димитров беше не само естетическа, но и идейна провокация. Защото една от голите статуи беше на партизанка с шмайзер. Сега това изглежда смешно, но във времето на дълбокия соц, както се изразяват днешните му критици, беше безкрайно дръзко. На изпитание беше подложена честта не на някоя височайша съпруга, а на цялото антифашистко движение. Какво си въобразява скулпторът, какво иска да каже, така ли изглеждат в неговото съзнание партизаните? Това бяха само част от въпросите, които нагнетяваха атмосферата. Въпреки партийното ръководство на културата тогава, след четвърт век социализъм, духовният сектор вече беше достатъчно автономен и силен, за да отстои творческата позиция на автора и да запази непокътнати сътворените от него статуи, и то не в покрайнините, а в идеалния център на града. А „средният кюстендилец“, с когото често се дават шеговити примери, се оказа с нужната толерантност и прие голите фигури като органична част от урбанизираното пространство. Само дето Железният мост оттогава е известен повече като Женският, но това е просто добродушна шега, на която е способна единствено търпимостта.

Нормално беше да се надяваме, че атаките от този тип срещу художествените факти са останали далеч в миналото. Колкото обаче и да не е за вярване, половин век покъсно те са не само живи, но и обстрелват другото мнение с нетърпящ възражение тон. И то не в дълбоката провинция, а на пъпа на София. Срещу новооткрития паметник на цар Самуил не би могло да има кой знае какви исторически аргументи. По естетиката, разбира се, може и трябва да се спори, но надали е добре да става с доводи от онова време. В противен случай се оказва, че и сега е най-важно произведението да е понятно и да прилича. Ако това не е налице в посочената от възмущаващите се степен, авторът да се готви не просто да му кажат копче, а направо да го сринат. Интелектуалният ни елит трябвало да бъде способен да спре един паметник, иначе за нищо не ставал. Звучат призиви като срещу Айфеловата кула в Париж и Атомиума в Брюксел. Сякаш се забравя, че и двата обекта са надживели своите критици. Каквото най-вероятно ще се случи и с паметника на цар Самуил. Особено с онези, които на висок глас не харесват светещите му очи, но мълчаха, когато премиерът Борисов за малко щеше да стане почетен член на Съюза на художниците заради скиците, които си драска по време на заседанията. И които навярно са и понятни, и приличат, за разлика от скулптурата на Александър Хайтов.

И какво излиза? Че на 25-ата година от социализма творецът е имал по-голяма свобода, отколкото на 25-ата година от повторния капитализъм. Че преди интелигенцията е била единна в отстояването на позиции пред властта, а сега е разединена. Че при тоталитаризма „средният кюстендилец“ е посрещал с по-голямо разбиране естетическите провокации, отколкото „средният софиянец“ при демокрацията. А интелектуалните самодиви се ужасяват от светещия поглед на цар Самуил, защото са силни, когато действат на тъмно. Досущ като самодивите от фолклора.

Други текстове от автора на: www.ivoatanasov.info

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

ИВА ГЕОРГИЕВА:

Децата трябва да се учат на самостоятелност от малки

Недопустимо е персоналът в яслите да нарича 3-годишно дете „лигльо”, категорична е педагожката

Интервю на Павлета ДАВИДОВА

ИВА ГЕОРГИЕВА е учител-асистент в столично частно училище. Образованието и отдадеността ѝ на професията педагог са причината всеки път, когато заговори за детски градини и ясли, в очите ѝ да гори особен пламък. Майка на двегодишния Боян, тя е готова да се бори, за да промени системата и да направи яслите едно по-уютно и забавно място, на което децата да се учат, играейки

□ *Г-жо Георгиева, какво ви накара да изберете учителството за своя професия?*

- Още от тийнейджърска възраст знаех, че искам да се занимавам с деца, въпреки че все още нямах ясна идея дали искам да съм точно учител. В университета ме приеха в учителска специалност. Колкото повече учех и се срещах с хора, които работят в сферата, толкова по-сигурна ставах, че това е моята професия.

□ *Все по-малко млади хора избират учителската професия. На какво се дължи липсата им на мотивация?*

- Може би основната причина е ниското заплащане в сектора. В него не се инвестира достатъчно, а управляващите не го приемат за важна сфера. Образованието полага основите за всичко останало, редно е, а и вече е време да започне да се мисли по-сериозно за подобрение на качеството на образование, за квалификацията на учителите. За съжаление повечето действащи учители са възрастни, с остарели схващания и методики, а е важно да подхождат адекватно към променените нужди на децата. По-младите колеги се демотивират, когато опитат да прокарат нещо ново, но не получават шанс да го реализират заради нечии закостенели разбирания.

□ *Как могат да бъдат стимулирани идеите на младите учители?*

- Трябва да се взаимства от добре работещите практики в световен мащаб. Работя в такава среда, а системата е напълно различна от нашата и определено действа много добре. В България имаме какво да научим, за да променим нашия стил на обучение и отношение към децата. Не е нужно да измисляме изцяло нови неща, просто трябва да черпим опит от хора, които вече са намерили добрите решения.

В системата, с която работя, са обединени 4 световни практики - американска, канадска, австралийска и великобританска. От тях са взети и внедрени в едно някои от най-добрите практики. Работя в начален курс, с най-малките деца, които са 3-4-годишни. Училището е с международен статут и се стреми да посрещнем нуждите на различни семейства от цял свят...

□ *Кои са нещата, които най-много ви харесват в тази система?*

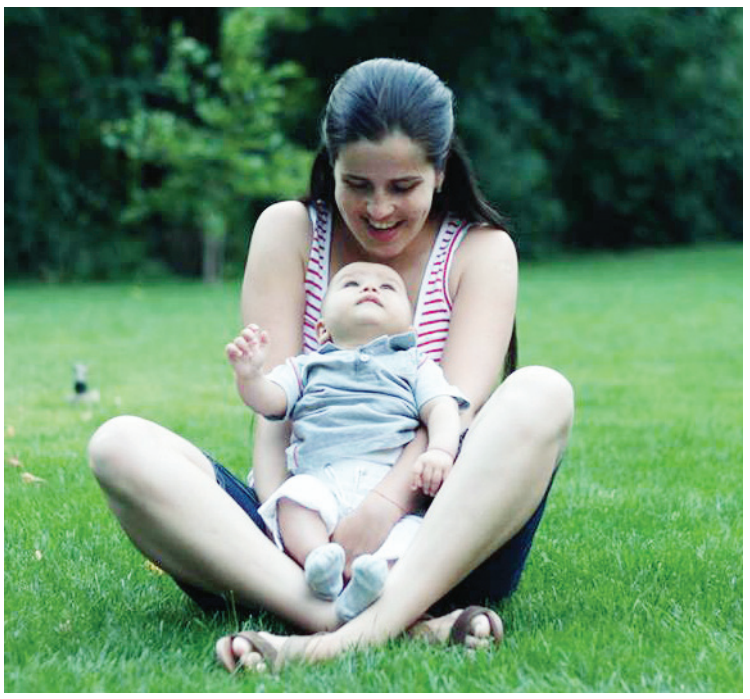
- В началния курс децата не са възприети като празни съдове, не са поставени в калъп, в който някой да се опитва “да налее” еднакви знания и да ги направи абсолютно еднакви. Точно обратното - стремим се да стимулираме естествените им нужди към търсене на знание спрямо техните индивидуални потребности. Поощряваме ги сами да търсят отговорите на въпросите, които ги интересуват. Този процес е стимулиран с различни активности и учене чрез игра.

Работим с естествени материали, често сме сред природата, стремим се да развиваме въображението и аналитичната им мисъл, но по забавен и увлекателен начин. Като пример мога да посоча проекта “Хляб”, който бе насочен към най-малките. Чрез него децата се научиха не само да месят хляб, но проследиха целия процес - от посяването на зърнцето до сервирането на хляба на масата. Посетихме различни пекарни. Ходихме и в “Софиямел”, децата видяха машините, видяха как се мели брашното... Четохме и различни истории от цял свят, свързани и посветени на хляба. Децата получиха социално-емоционални умения, но се сблъскаха и с различни понятия, включително и с някои химически процеси. С подобни проекти децата откриват повече светa - чрез разказване, изживяване, докосване. Нищо не им е сервирано като суха материя, която просто трябва да се научи.

Харесвам тази система, защото стимулира самостоятелността на децата. Поощряваме ги да се хранят сами, да използват прибори въпреки възрастта си, да се грижат за вещите си, да бъдат по-отговорни. Дискутираме по различни теми и търсим мнението им. Използваме изкуството, за да дадем възможност на децата да се изразяват като личности.

В тази система и в училището, в което работя, персоналът постоянно е обучаван допълнително. Имаме специални дни за професионално развитие. Идват лектори от различни държави, които ни показват най-новите тенденции в обучението в различни области - математика, писане и др. Обръща се много сериозно внимание на нашето собствено развитие като специалисти.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

□ *Вие имате дете, което ходи в традиционни държавни ясли. Има ли нещо, което да ви притеснява?*

- Отношението е коренно различно. Пуснахме го в държавни ясли, без да си даваме сметка какво ни очаква. Не смятах, че частните ясли ще допринесат по някакъв особен начин за неговото развитие. Смятах, че независимо къде учи детето, важното е на какъв персонал ще попадне и какви хора ще работят с него. Годината, която той вече прекара в тези ясли, ме накара да си задам много въпроси и да се замисля дали направихме подходящия избор

Притеснява ме това, че персоналът там не е педагогически, а с децата работят само медицински сестри. Този тип на гледане на децата в яслите се прилага от поне 50 г. и вече не е ефективен. Според мен децата в тази възраст нямат нужда да бъдат отглеждани единствено чисто физически, те имат нужда да бъдат стимулирани да се развиват и да мислят самостоятелно.

В много държавни ясли има застаряващ персонал, който не получава никаква допълнителна квалификация и не е способен да посрещне нуждите на децата. И това личи. Единствената родителска среща в тези детски ясли започна с предупреждението да не ги наричаме лелки, защото са квалифициран медицински персонал. Това самочувствие обаче не е подплатено с нищо.

Детето ми се адаптира към яслите много трудно, защото бе привързано към мен. В момента, в който отидеше в яслите, започваше да плаче. Персоналът там обаче се отнасяше с него зле. Наричаха го лигльо и ревльо. Нямаше разбиране. За съжаление подобно бе и цялостното им отношение. За тях децата са ревльовци, лигльовци и пикльовци, дори си позволяват да ги наричат така! Това може да се отрази на психиката на децата. Като педагог осъждам подобно поведение. Слагайки подобен етикет и употребявайки такива епитети към децата, подобни хора заличават изграждането на самочувствие и объркват представата на децата за самите тях. Съществува опасност децата да започнат да се възприемат като такива.

□ *Могат ли родителите да противодействат на подобно отношение към децата?*

- Като родител застанах срещу това, но не бях разбрана. Те не приемат това като нещо нередно, а те слагат в графата “тази на какво се прави”. Сигурна съм, че подобен “бунт” може да се отрази и на отношението към детето в негативна насока.

□ *Как може да се реши ситуацията, без да се влиза в конфликт?*

- Колкото се може повече родители трябва да се обединят срещу подобно поведение на персонала. Да надигнат заедно глас. Ако всеки води битката сам, то резултатът ще е нулев. Родителите трябва да изразяват мнението си пред ръководството на яслите. Ако повече родители изразят позиция, гласът им ще бъде чут, а оттам може да бъдат взети и мерки.

За цялостно решаване на проблема обаче е необходимо по-обширна обществена дискусия. Повечето родители често си мълчат в подобни ситуации от страх да не пострада детето.

□ *Какво е отношението ви към родителските кооперативи?*

- Аз също търсих кооператив, но в нашия район не открих такъв. Идеята за родителски кооператив е добра. В тази възраст на децата ще работи чудесно, защото ще им позволи да са със свои връстници и да изграждат социални умения, докато са в подкрепяща и домашна атмосфера. И двете неща са много важни за деца на тази възраст.

□ *Какви са очакванията ви за обучението на малките деца, очаквате ли някакви кардинални промени в българското образование?*

- Честно казано, не. Не мисля, че някой обръща внимание на този етап от развитието на децата. Управляващите сякаш са концентрирани повече в реформите в средното и висшето образование и никой не мисли за яслите и детските градини. Не трябва да се променят само училищата, а трябва да се започне от основата - от яслите и градините, оттам, където се полагат основите на детското развитие.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

Страница на Любо НИКОЛОВ

Горска трапеза

Рецепта на леля Ваня ТОКАДЖИЕВА

ЯРЕБИЦИ ПО ИТАЛИАНСКИ

В тенджера със сгорещено 40 г масло и 30 мл олио се изпържват 2 яребици, нарязани на тънки филийки 150 г слонина и 100 г нарязани кренвирши. След изваждане на изпържените продукти в същата мазнина се запържва до розово оцветяване 30 г брашно. То се разрежда с 400 г бульон при непрекъснато бъркане, като се добавят ситно нарязани 50 г моркови и 600 г зеле, 10 зърна черен пипер и сол на вкус. Задушават се в похлупен съд 30 минути. Прибавят се изпържените яребици, слонината и кренвиршите и задушаването продължава още 30 минути.

ТРИКОВЕ

Избор на риболовен прът?

Риболовният прът се чупи рядко по време на излети (освен в анимационните филми). Това обаче се случва често, докато го сглобявате и разглобявате. И още по-често, ако го настъпите или транспортирате неправилно в колата. Никога не оставяйте сглобения прът в тревата, където не се вижда.

За да сглобите пръта, започнете от върха, като изваждате колената едно след друго до най-широкото. При разглобяването се върви по обратния ред - започвате с по-широките колена, които разхлабвате едно по едно чрез леко завъртане (с четвърт оборот) и накрая ги пускате да се подредят сами в най-широкото, служещо за калъф. Междувременно дръжте горната тапа в един и същи джоб, по възможност с цип. Тревата често играе мръсни номера на рибарите.

Когато ловите риба от брега, пръчът трябва да бъде достатъчно дълъг, за да може да достигнете

основното течение, както и поголяма дълбочина - обиталището на повечето риби. От друга страна, колкото по-дълъг е пръчът, толкова по-трудно се борави с него. Препоръчваме ви да започнете с дължина пет метра и ако всичко върви нормално, може да преминете на шест-седем метра. Ако пръчът е по-дълъг от седем метра, без да говорим за трудното манипулиране, дори със свръхлеките съвременни материали (въглеродни влакна или със силикатно-карбонов състав) рамото на лоста нараства значително, а това изисква голямо физическо усилие и ограничава времетраенето на риболова до час и половина-два часа. В този случай се използват оловни противотежести, които увеличават теглото на ръкохватката и придават устойчивост на пръта в ръката. Това недооценено помощно средство е много полезно, дори при относително къси пръчове.

Ако използвате пръчове от въглеродни влакна или от композити, внимавайте с електропроводите за високо и средно напрежение, защото тези материали са проводници. При влажно време те могат да провеждат индуциран ток без пряк контакт, понякога на метри разстояние. По време на гръмотевици могат да привлекат мълнията върху вас. Обмислете добре избора на вашия прът за всеки конкретен излет.

Емилиян Станев след успешен лов с Мария и Пенчо Кубадински

Въображението

В един оглушал от жега безветрен августовски следобед моето въображение видя жар птица и аз се развиках колкото уплашен, толкова и възхитен. Може би това беше авлига, която летеше над овошките, но тя ми се стори огненочервена и аз се затичах, закрещях и тръпки запълзяха по снагата ми. И днес, както и да си обяснявам това, не мога да се разуверя, че това не е била приказната жар птица... Не ни се иска да отричаме чудото, и най-невероятно да е то, такава е човешката душа, и затова суеверието върви ръка за ръка с надеждата.

Впрочем моето въображение и по-късно ме е лъгало. Във време на лов съм виждал вместо прост пън глухарка, въображаема лисица, също такава огненочервена, и дори съм стрелял по тях... С него и чрез него съм успявал да възстановя една убедителна действителност или да разбера исторически момент и събитие... Половината от нашите заблуждения, ако не и повече, се дължат на въображението, както и нашите надежди, страхове и тревоги, на него се дължи и любовта, защото то е приписало върху някоя жена особени добродетели и качества...

Емилиян СТАНЕВ из „Недописани спомени”

ЧАЛЪМИ

ВЪРЗАХА МЕ ЗА СПЕЦИАЛНА СЕДАЛКА

Д-р Антония ПЪРВАНОВА

Ще ви разкажа за два риболовни излета, които са свързани с доста емоции. Единият беше в Южна Африка. Вдиците ни бяха застопорени на риболовен катер. Хванахме много голяма риба - над 30-килограмов ялотител. Тя е сребристосиня на цвят с лимоненожълти перки. Когато я закачих, тя се мяташе много силно. Докато я изкарвах, ме върза-ха за специална седалка в долното помещение на катера, за да не падна в морето. Много се вълнувах, защото беше истинска борба. Преди петнадесетина години в Холандия, в центъра на град Маастрихт, ловях толстолоб в едно голямо езеро. Толстолобите бяха около двадесеткилограмови. Доста глупави животни, хващаха се по няколко пъти на ден, но си беше атракция. Около риболовците се събират доста хора, които ги окуражават. Необходими са усилия да докараш рибата до брега и често се влиза във водата до колене. Изкарваш го с кепче, правиш си снимка и го пускаш обратно.....

МЮНХАУЗЕН Е ЖИВ

Ти само се успокой

Разказано от Мир БОГОЕВ

Комшията на мой приятел всяка сутрин си палел колата и отивал на една река в резервата Витоша, на гърба на Чуй Петльово. Абсолютно забранено за риболов и затова имало пъстърва. Лови си той по три-четири пъстърви и се прибира. Най-накрая го хваща горският и се разиграва следната сцена. Нашият човек поглежда горския с особен поглед и започва да му говори като постепенно повишава тон: “Вярно, хващаш ме, но не бях добре с нервите. Лекувах се по психиатрии. Докторът ми каза да се разхождам край вода, защото това ще ме успокои. И за да не ме помислят за

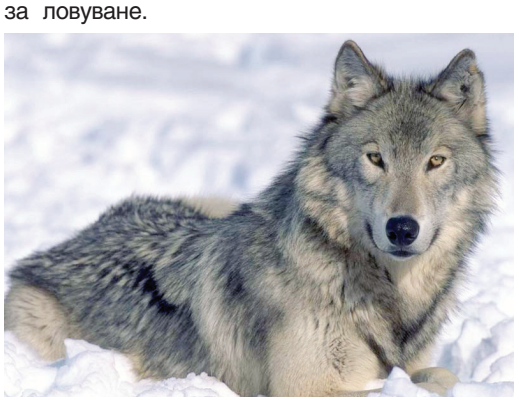
луд толкова рано сутринта, съм взел тази пръчка. Хванаха се някакви рибета, не ги и знам какви са...”

Горският се стреснал и казал: “Няма нищо. Ти само се успокой...”

ДИВОТО ЗОВЕ

ВЪЛЦИТЕ НА СЛОВАКИЯ

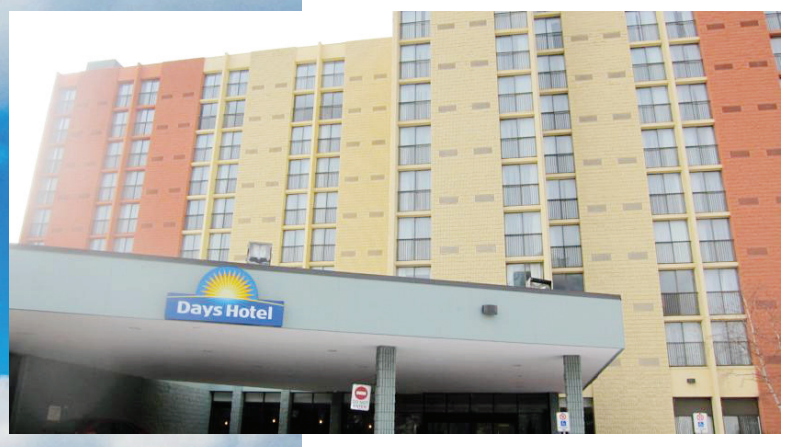
Вълците в Словакия живеят на глутници от по 4-8 животни. Така те са в състояние да улавят страхотна плячка, състояща се главно от глигани и благородни елени. Според наблюдения в Националния парк “Низке Татри” вълците ловуват на площ от около 85 кв. км. В момента в цялата страна броят им е около 150-350. В Словакия се смята, че вълците не са заплаха за хората. Вековното им преследване от ловци ги е превърнало в предпазливи и боязливи животни, дори е истински късмет там човек да срещне вълк. Словакия се е обявила за западната граница на “източноевропейските вълци”. Горите й изобилстват от копитни животни и са много привлекателни за ловуване.

ТОРОНТО
градът на Бантинг и Бест

Силуетите на Торонто

Days Hotel в Торонто

Коста КОСТОВ

Събуди ме побутването на стюардесата от полските авиолинии, която искаше да ме подготви за кацането на самолета и помоли да си закопчая предпазния колан. В илюминатора грееше интензивно и чисто слънце, което висеше малко над хоризонта, няколко минути преди залез. Погледнах екрана пред мен, който показваше височина 5334 метра, бързо падаща всяка секунда с 20-30 метра. Линията на полета се виеше северозападно от езерото Онтарио, около крайните квартали на Торонто, които поразително напомняха един мой сън, в който София беше чиста и приветлива дори в Люлин и Обеля. Разбрах, че скоро ще кацнем в Града на стълпотворението на народите, какъвто е буквалният превод на името Торонто от езика на хуроните.

Таксито ни поведе от летището по висококоростната магистрала към Days Hotel, разположен на Carlton Street, където отседнах следващите пет дни. Градът в ранната майска вечер изглеждаше спокоен, разположен в най-внушителната си финансова част около прочутата CNTower, телевизионната кула на Торонто, преди няколко години най-високата точка на света.

Още при първата ми дневна разходка из Торонто, макар и свръхмодерен, градът ми се стори бездушен и неуютен, завладян от веригата Starbucks coffee, която е почти навсякъде, където ти се завърти окото. Безразборно и някак неуютно струпване на огромни, внушителни и модернистични сгради, които те притискат към земята. Торонто определено не е моят град. Макар уреден, спокоен и модерен, градът е някак безличен и скучен. Едно истинско стълпотворение на нации и раси, с преобладаване на азиатските нюанси. Градът прилича на изнесена на Запад азиатска провинция. Толкова много азиатци не бях срещал в никой друг извъназиатски град. Правят впечатление и многото чернокожи, младите от които са облечени по калъп - с рапърски накривени огромни шапки с козирка и свръхшироки дънки. Това е модата и рядко можеш да срещнеш друг вариант на обличане. Градът е толкова предвидим и сив, че няма никаква съблазън за фотоапарата, който така си стои провиснал на рамото ми. Снимам без особен хъс и от време на време, колкото да не е без хич. Най-интересната находка се оказа Eaton Centre, внушителен и модерен мол, в който изведнъж разбираш, че тече някакъв социален живот сред модерните магазини и елеватори.

Торонто е чист град, което е баналното да споменавам, защото дефиницията за чист град е всеки един произволно взет град извън България, или поне не София. Населението от два милиона и половина се радва на точен и редовен транспорт, широки булеварди и богато заредени магазини, но въпреки това не съм убеден, че гражданите на Торонто са извънредно щастливи. Тук се работи яко за насъщния и работата заема почти цялото битие, по думите на българска емигрантка, работеща за една от водещите финансови институции в Торонто.

Най-привлекателното място за всеки лекар, дошъл в този северен град, е болницата, където през 1921 г. колегите Фредерик Бантинг и Чарлз Бест правят своето Нобелово откритие - инсулинът. Това място са същите две сгради, в които са работили някога двамата, принадлежащи и днес на Медицинския университет на Торонто. Тези две сгради-близнаци са гордост за гражданите на Торонто и носят имената на техните гениални съграждани: едната е Институт на Бантинг, а другата - Институт на Бест. По една сграда за всеки, свързани с малък вътрешен коридор-мост. Друга забележителност на града е сградата на старото кметство. На фона на тази изкусителна гледка новото модерно кметство на града изглежда невзрачно, независимо че в София този образец на модерната архитектура би стоял достойно.

Вероятно годишният приход на "Ниагарският водопад" е равен на брутния национален продукт на България

Призванието на гения е да съчинява мисли, които след двадесет години ще станат разбираеми за кретените.
Луи Арагон

Бантинг и Бест - откривателите на инсулина

Ниагарският водопад, освен неизбежна дестинация, се оказа романтично пътуване към детството, когато животът беше интензивно мечтаене преди сън. Водопадът е по-скоро красив, отколкото грандиозен или убийствен в размерите си. Внушителните му параметри стават осезаеми едва когато попаднеш непосредствено под пръските му. Тази възможност ти предлага малкото корабче с тайнственото име Maid off the mist, което те води направо в бездната. Красивата дъга, висяща над водопада, във всеки момент на деня е изключителна. Канадците и американците са превърнали ниагарската атракция в машина за пари и районът е потънал в скъпи хотели, ресторанти, вили и развлечения. Вероятно годишният приход на бизнес начинанието "Ниагарски водопад" е равен на брутния национален продукт на България.

Лошото вино, което пих във винарната на актьора Дан Акройд (Dan Aykroyd), известен с превъплъщенията си от филма Blues Brothers, беше финал на едно презокеанско пътуване, което не ми донесе особени и незабравими впечатления.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

Очаквайте

РОБИ УИЛЯМС ПОЗДРАВИ ФЕНОВЕТЕ НА БЪЛГАРСКИ

Светлин Русев подари „Голо тяло” за томбола

Като притежател на членска карта №1 академикът духовито честити петата годишнина от създаването на Съюза на колекционерите в България

Альона НЕЙКОВА

“Голо тяло” на акад. Светлин Русев бе една от най-желаните творби, които се разиграха на томбола в четвъртък вечер по време на отбелязването на петата годишнина на Съюза на колекционерите в България. Прочутият художник не само подари произведението си за случая, но и лично присъства на тържеството. Като изтъкнат общественик и ценител на изкуството Светлин Русев е притежател на членска карта №1 на Съюза на колекционерите в България. В приветственото си слово академикът шеговито нарече сдружението “копеле”, понеже “бе заченато в грях от няколко бащи и майки”. Академикът духовито постави красива диагноза на колекционерството, като го обяви за “тиха лудост”.

Акад. Светлин Русев и проф. Валери Стефанов по време на тържеството

“Във времена, когато другите се караха, ние се обединихме в името на обща кауза и инвестираме време, усилия и средства, за да опазим, съхраним и социализираме културното ни наследство. Колекционерството е благородно движение! С дейността си сдружението се утвърди като фактор в културния живот на страната и като една от авторитетните институции в гражданския сектор”, подчерта председателят на Съюза на колекционерите проф. Валери Стефанов.

Празникът на сдружението събра в градината на ресторант “Българи” колекционери от цялата страна, ръководството на Националната художествена галерия, общественици и политици. Приветствени адреси по повод годишнината бяха изпратени от името на председателката на комисията по култура и медии към НС Поли Карастоянова, както и от директора на НДК Мирослав Боршош. Зам.-кметът по направление “Култура, образование, спорт и превенция на зависимости” на Столичната община Тодор Чобанов изрази надежда, че Съюзът на колекционерите в България ще продължава да организира стойностни събития.

„Сабантуй” превзема Южния парк в столицата

Жители и гости на София имат възможност днес да вземат участие в един от най-ярките летни празници на башкири и татари - “Сабантуй”, с който се отбелязва завършването на пролетните работи и настъпването на дългоочакваното лято. Мероприятието, организирано от сдружението “Волжки българи”, ще се проведе в Южния парк.

Действието на празника ще се разгърне на площ от 10 хил. кв.м в района на булевардите “Петко Ю. Тодоров” и “Гоце Делчев”, където ще бъде инсталирана голяма сцена за професионални танцови и песенни творчески колективи и звезди на татарската и башкирската естрада, както и руски, български и казахски изпълнители. Мероприятието ще започне от 10 ч. с представлението на Националния фолклорен ансамбъл “Българе”.

„Авеню” се среща със софийските почитатели днес в клуб „Дали”

Снимка Красена АНГЕЛОВА

След успешните концерти на “Авеню” в Бургас и Русе дойде време и на софийските почитатели, които ще се забавляват с култовия дует днес от 20 ч. в клуб “Дали”, научи ДУМА от Александра Иванчева. “Нямаме търпение да се срещнем с публиката в града, в който живеем, работим и творим. Концертът в София е в разгара на турнето - искахме да натрупаме преживявания и емоции от другите градове, които да заредят емоционално събитието в събота вечер”, споделят двамата музиканти. “Бягство”, “Пропилени дни” и новият сингъл “Безвремие” са акценти в концерта, който ще представи най-доброто от авторската музика на “Авеню”. За инструменталното изпълнение ще се погрижи бендът в състав Васил Иванов (The Editor) - звуков дизайн, синтезатори, програминг, Стефан Попов (Gravity Co.) - ударни, Юлиан Янев - клавишни, Щерион Пилидов - китари, а бек вокалите са Христина Нейкова, звездите от втория сезон на “X Factor” Теодора Цончева и от третия сезон на “Music Idol” - Ели Раданова. Братята Иво и Пламен ще зарадват феновете с изпълнение на две парчета на дует “Авеню”. Билетите са от 10 до 15 лв.

Ако е истина, че животът е сцена, а ние всички сме актьори, то тогава трябва да съобщим на света, че топ режисьорката на културния отдел на ДУМА

ВИЛИАНА СЕМЕРДЖИЕВА

празнува още една година, изпълнена с натрупани мъдрост и ярка светлина. Колежката ни е моторът на това запазената марка на вестника да са статиите за онази култура, новините за която другите не съобщават. Вилиана не спира да е вдъхновителка на извисеното търсене на истинските стойности, а не безсъдържателните клишета да са модел на поведение. Заради това пожелаваме на нашата скъпа Вили подобаващ успех във всяка нейна ценна мисия, светли и окрилящи идеи, озарение, което да я води по правилните пътища, и никога да не спира да бъде все така лъчезарна и усмихната! И да не се отърве от лично щастие и вселенско здраве!

От екипа на ДУМА

Вицч

Срещат се две приятелки. Едната пита:

- Защо си толкова тъжна?

- Докторът каза, че на моя мъж му остават три месеца живот.

- Ау, представям си колко ти е тежко сега.

- И то как - вече четири месеца минаха, а той още е жив.

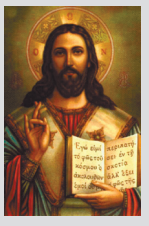
13. 06. 2015

АНТОНИЯ КОВАЧЕВА, кинокритичка
БОЙКО БОРИСОВ, министър-председател на България
ВЕНЕЛИНА ВЕНЕВА, лекоатлетка
Проф. д-р ЕМИЛ ЛОЗАНОВ, географ
ИЛИЯ ЛУКОВ, народен изпълнител
ПЕТКО КРЪСТЕВ, главен секретар на БНБ
ХРИСТО ЯВАШЕВ-КРИСТО, художник

14. 06. 2015

ВЕРОНИКА ДЕЛИБАЛТОВА, председател на Младежкото обединение в БСП
ВИОЛЕТА ГИНДЕВА, актриса
ИВАН ДЕЧЕВ, кинодраматург
КОНСТАНТИН ЗАНКОВ, кинооператор
ЛЮБОМИР КЮЧУКОВ, дипломат
ЛЮБОМИР ФИЛИПОВ, финансист
НИКОЛАЙ ИВАНОВ, волейболен треньор
ПЛАМЕН КОНСТАНТИНОВ, волейболен треньор
РАДОСЛАВ СПАСОВ, кинооператор
Акад. СВЕТЛИН РУСЕВ, художник
СТОЯН АЛЕКСАНДРОВ, финансист

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

13

Св. мъченица Акилина. Св. Трифилий, епископ Кипърски

Св. мъченица Акилина от палестинския град Вивлос била родена в християнско семейство, но рано осиротяла. Езическият управител искал да я принуди да се отрече от вярата, като принесе жертва на боговете. Въпреки мъченията св. Акилина не се съгласила. Загинала мъченически на 13-годишна възраст.

14

† 2-ра Неделя след Петдесетница - на Всички български светии. Св. прор. Елисей. Св. Методий, патр. Цариградски

Пророк Елисей имал пророчески дар. Трудил се повече от 60 години при шестима израилски царе - от Ахав до Иоас (Йоахаз). Към прор. Елисей се обръщали за помощ и обикновените хора. Притежавал изключителна сила на духа, твърда вяра и прозорливост.

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

Шедьоври, създадени с куки, или плетенето като изкуство и занаят

Необичаен празник се отбелязва вече над десетилетие - от 2005 г., всяка втора събота на юни е прието да се чества Световният ден на плетенето пред публика (World Wide Knit in Public Day). Той е за всички онези, които са завладени от процеса на създаване на различни дрехи, предмети от бита или елементи от интериора с помощта на прежда и куки. Изкушените от това изкуство се събират някъде на обществено място - в парка, в кварталното кафене или просто пред блока, където живеят, и се отдават на любимото занимание. За първи път тази инициатива става факт в Париж. Забавлението е измислено от почитателката на плетенето Даниел Лендес. Постепенно примерът на французойката и приятелките й вдъхновява и жителите на други държави - САЩ, Англия, Швеция, Финландия, Норвегия, Естония и т.н. Акцията се сдобива със собствена емблема, на която са изобразени куки за плетене на фона на картата на Европа. А на много места по света събитието се провежда с елемент на благотворителност - често майсторките даряват сътворените от тях дрехи на хора от социални домове или продават произведенията си, като след това събраната сума също се насочва в помощ на нуждаещите се. Най-активните се опитват да "оплетат" целия свят, изпращайки изделията си в далечни страни и дори на други континенти. В рамките на Световния ден на плетенето се организират различни изложби, ревюта, уъркшопи, пърформанси и др. Според най-нови данни инициативата завладява жителите на над 350 града на планетата ни.

В над 350 града по света всяка втора събота на юни всички желаещи публично премятат бримки

Трудно е да се каже откога плетенето е познато на хората. Историците са на мнение, че то не е толкова старо като тъкачеството, изтъквайки като основен аргумент, че не са открити каквито и да било артефакти за този занаят. Все пак се твърди, че първи започват да плетат арабите, а от тях се научават да въртят куките и кръстоносците и така това изкуство стига до Испания.

Смята се, че в началото се използвали не куки, а... рамки - кръгли или правоъгълни. Номадите от Северна Африка намотавали върху тях прежда-та. Историците обаче се затрудняват да уточнят кога точно в племената минават към плетенето, познато и днес. Не са открити и образци от древни творби, създадени с помощта на конци и куки, понеже и коприната, и вълната под влиянието на времето оставят след себе си само прах, за разлика от тъканите, от които са запазени цели фрагменти. Все пак се знае, че чорапите са сред първите, направени с помощта на две пръчици, допринасящи за по-лесното издърпване на конците. Създадени са в Египет през I хил. н.е. Любопитен е и фактът, че в страната на фараоните е било прието в дрехите да се вплитат различни билки и талисмани.

Първоначално плетивото е изключително мъжко занимание. В продължение на близо пет столетия се използва само коприна и памук, а чак след това в употреба влиза и вълната. В Англия самата дума "плетиво" се появява едва през XIII век. Оттогава тази творческа дейност се използва най-вече за създаване на шапки за войници и моряци. Останалите детайли от облеклото на армията доста време се шият, тъй като производството на стоманени куки за плетене е било доста скъпо.

Оказва се, че самата кралица Виктория била много добра в това изкуство. Тя не само се увлича от плетенето до края на живота си, но и благодарение на нея подобни занаяти от средата до края на XIX век получават широко разпространение и стават популярни. Странно, че това не се случва по-рано, тъй като Англия винаги се е славела с висококачествена овча вълна. Повечето лейдита обаче извънредно бързо се научават да плетат най-различни предмети - от чантички и ръкавици до шалове и шарени якета, като проявявали страхотен майсторлък. След механизирането на процеса със специални машини обаче от занаят това изкуство се превръща в приятен начин за релакс.

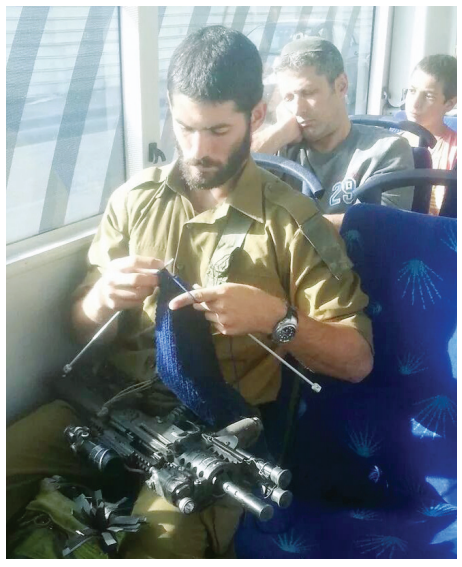
Съществуват сведения, че през 1566 г. шведският крал Ерик имал 27 чифта плетени чорапи, внесени от чужбина, като всеки от тях струвал колкото годишното възнаграждение на придворния слуга.

В Литва е било прието преди сватбата младоженците да си подаряват плетени ръкавици със сложна многоцветна шарка. Според традиционните схващания, колкото са по-пъстри, толкова по-интересен живот очаквал съпрузите.

Световната рекордьорка по плетене живее в Холандия и се казва Мириам Тегелс. Жената успява да развие "скорост" от 118 бримки в минута. И така влиза в историята и побеждава Линда Бене, която цели 10 години държи палмата на първенството в Северна Америка, като усуква за 3 минути 253 бримки. Съществуват и доста други интересни постижения в областта като рекорда за едновременно плетене: през септември на 2012 г. в самия Роял Албърт хол в рамките на четвърт час с куки и конци са боравили заедно 3083 души. Дейвид Бабкок пък се е прочул с факта, че обича да участва в маратони по плетене, където кандидатите трябва за 6 часа да създадат възможно най-дълъг шал. Мъжът веднъж дори успява да подобри постижението на британката Сюзи Нюър, като за 5 часа, 48 минути и 27 секунди изплита 3-метров аксесоар.

Смята се, че това занимание благотворно повлиява човешкия организъм - понижава кръвното налягане, хармонизира работата на сърдечносъдовата система и стомашно-чревния тракт, премахва напрежението и намалява раздразнителността.

Експертите са установили, че по време на секс за 6 минути човек изгаря 21 калории, а когато борави с куки и прежда, за половин час губи 55 калории. Всеки може да избере най-подходящ и приятен начин за отслабване, нали?

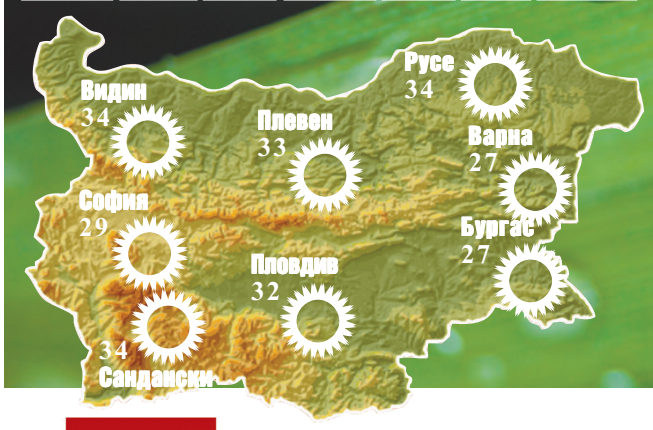
ИЗПИТИ ЗА МАЙСТОРЛЪК

Цели гилдии на майсторите на плетенето съществуват в Европа чак до XVIII век. Членовете им са само мъже. И получаването на титлата "майстор" изобщо не е лесна работа, предшествана от продължителен процес на обучение. Първоначално желаещите да овладеят това изкуство учат 3 години, а после още толкова чиракуват.

С нарочен изпит се определяло дали занаятчията може да бъде признат за майстор. За целта кандидатът в продължение на 13 седмици трябвало да изплете вълнена шапка, няколко шарени ръкавици и дълги чорапи, елече и риза. Но за най-сложно се смятало създаването на плетен килим с размери 1,5х1,83 метра, на който трябвало да бъдат изобразени животни, както и орнаменти от листа и цветя. Изпитът се смятал за успешен, ако някой от гилдията, оценяваща създадените произведения, пожелаел да се сдобие с тях.

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес ще бъде слънчево с максимални температури между 29-34 градуса. След обяд в Източна България ще се появи слаб до умерен вятър от юг-югоизток. Атмосферното налягане ще е по-високо от средното. Над планините ще е слънчево, след обяд с незначителна купеста облачност. Ще духа умерен вятър. Максималната температура на височина 1200 м ще е около 22 градуса, на 2000 м около 16 градуса. По Черноморието ще е слънчево и ще духа характерният морски бриз. Максималните температури ще са между 25-27 градуса, температурата на морската вода е 21-22 градуса. Вълнението на морето ще е около 2 бала.

Изгледи за

14 максимални **30°/32°**

15 максимални **34°/36°**

В неделя ще бъде слънчево. Максималните температури ще се повишават. В понеделник ще е много горещо с температури от 32 до 36, 37 градуса.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Станка Динева - 224; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на "Пегас" - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200, 810 73 78

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано" 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

"Национална дистрибуция" ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА" Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ", „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК" И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО"

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

05.45 Още от деня информационно предаване/п/
06.30 Зелената линейка /п/
07.00 Телепазарен прозорец
07.15 Милион и две усмивки детско предаване /п/
08.40 Мястото БГ
08.50 Децата на Балканите - с духовност в Европа документален филм
09.20 Щастливият Сьбо детски игрален филм /Германия, 2012г./,
11.00 Отблизо с Мира Развлекателно предаване с водещ Мира Добрева
12.00 По света и у нас
12.30 Оперативна програма „Околна среда" - Свиленград /п/
12.40 Брадзи
13.05 Иде нашенската музика Предаване за фолклор с водещи Даниел Спасов и Милен Иванов
14.05 Малки истории
15.00 Световна лига по волейбол: Канада - България/мъже/ /п/
17.00 Вяра и общество с Горан Благоев Предаване за религия и култура
18.00 Животът е вкусен с Ути Бъчваров Кулинарно реалити /п/
19.00 Светът на бъдещето документален филм /10 епизод/
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.30 Спортни новини
20.45 Шоуто на Канала Развлекателно предаване
21.45 Не без дъщеря ми игрален филм /САЩ, 1991г./, режисьор Брайън Гилбърт, в ролите: Сали Фийлд, Алфред Молина, Шийла Розентал и др.
23.45 По света и у нас
00.00 Банско 2014: Концерт на Йиока /1 част/
00.55 Днес на игрите в Баку обзорно предаване

bTV

06.30 „Агрофорум" - предаване
07.00 „Дивата муха" /п./ - предаване за екстремни спортове
07.30 „Мястото BG" - информационна кампания на Министерство на туризма
08.00 „Тази събота" - актуално предаване с Мариана Векилска, Жени Марчева и Диана Любенова
11.00 „Cool T" - лайфстайл предаване с водеща Петя Дикова
12.00 bTV Новините
12.30 „Аламинут: ново поколение" - комедийно шоу
13.00 „Моето куче Скип" - драма, семеен, САЩ, 2000г.
15.00 „Мармалад" - развлекателно предаване с водещи Радост Драганова и Димитър Павлов
16.30 „Предай нататък" /п./ - социален проект с водещ Наталия Симеонова
18.30 „Бинго милиони" - телевизионна лотария
19.00 bTV Новините
19.30 bTV Репортерите - предаване за журналистически разследвания и филми
20.00 „Девет месеца" - романтичен, комедия, САЩ, 1995г., режисьор: Крис Кълъмбъс, в ролите: Кристин Дейвис, Том Арнолд, Джоан Кюсак, Хю Грант, Джеф Голдблум, Джулиан Мур, Робин Уилямс
22.00 „Комиците" - комедийно шоу
23.00 „Гаджето на най-добрия ми приятел" - комедия, романтичен, САЩ, 2008г., режисьор: Хауърд Дойч, в ролите: Дийн Кук, Кейт Хъдсън, Алек Болдуин, Джейсън Бигс
01.00 „Гроздето на раздора" - комедия, САЩ, 1998г., в ролите: Джак Бърнс, Виола Харис, Скот Ерик, Майкъл Ресник
02.50 „Cool T" /п./

NOVA

06.30 „Виолета" - сериен филм
07.30 „Събуди се..." - предаване на НТВ
10.00 „На светло" с Люба Кулезич
11.00 „Съдебен спор" - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 Темата на Нова
13.00 „Запази последния танц 2" - с уч. на Жаклин Бисе, Мария Брукс, Тре Армстронг, Изабела Мико, Кальмбьс Шорт и др.
15.00 „Комбина" - предаване на НТВ
18.00 „Ничия земя" - предаване на Нова телевизия
19.00 Новините на Нова - централна емисия
19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ
20.00 „Опасно синьо: Рифът" - с уч. на Марша Томасън, Крис Кармък, Лора Вандервурт и др.
22.00 „Неуловим" - с уч. на Джеймс МакАвой, Анджелина Джоли, Морган Фрийман, Терънс Стамп, Томас Кречман и др.
00.10 „Запази последния танц 2" - с уч. на Жаклин Бисе, Мария Брукс, Тре Армстронг, Изабела Мико, Кальмбьс Шорт и др.
02.50 „Опасно синьо: Рифът" - с уч. на Марша Томасън, Крис Кармък, Лора Вандервурт и др. /п/
04.20 „Неуловим" - с уч. на Джеймс МакАвой, Анджелина Джоли, Морган Фрийман, Терънс Стамп, Томас Кречман и др. /п/

1

06.00 Новини
06.10 „Сергей Маковецки. Роб на сценната"
07.00 Игрален филм: „Приятелю, Колка!.."
08.25 „Свири, хармонико любима!"
09.00 „Умници"
09.45 „Слово на пастира"
10.00 Новини
10.15 „Вкусно"
10.50 „Иля Глазунов. Стълбата на самотата"
11.45 „Смешарики. Новите приключения"
12.00 Новини
12.15 „Идеалният ремонт"
13.00 Игрален филм: „Височина"
14.35 Игрален филм: „Василиса"
18.00 Вечерни новини
18.30 „Отгатни мелодията"
19.10 „Комбат „Любе". Концерт, по повод юбилея на Игор Матвиенко
21.00 Време
21.20 „Тази вечер" с Андрей Малахов
22.50 „Танцувай"
01.15 Игрален филм: „Да се намери и обезвреди"
02.40 Игрален филм: „Сватовството на хусаря"
03.55 Игрален филм: „Войникът се завърна от фронта"

ОВЕН

Имате добри намерения и ще ви се удаде да убедите в тях околните - приятели, роднини, колеги, партньори.

21 март - 20 април

РАК

Настроението и самочувствието ви ще се подобрят доста от новостите в бизнеса ви, които ще научите днес.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Нуждаете се от гаранции, за да пристъпите към конкретни действия, най-често свързани с бизнеса.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Днес ви предстои среща, която ще ви направи по-внимателни и добри, защото ще се почувствате щастливи.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

На трудностите гледате като на поредното предизвикателство, с което трябва да се справите още днес.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Конструктивното ви решение днес на професионален или друг важен проблем ще ви спечели привърженици.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес ще се ориентирате бързо във възникнала нова ситуация в работата ви и няма да сгрешите в нищо.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Програмата ви е натоварена и е възможно част от задачите ви да отпаднат, за сметка на други по-важни.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

На работното място ще срещнете затруднения в общуването, но бързо ще намерите най-верния тон.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Ще научите новина, отнасяща се до бъдещ проект и това ще ви накара днес да засилите контактите си.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Не избързвайте в решенията си, съобразявайте се с хората около себе си. Ще намерите правилния изход.

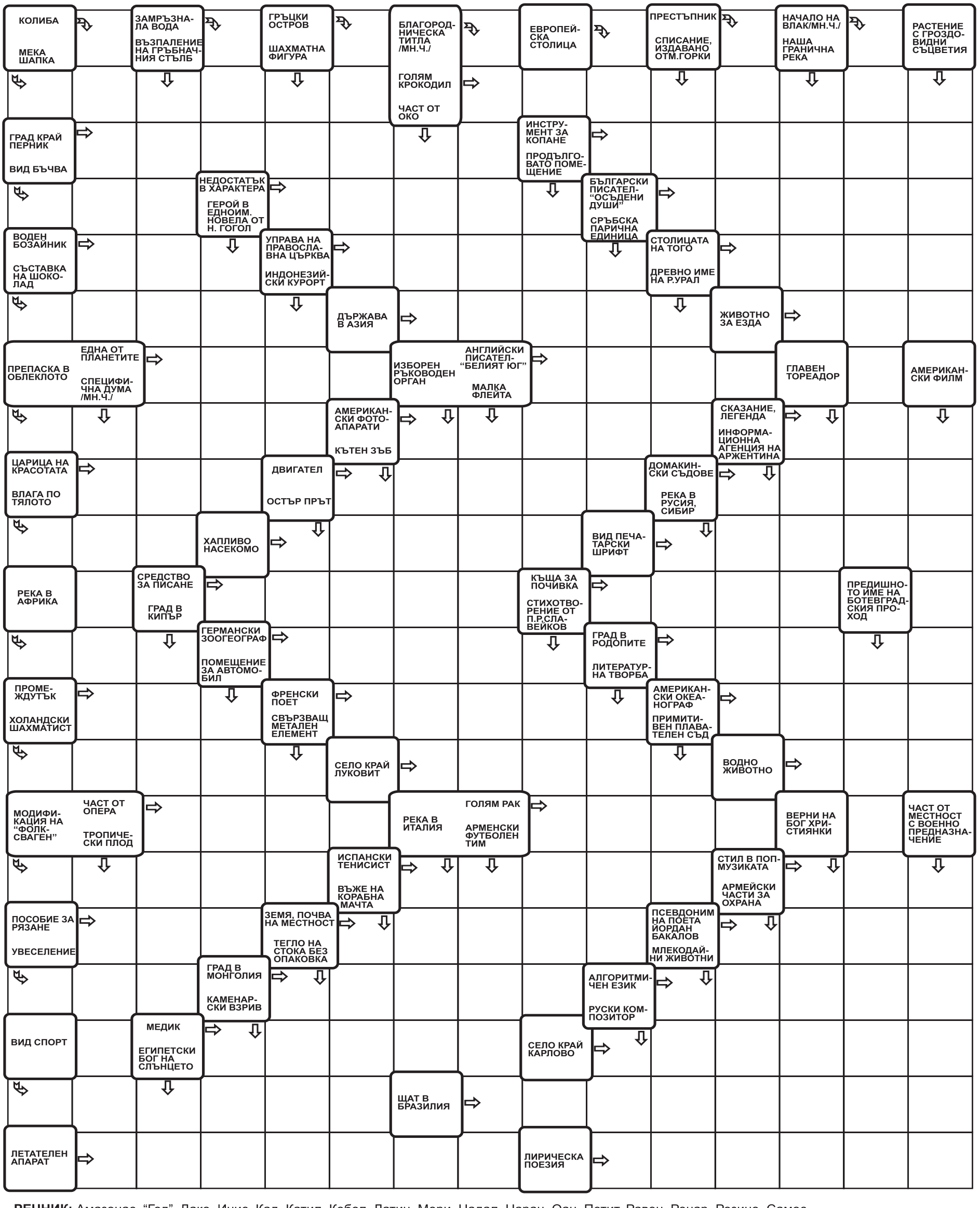
23 ноември - 21 декември

РИБИ

Днес среща с приятел ще ви помогне да се разтоварите от деловата и напрегната обстановка около вас.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

РЕЧНИК: Амазонас, "Год", Дако, Инис, Кад, Катил, Кобол, Латин, Мори, Надал, Наран, Оан, Петит, Равен, Ренар, Розино, Самос, Тиман, Торос, Яик.

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: СВЕТКАВИЦА - ДАНКЕ - БАЛ - ИВА - ЛЕН - СТАРА ЗАГОРА - ГДР - МАЛОМИР - ШАРП - РЕВ - ЕОКА - ТОАЛЕТИ - ОФИСИ - ОТВОРИ - ПРАБЕНЕФЛА - ТТ - РК - ПЕКТИН - ЛА - СЛЕДОТЪРСАЧ - БАРЕЛЕФИ - МЕСИНА - ДОНОР - ТЕФ - СКЕЛЕТ - ТЕАТЪР - ВЕТАРО - ИЛИМ - РОЛС - КОЛЕВ - НЕН - ЯНЕ - ОБЕРТОНОВЕ - ИЛАРО - ОКОВИ - ИАВ - ВОРОШИЛОВ.
ОТВЕСНО: СВИДЕТЕЛ - КИНО - ЕВРОВ - ЕМЕЛЕК - БТА - КОРДЕЛИ - МАРКО СЕМОВ - ЗАЛА - ТИТ - БИ - ВЕЛТ - ПЪН - РЕ - КИНООПЕРАТОРИ - МАРКС - ЕЛТА - ВАСИЛ АТАНАСОВ - ТРЕБИЧ - ОДА - ТЕН - ДЪКОВ - АРШИН - БОРОВО - АНАА - ЕЛАН - ЛЕР - КЗР - ФАРОВЕ - НЕАПОЛ - ЕРЕВИШ - ФАУЛ - ЛИ - ОБОРИ - ЕТАНАЛ - АРЕСТ - ФЕРЕРО - СЛАВИ ТРИФОНОВ.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: ТЪРГОВЕЦ - КОС - ИРА - ДЕЛВА - ОР - ЕЛЗА - НАЕМАНЕ - РАМЕНЕ - ТАН - ЕК - ЦИАНАТИ - ААР - КУТРЕТА - Н.В. - ЕРИТЕМА - РАЗКОЛИ - МЯХ - ИРИС - АЙ - РАНА.
ОТВЕСНО: ТИЕРИ АНРИ - ЪРЛА - АВАР - РАЗМЕР - ЗИ - АЕК - ЕКС - ОД - ВЕНЕЦУЕЛА - ЕЛА - ИТРИЙ - ЦВЕТАРИ - АМАНЕТ - АНАТЕМА - ООН - ТАМЯН - СРЕЩИ - А-ХА.

4	8	5	2	3	6	1	9	7
1	7	6	9	5	8	4	3	2
3	2	9	7	4	1	8	6	5
2	6	7	4	1	3	5	8	9
5	1	4	8	2	9	6	7	3
9	3	8	6	7	5	2	4	1
8	5	3	1	6	7	9	2	4
7	9	2	5	8	4	3	1	6
6	4	1	3	9	2	7	5	8

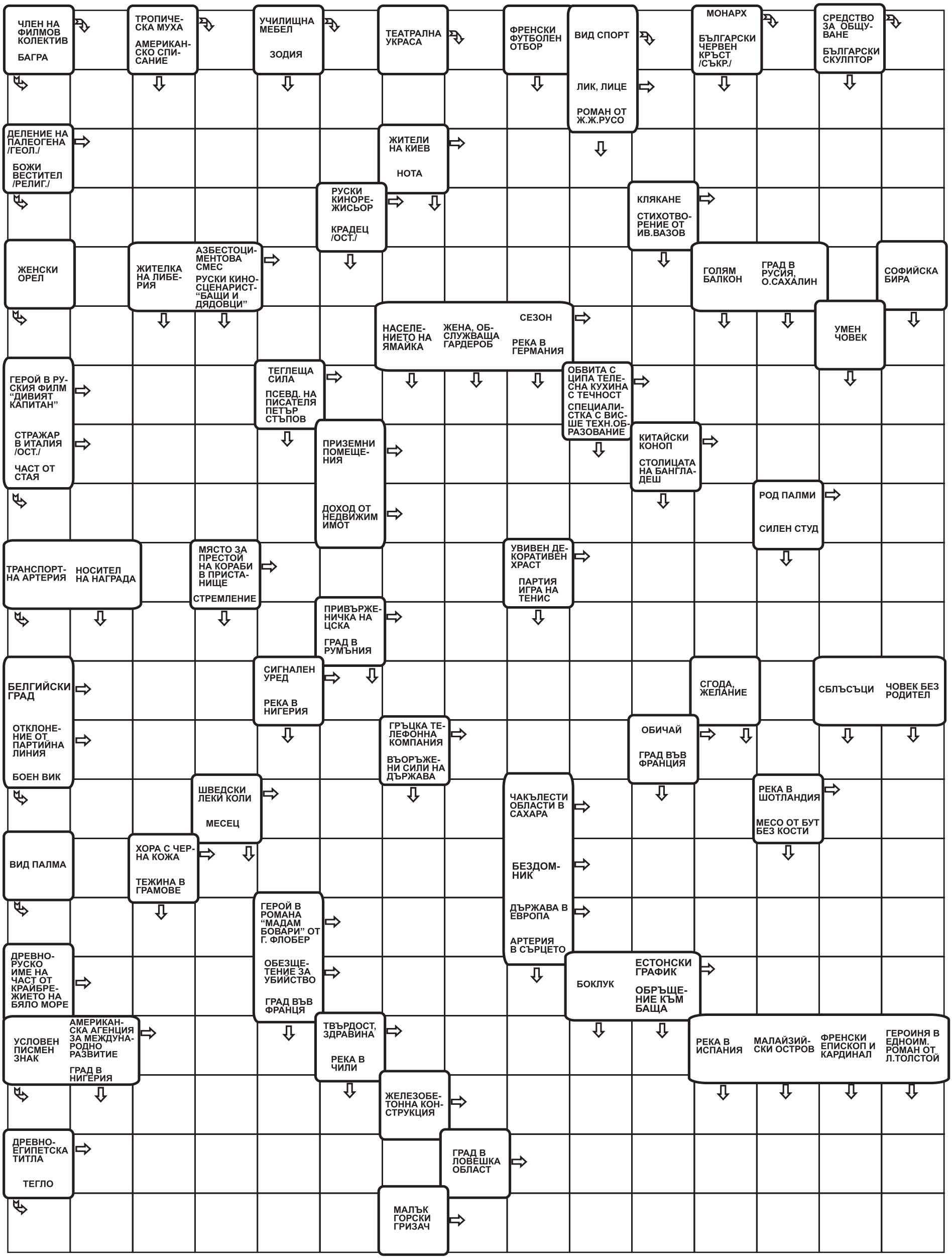
8	7	5	4	6	3	2	1	9
2	1	9	8	7	5	6	4	3
3	6	4	1	9	2	8	7	5
5	2	1	3	8	7	9	6	4
7	4	3	9	2	6	5	8	1
6	9	8	5	4	1	7	3	2
1	5	6	7	3	9	4	2	8
4	3	7	2	5	8	1	9	6
9	8	2	6	1	4	3	5	7

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

РЕЧНИК: Айе,Алик, Аорта, Аренда, "Вог", Етернит, Инин, Ифе, Клошар, Лоа, Осе, Оха, Ра-Ра, Рег, Рец, Роан, Роом, Саго, Снагов, Тат, Тер, Узус, Цеце.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

www.duma.bg

ДУМА

СЪБОТА 13 ЮНИ 2015

6000 атлети на I европейск

В столицата на Азербайджан започва генералната репетиция на Стария континент за Олимпиадата в Рио 2016

Над 6000 атлети от 50 страни ще се състезават в 20 спорта на първите Европейски олимпийски игри в Баку, които бяха открити снощи с помпозна церемония. Състезанията ще продължат до 28 юни, а форумът следва модела на други континентални игри – Азиатските и Панамериканските, обединяващи двуцифрен брой спортове и провеждащи се през 4 години. Надпреварата на Стария континент се организира от Асоциацията на европейските олимпийски комитети и ще се състои в летните месеци на предолимпийските години.

Избраният за домакин на вторите Игри през 2019 г. Холандия обаче се отказа в навечерието на откриването на първите заради липса на достатъчна обществена подкрепа и засега провеждането им е под въпрос.

За повечето участници Баку 2015 е най-сериозната проверка на какво ниво е подготовката им за XXXI олимпиада в Рио де Жанейро 2016.

В 11 спорта раздават визи за Рио

въпреки че олимпийските спортове в столицата на Азербайджан са 16. Нормативи за Олимпиада 2016 ще бъдат покривани в леката атлетика, стрелбата с лък, плуването, а квоти за участие ще бъдат раздавани в бокса, колоезденето, стрелбата, тениса на маса, таекуондото, триатлона, волейбола и борбата.

В борбата, джудото и леката атлетика Игрите в Баку ще бъдат същевременно и със статут на европейски първенства.

За подготовката за Европейските игри в началото на май БОК създаде оперативен щаб, ръководен от Белчо Горанов, генерален секретар на комитета. Щабът включва представители на БОК, спортното министерство и Антидопинговия център.

127 спортисти изпратихме в Баку

Със 127 атлети в 23 от общо 29 категории спорт България е 22-ра по брой участници. 67 „лъва“ и 60 „лъвици“ заминаха пременени в тъмносини олекотени памучни сака и светлосиви панталони от специално създадена колекция на „Агресия“, а знаменосец на делегацията ни на церемонията на откриването беше най-изявената ни олимпийка - носителката на 2 златни и 3 бронзови медала Мария Гроздева. В Баку още от края на май са 2-кратната олимпийска вицешампионка по борба Станка Златева (75 кг) и боксьорите от мъжкия отбор.

Делегацията ни доближава участието ни в Сеул 1988 и Барселона 1992.

“За мен Баку е генерална репетиция за Олимпиадата в Рио догодина. По численост на участниците се доближаваме до най-силните ни олимпийски игри в Сеул през 1988 и Барселона през 1992 г. Дано и успехите ни бъдат подобни”, заяви председателят на БОК Стефка Костадинова.

Днес започват схватките в класическата борба. Там надеждите ни за злато са свързани най-вече с Александър Костадинов, шампион от Евро 2014 във Вантаа, Финландия. С надежди за медали на тепиха изпратихме и опитните “класици” Явор Янакиев (75 кг) и Владислав Методиев (98 кг), “свободняците” Владимир Дубов (57 кг) и Радослав Великов (61 кг) и Таибе Юсеин (60 кг) от дамите. Днес по обяд и волейболистките ни ще изиграят първия си мач в група Б срещу Германия. През ден следват двубои с Русия, Сърбия, Хърватия и Холандия, селекционерът Драган Нешич се закани, че момичетата му са готови за златните медали.

С традиционни високи очаквания изпратихме и волейболистите, макар че ни представлява фактически Б-националният отбор. За селекционера Пламен Константинов главната цел за 2015 г. е Световната лига, на чиито финали във 2-ра група сме домакини, както и на европейското първенство през септември.

Отборът за Азербайджан е предвождан от помощника на Гибона Николай Желязков и представлява сплав от опитни състезатели като Тодор Алексиев, Георги Братоев, Николай Николов и младоци, повечето от които абсолютни дебютанти на голям форум. Волейболистите стартират в неделя от 12.30 ч. с Белгия, а после поред следват през ден мачовете им с Италия, Германия, Русия и Словакия.

България ще има представители и в плажния волейбол - дуото Ирена Мишонова – Светла Ангелова.

Имаме дует и в батута – Валерия Йорданова и Симона Иванова, които ще скачат и индивидуално. Ще бъдем представени от смесена двойка и при гимнастиците – Алекс Жеков и Елена Великова, а най-изявеното име сред шестимата в спортната гимнастика инди-

СНИМКИ BGOLYMPIC.ORG

Участниците в българската делегация бяха тържествено посрещнати в Олимпийското село в Баку

КРАСЕН КРАЛЕВ:

Не са важни медалите, а изгряващите нови звезди

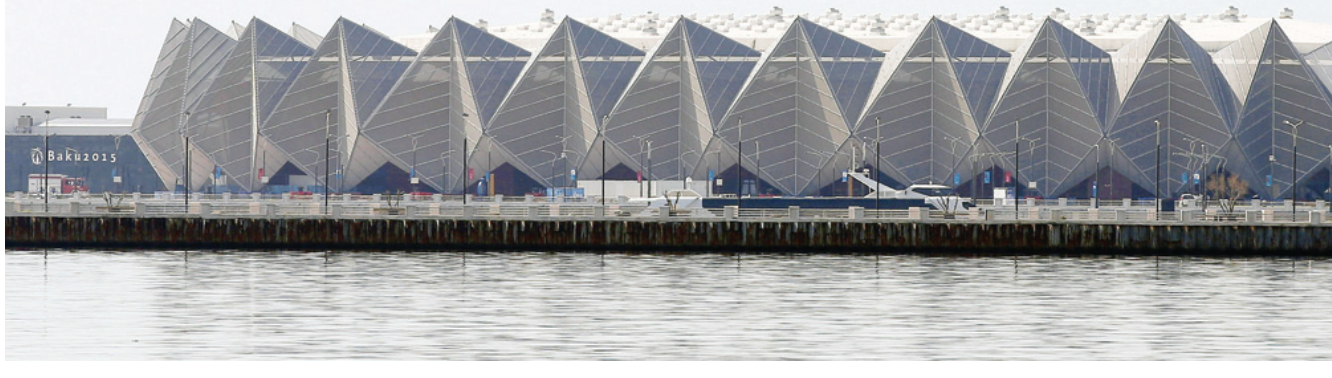
Президентът на федерацията по борба и вицепрезидент на БОК Валентин Йорданов си прави селфи със спортния министър Красен Кралев и вицепрезидента на волейболната федерация Любо Ганев, докато треньорът на боксьорите Михаил Таков и председателят на БОК Стефка Костадинова чакат реда си

Спортният министър Красен Кралев се срещна с част от българската делегация в Олимпийското село в Баку преди откриването на I европейски игри и изказа оптимизъм, че още днес ще се радваме на първи медали. “Борците стартират и съм убеден, че ще започнат много силно”, каза варненецът и пожела на председателя на БОК Стефка Костадинова и на представителите ни здраве и успехи в битките на първата европейска Олимпиада. “Аз ви пожелавам първо да се върнете живи и здрави, да нямате контузии, да участвате в състезанията освободено, без напрежение. Не искам да ви натоварваме с големи очаквания, искаме да реализирате вашите възможности, личните си резултати, а нещата сами ще си дойдат”, каза министърът. Според него домакините от Азербайджан са дали максимума от възможностите си, за да убедят Европейската общност, че трябва да се провеждат такива игри, и това кара всички чуждестранни гости да се чувстват добре.

“Това е едно историческо събитие и мисля, че тези игри ще имат продължение. Те са крачка напред в развитието на спорта, в осигуряването на възможност на по-младите спортисти да покажат своите възможности. Не е важно колко медала ще вземем на тези игри, важното е колко нови наши звезди ще изгреят на този форум”, категоричен беше министърът. “Повечето спортни министри на Европа са тук. Спортът е много важна част от политиката. Много често там, където дипломацията се проваля, спортът започва да върши работа”, каза Кралев, който по-късно заедно с премиера Бойко Борисов присъства на обяд, даден от президента на Азербайджан Илхам Алиев за официалните гости на откриването на игрите.

“Мисля, че ще станат много силни Първи европейски игри. Церемонията по откриването се очаква да бъде невероятна и уникална”, допълни Стефка Костадинова. На откриването се очакваха 44 държавни глави и премиери да уважат събитието, както и президентът на МОК Томас Бах и повечето членове на МОК.

Кристалната зала на брега на Каспийско море ще бъде арена на състезанията по волейбол, бокс, карате, таекуондо и фехтовка

в 20 спорта ки игри в Баку

видуално е Александър Батинков.

Треньорката на ансамбъла по художествена гимнастика Ина Ананиева пък подчерта, че иска съчетание без грешка на лента в Баку, а многобоят започва на 17 юни от 10.00 ч. В индивидуалната надпревара ще ни представят най-силните ни грации Мария Матева и Невяна Владинова.

Стрелбата е фаворит за най-много отличия

от Игрите в бившата съветска република. Срещу мишените ще застанат еврошампионът на 10 м пушка от Арнем 2015 Антон Ризов, спечелилата преди дни злато на 10 м пневматичен пистолет от Световната купа в Мюнхен Антоанета Бонева, първият българин с квота за Олимпиадата в Рио Самуил Донков (също на 10 м пистолет) и олимпийската шампионка от Сидни 2000 и Атина 2004 на 25 м малокалибрен пистолет Мария Гроздева.

В стрелбата с лък както индивидуално, така и на при смесените двойки, ще участват Явор Христов и Добромира Данаилова.

Сериозен интерес буди участието и на колоездача Николай Михайлов - първия българин, стартирал и завършил „Джиро д'Италия". В състезанията на шосе ще се пуснe и Стефан Христов.

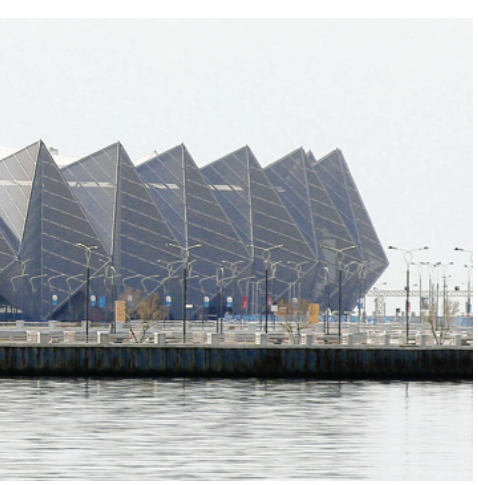
Баща и дъщеря ще ни представят

в триатлона - Емил и Христа Стойневи.

В плуването родната чест ще защитават Матю Ценков, Калоян Николов, Диана Петкова и Бояна Томова, а в гмуркането – Димитър Исаев и Богомил Койнарски.

Боксьори ще имаме в 9 категории

от 10 при мъжете и в 3 от 5 при

Знамето на България се развява в центъра на Баку наред с националните флагове на останалите страни участнички в I европейски олимпийски игри

УЧАСТВАТ 150 ОЛИМПИЙСКИ И 200 СВЕТОВНИ ШАМПИОНИ

Патрик Хики

150 олимпийски шампиони и 200 световни първенци са между участниците в I европейски игри Баку 2015, похвали се Патрик Хики, президент на Европейските олимпийски комитети (ЕОК), които притежават правата и организират състезанията.

"Благодаря на домакините от Азербайджан, които в много кратки срокове - за близо 2 години - успяха да се справят с нелеката задача. Имаме записани 6000 участници в 29 спорта. 50 телевизионни канала подписаха контракти да предават от Баку, 53 000 души са ангажирани с организацията. Билетите за откриването бяха напълно изкупени, очаква се голяма посещаемост на всички стартове, а всичко по подготовката и организацията върви гладко," каза още Хики.

Шефът на европейските олимпийски комитети не скри разочарованието си от отказа на Холандия да бъде домакин на вторите игри през 2019 г., но твърдо заяви, че това няма да попречи на новия проект.

"Имаме два града, които настояват да са домакини, но не мога още да ги съобщя, тъй като в момента водим конфиденциални преговори. Надявам се след Баку, ако всичко върви така гладко и по план - желаещите да станат много повече. Вече имаме и запитвания за третите игри през 2023 г. Преди 2 години възнамерявахме да направим игрите с десетина спорта по подобие на Азиатските, Африканските или Панамериканските игри. Но толкова много федерации поискаха да участват, че вече имаме 29 спорта и дори отказахме заявки за нови дисциплини и спортове поради липса на място за настаняване в атлетическото село" каза Хики.

На откриването снощи се очакваха да присъстват 44 държавни глави и премиери, а участие са потвърдили половината от членовете на МОК, както и лично президентът Томас Бах.

дамите, където надеждите ни са особено големи. Там личат имената на първата ни световна шампионка от Чеджу 2014 Станимира Петрова (54 кг) и еврошампионката от Букурещ 2014 Стойка Петрова (51 кг), както и на опитната Деница Елисеева (60 кг).

И в бадминтона таим надежди

за отличия. В индивидуалния турнир при жените ще участват Петя Неделчева и Линда Зечири, а на двойки с амбиции за челно класиране ще излязат сестрите Стефани и Габриела Стоеви. С ракетата и перото ще видим още Благовест Кисьов (индивидуално) и Лилиян и Михаил Михайлови (двойка).

С реални шансове за класиране на подиума

е и световният вицешампион на 1000 м едноместен каяк от Москва 2014 Мирослав Кирчев. На 500 м и 5000 м индивидуално каяк при дамите ще ни представя натуразилираната унгарка Беренике Фалдум, а на 200 м двойка мъже – Галин Георгиев и Николай Митев. В Баку няма да видим 3-кратната еврошампионка Станилия Стаменова, чиято дисциплина 200 м едноместно кану ще влезе в олимпийската програма на XXXII олимпиада в Токио 2020.

За Баку с амбиции за медал заминаха и джудистите Янислав Герчев (60 кг), Ивайло Иванов (81 кг) и Ивелина Илиева (57 кг), както и единствената ни представителка в карането Борислава Ганева.

Фехтовачите Деян Добрев (шпага) и Атанас Арнаудов (сабя) ще излязат на пътеките в Баку. Сред 6-имата български самбисти пък се откроява бронзовият медалист от Универсиадата в Казан 2013 Мартин Иванов (74 кг).

В тениса на маса ни представя Анелия Карова.

Произведено в България

Игри или екскурзия?

Иван ЧЕНЧЕВ

Тръгнаха първите в историята европейски игри в Баку. На церемонията по откриването нямаше само лентичка, която да клъцне Б.Б., който обаче съвсем естествено присъства на тържеството, отразено от 53 телевизии из дебрите на планетата. Вероятно е можело състезанието да не започне, ако той не бе там, но слава богу, премиер-министърът ни склони все пак да уважи събитието. Сега сериозно. Това са експериментални игри. До този момент своеобразната евроолимпиада не съществуваше. Но ето, че и такова животно вече има. Нищо, че календарът на спортистите става не натоварен, а почти невъзможен. Те да му мислят. Заради спонсорите, рекламите.

Ние, българите, ще допринесем с участието на 127 наши състезатели в 20 дисциплини. Към тях нямаме никакви очаквания, защото самата надпревара първо трябва да гради авторитет. Но може би е за добро. Току-виж спортистите ни изненадат приятно. За тях това ще е тест. Летните олимпийски игри са догодина, а сега в столицата на Азербайджан има 6000 състезатели. 150 от тях са олимпийски шампиони, а 200 са световни. Значи контролното за нашите ще е повече от сериозно. Важното е те да го възприемат като такова, а не да се вълнуват дали са им ушити добре блейзерите и панталоните. Нейсе. Спортният министър Кралев предизвика разнопосочни коментари във форумите заради изказването си, че няма да отдава значение на евентуални български медали, но и няма да прави трагедии, ако такива не вземем. Хората го питат в такъв случай на екскурзия ли отиват наш'те? То за тях угодия така и не се намери. Винаги ще има недоволни. Особено тук. Според частта от народонаселението, обозначаваща се като тролове, излиза следното - първите европейски игри в историята са в Азербайджан, който някак си не им стоял в Европа. Ама като са направили хората перфектна организация с помощта на купища пари, няма какво да умуваме толкова.

Докато на ход са страсти и новини с азерски привкус, тръгна и Копа Америка. Там всичко е въпрос не на участие, а на живот и смърт. Латинска му работа. В същото време тече и Световното първенство по футбол за жени в Канада. Тези дами с бутонки на работното място вместо с чорапогащници, както стана ясно от някои репортажи, играят по-добре от повечето наши мъже в „А" група. Даже са и по-опасни. Например вратарката на американките Хоуп Соло бе обвинена в домашно насилие. Тя пребила сестра си и блъскала главата в бетонна стена на своя племенник след очевидно люта фамилна свада. Брей, тази отразитопковка, каква хала била! Но май няма кой да й прости в САЩ и тя ще надене ръкавиците за мръсната посуда в затвора, оставяйки вратарските за известно време. В такъв случай, хвала на нашите български футболистки, които не се класираха на световното, но поне не правят такива простотии. Те дори пазят имиджа на женския футбол у нас геройски, защото в него пари няма, а и отбори почти няма, но първенство все още има. Абе българки юнакини, какво друго можем да кажем по въпроса.

Между другото някои известни учени наскоро рекоха, че спортът страшно помагал срещу безсънието. ОК, ама ние в последните декади като цяло сме позаспала нация, а спортуваме, дори като шофираме, щото иначе всички ни пререждат на светофара. Много от нас се превърнаха в сомнамбули не от болест, а от глад. В името на хляба е борбата. Преди беше в името на народа, да знаете. Но дайте да последваме тезата на науката - да си спортуваме, както и когато можем, за да не се зомбираме допълнително. А някои от нас ще спортуват и когато искат. Те и без това само това правят - правят каквото си искат. Докато другите спят с широко отворени очи.

ПРОВАЛ НА СТАРТА ЗА НАШИТЕ

България започна слабо участието си на Първите европейски игри в Баку. Часове преди официалното откриване на Игрите се проведе квалификацията на женските дуети в синхронното плуване. България беше представена от двойката Мария Киркова и Михаела Пеева. 16-годишната Киркова и 15-годишната Пеева обаче завършиха на последното 20-о място, като събраха едва 66,5667 т. за съчетанието си - 19,1000 за изпълнение, 27,4667 за артистичност и 20,0000 за трудност. Така нашите момичета останаха извън финала, който по програма е в понеделник. Днес Киркова ще плува и соло. В квалификациите първи завърши дуетът от Русия Валерия Филенкова и Дария Кулагина със сбор от 89,2333, пред Яна Нариежна и Елизавета Яхно (Укр) 87,5333, Хулия Ечеберия Ескуивел и Ирене Толедано Кармело (Исп) 85,7333.

Страниците подготвиха Владимир НИКОЛОВ и Мони ГЕОРГИЕВ

www.duma.bg

Провал за нашите на старта в Баку

Стр. 39

Петрова 2-ра, Лалова 6-а в Осло

Снимки БГНЕС

Габриела Петрова остана втора при дебюта си на троен скок в Диамантената лига с 14.57 м в Осло

Мавродиева на 2 см от норматива за Рио, но с 3 см над този за Пекин

Европейската вицешампионка в тройния скок в зала от Прага 2015 Габриела Петрова завърши втора на турнира от Диамантената лига в Осло. При дебюта си в най-престижната комерсиална верига в леката атлетика тя остана с 14.57 м от третия си опит и само на 7 сантиметра от личния си рекорд, който постигна преди три дни на турнир пак в Прага. Петрова направи още три успешни опита - 13.78 м, 14.32 м и 14.40 м. Надпреварата спечели световната шампионка на открито от Москва 2013 и олимпийска вицешампионка от Лондон 2012 Катерина Ибаргуен (Кол). Южноамериканката постигна 14.68 м в четвъртия си опит и записа трета победа в третия старт за сезона в дисциплината в Диамантената лига след турнирите в Шанхай и Юджийн, САЩ. Световната шампионка от Дегу 2011, трикратна европейска шампионка и бронзова медалистка от Лондон 2012 Олга Саладуха (Украйна) се класира трета с 14.46 м. Лидерката в световната ранглиста за сезона Екатерина Конева (Русия) остана четвърта. Световна шампионка в зала от Сопот 2014 и европейска шампионка на закрито от Прага 2015, Конева завърши с 14.36 м в последния си шести опит.

В генералното класиране на троен скок за 2015 г. в Диамантената лига с пълен актив от 12 т. води Ибаргуен, пред Саладуха 4, а Петрова дели с Конева третото място с по 2.

Лицето на атлетиката ни Ивет Лалова завърши шеста в спринта на 100 м. Европейската шампионка от Хелзинки 2012 финишира за 11.47 сек. Победи световната вицешампионка Мюрией Ауре (Кот Д'Ивоар) с 11.03 сек., пред двукратната олимпийска шампионка на 200 м Вероника Кембъл-Браун (Ямайка) 11.08 и Кристина Оливейра (Браз) 11.27.

Радослава Мавродиева спечели шампионската титла в тласкането на гюле на държавното първенство по лека атлетика за мъже и жени в София със 17.78 м и с 3 см надмина норматива за участие на Световното първенство на открито в Пекин през август. Мавродиева обаче остана на 2 см под норматива за Олимпийските игри в Рио де Жанейро 2016. Сребърния медал заслужи шампионката на диск Рената Петкова (КЛАСА) с 12.70 м, а бронза взе вицешампионката на диск Магдалена Съйкова (СК Балкански лъвове-Септември) с 11.07 м. Мавродиева е шестият български атлет с покрит норматив за участие на Световното първенство в Пекин. Преди нея квоти за планетарния шампионат си осигуриха Ивет Лалова (100 и 200 м), Силвия Дънекова и Митко Ценов (3000 м стипълчейз), Габриела Петрова (троен скок) и Георги Иванов (гюле).

Лудогорец иска 10 млн. евро от Интер за Терзиев

Високи финансови претенции на Лудогорец могат да провалят трансфера на национала Георги Терзиев в Интер. Според информация на Sport Italia шефовете на българския шампион поискали 10 млн. евро, за да продадат защитника на 3-кратните европейски и световни клубни шампиони и носители на 18 титли в Италия.
Tutto Mercato също съобщава за развитието на преговорите. Според портала за футболни трансфери transfermarkt.co.uk обаче цената на централния бранител е не повече от 3-4 млн. евро. Медиите на Апенините са категорични, че Интер няма да плати исканите 10 млн. евро за Терзиев и тогава на ход е холандският Фейенорд, който ще грабне сливналията далеч по-евтино.

Литекс започна без Балъков и без нови

Завършилият четвърти Литекс започна лятна подготовка пръв от отборите в "А" група. В първото занимание се включиха 23 футболисти, но без нито едно ново попълнение. Първото занимание на "оранжевите" беше водено от помощник-треньора Йончо Арсов, под чието ръководство ловчанлии ще тренират до понеделник. Тогава се завръща старши треньорът Красимир Балъков.

С "оранжевите" не започнаха легионерите Винисиус Баривиейра, Петрус Бумал, Данило Асприля, Пауло Регула, както и Илия Миланов и Кристиан Малинов. Вратарят Баривиейра се очакваше да пристигне снощи, а Бумал и Асприля следващата седмица. Миланов ще отсъства от терена поне 2 месеца заради претърпяна операция на коляното. Малинов пък е с националния тим за мача в Малта снощи. Днес "оранжевите" заминават на подготовка в Тетевен. Още в понеделник те ще изиграят първата си контрола срещу кипърския Омония Никозия в "Царско село" в София.

Чилиецът Чарлс Аранхуис (отзад) спори за топката с еквадореца Енер Валенсия в първия мач от Копа Америка в група А, спечелен от домакините с 2:0 на Националния стадион "Хулио Мартинес Праданос" в Сантяго

гледайте

ПО БНТ1
ВОЛЕЙБОЛ
15.00 Канада - България (1-ви мач, п)
2.55 Канада - България (2-ри мач)
4.30 I Европейски игри в Баку
Обзор на деня
ПО БНТ HD
ЕВРОПЕЙСКИ ИГРИ "БАКУ 2015":
10.25 триатлон (жени) и волейбол жени Германия - България, пряко комбинирано предаване
16.55 борба, финали и волейбол жени Холандия - Русия
0.45 Борба финали
ФУТБОЛ
14.10, 22.30 Малта - България (п)
0.15 Квалификации за Евро 2016 (обзор)
0.45 Европейски игри "Баку 2016": борба финали
ПО Ф+
ЛЕКА АТЛЕТИКА
20.00 "Диамантена лига" в Ню Йорк

УТРЕ

Европейски игри "Баку 2015"
15.00 кану-каяк, спортна гимнастика, карате
18.00 борба, финали
21.00 Волейбол мъже Белгия - България

ПО ЕВРОСПОРТ
ДНЕС
АВТОМОБИЛИЗЪМ
"24 часа на Льо Ман"
9.45 Загрявка
10.45 Състезание на легендите
15.45,22.30, 4.00
"24 часа на Льо Ман"
УТРЕ
10.00 финал, 20.30 обзор
ТЕНИС
18.00 ATP Турнир в Щутгарт (финал)
19.00 WTA Турнир в Нотингам (финал)
КОНЕН СПОРТ
21.45 Глобъл чемпиънс тур", Ещорил
ФУТБОЛ
СП жени
0.00 Англия - Мексико
1.00 Бразилия - Испания

momo

3 1 8
5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №47

6 от 49
7, 18, 43, 47, 48, 49
I гр. (6) няма
II гр. (5) 19 по 2508,60 лв.
III гр. (4) 949 по 50,20 лв.
IV гр. (3) 15 449 по 4,30 лв.
ДЖАКПОТ: 5 035 905,05 ЛВ.

6 от 42
5, 6, 13, 24, 30, 40
I гр. (6) няма
II гр. (5) 7 по 1571,90 лв.
III гр. (4) 519 по 21,20 лв.
IV гр. (3) 8005 по 2 лв.
ДЖАКПОТ: 96 984,90 ЛВ.

ЗОДИАК
3, 10, 22, 44, 47 + 12 (Риби)
I гр. (5+1) няма
II гр. (5) няма
III гр. (4+1) 3 по 2173,80 лв.
IV гр. (4) 4 по 500 лв.
V гр. (3+1) 38 по 100 лв.
VI гр. (3) 337 по 10 лв.
VII гр. (2+1) 498 по 5 лв.
VIII гр. (1+1) 2667 по 1 лв.
ДЖАКПОТ: 3 243 664,53 ЛВ.

5 от 35
I теглене 9, 17, 25, 28, 35
I гр. (5) 1 от 23 986,50 лв.
II гр. (4) 345 по 69,50 лв.
III гр. (3) 9434 по 3,40 лв.
II теглене 9, 15, 16, 20, 33
I гр. (5) 2 по 11 993,20 лв.
II гр. (4) 187 по 128,30 лв.
III гр. (3) 7973 по 4 лв.

ТОТО ДЖОКЕР
Позиция: 5, 7, 8
Цифра: 0, 8, 0
I гр. (3) 11 по 1689 лв.
II гр. (2) 2335 по 8 лв.